

DIREKTĪVAS

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES DIREKTĪVA 2009/28/EK

(2009. gada 23. aprīlis)

par atjaunojamo energoresursu izmantošanas veicināšanu un ar ko groza un sekojoši atceļ Direktīvas 2001/77/EK un 2003/30/EK

(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Eiropas Kopienas dibināšanas līgumu un jo īpaši tā 175. panta 1. punktu un 95. pantu saistībā ar šīs direktīvas 17., 18. un 19. pantu,

ņemot vērā Komisijas priekšlikumu,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu ⁽¹⁾,

ņemot vērā Reģionu komitejas atzinumu ⁽²⁾,

saskaņā ar Līguma 251. pantā noteikto procedūru ⁽³⁾,

tā kā:

(1) Eiropas enerģijas patēriņa kontrole un samazināšana un jautājums par intensīvāku atjaunojamo energoresursu izmantošanu, kā arī enerģijas taupīšana un lielāka energoefektivitāte ieņem būtisku vietu to pasākumu kopumā, kuri jāveic, lai samazinātu siltumnīcefekta gāzu emisijas un izpildītu Kioto protokola prasības, kas pievienots Apvienoto Nāciju Organizācijas Vispārējai konvencijai par klimata pārmaiņām, kā arī lai īstenotu Kopienas un starptautiskās saistības arī pēc 2012. gada. Šiem faktoriem ir liela nozīme arī energoapgādes drošības un tehnoloģiju attīstības un inovācijas veicināšanā, kā arī nodarbinātības iespēju un reģionālās attīstības nodrošināšanā, jo īpaši lauku apvidos un izolētos apvidos.

(2) Konkrēti, arvien plašāki tehnoloģiskie uzlabojumi, stimuli sabiedriskā transporta tīkla plašākai izmantošanai un paplašināšanai, energoefektīvu tehnoloģiju izmantošana un

tādas enerģijas izmantošana transporta nozarē, kas iegūta no atjaunojamajiem energoresursiem, ir daži no efektīvākajiem paņēmieniem, kā Kopienai samazināt atkarību no naftas importa transporta nozarē – jomas, kurā apgādes nodrošināšanas problēma arvien ir akūta, – un ietekmēt degvielas tirgu.

(3) Ir apzinātas iespējas nodrošināt ekonomisko izaugsmi ar inovācijām un ilgtspējīgu un konkurētspējīgu enerģētikas politiku. Bieži vien enerģijas ražošana no atjaunojamajiem energoresursiem ir atkarīga no vietējiem vai reģionālajiem mazajiem un vidējiem uzņēmumiem (MV-U). Ir svarīgas tās izaugsmes un nodarbinātības iespējas, ko dalībvalstīm un to reģioniem dod ieguldījumi atjaunojamās enerģijas ražošanas jomā reģionālajā un vietējā līmenī. Tādēļ Komisijai un dalībvalstīm būtu jāatbalsta valsts un reģionālā līmeņa attīstības pasākumi šajās jomās, jāveicina apmaiņa ar paraugpraksi enerģijas ražošanā no atjaunojamajiem energoresursiem starp vietējām un reģionālajām iniciatīvām un šajā jomā jāsekmē struktūrfondu izmantošana.

(4) Veicinot atjaunojamo energoresursu tirgus attīstību, jāņem vērā tā labvēlīgā ietekme uz reģionu un vietējas attīstības iespējām, eksporta iespējām, sociālo kohēziju un nodarbinātību, jo īpaši attiecībā uz MVU, kā arī neatkarīgiem enerģijas ražotājiem.

(5) Lai mazinātu siltumnīcefekta gāzu emisiju Kopienā un tās atkarību no enerģijas importa, no atjaunojamajiem energoresursiem saražotās enerģijas attīstībai vajadzētu būt cieši saistītai ar energoefektivitātes veicināšanu.

(6) Ir piemēroti atbalstīt decentralizētās atjaunojamās enerģijas tehnoloģijas demonstrācijas fāzē un pirms izlaidšanas tirgū fāzē. Pārejai uz decentralizētu enerģijas ražošanu ir daudz priekšrocību, tostarp tā ļauj izmantot vietējos energoresursus, palielināt vietējo piegādes drošību, samazināt transportēšanas attālumus un enerģijas zudumus sakarā ar enerģijas pārvadi. Šāda decentralizācija arī veicina kopienas attīstību un kohēziju, nodrošinot ienākumu energoresursus un radot darba vietas vietējā mērogā.

⁽¹⁾ OV C 77, 31.3.2009., 43. lpp.

⁽²⁾ OV C 325, 19.12.2008., 12. lpp.

⁽³⁾ Eiropas Parlamenta 2008. gada 17. decembra Atzinums (Oficiālajā Vēstnesī vēl nav publicēts) un Padomes 2009. gada 6 aprīļa Lēmums.

- (7) Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2001/77/EK (2001. gada 27. septembris) par tādas elektroenerģijas pielietojuma veicināšanu iekšējā elektroenerģijas tirgū, kas ražota, izmantojot neizsīkstošos energoresursus ⁽¹⁾, un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2003/30/EK (2003. gada 8. maijs) par biodegvielas un citu atjaunojamo veidu degvielas izmantošanas veicināšanu transportā ⁽²⁾ noteiktas dažādu atjaunojamo energoresursu veidu definīcijas. Definīcijas, kuras piemērojamas elektroenerģijas nozarē kopumā, ir izstrādātas Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2003/54/EK (2003. gada 26. jūnijs) par kopīgiem noteikumiem attiecībā uz elektroenerģijas iekšējo tirgu ⁽³⁾. Juridiskās noteiktības un skaidrības labad šajā direktīvā ir lietderīgi lietot tās pašas vai līdzīgas definīcijas.
- (8) Komisijas 2007. gada 10. janvāra paziņojumā "Atjaunojamo energoresursu ceļa karte – Atjaunojamie energoresursi 21. gadsimtā: ilgtspējīgākas nākotnes veidošana" norādīts, ka 20 % atjaunojamo energoresursu saražotas enerģijas īpatsvars kopējā energopatēriņā un 10 % atjaunojamo energoresursu īpatsvars transporta nozarē ir atbilstīgi un sasniedzami mērķi un ka regulējumam, kurā ietverti obligātie mērķi, vajadzētu būt tādām, lai uzņēmējiem nodrošinātu ilgtermiņa stabilitāti, kas tiem vajadzīga, lai veiktu ilgtspējīgas investīcijas atjaunojamo energoresursu nozarē, ar kuriem iespējams samazināt atkarību no importētā fosilā kurināmā un veicināt jaunu energotehnoloģiju izmantošanu. Šie mērķi pastāv saistībā ar līdz 2020. gadam panākamo energoefektivitātes uzlabojumu par 20 %, kā paredzēts Komisijas 2006. gada 19. oktobra paziņojumā "Energoefektivitātes rīcības plāns: potenciāla izmantošana", kuru atbalstīja 2007. gada marta Briseles Eiropadome, kā arī Eiropas Parlaments savā 2008. gada 31. janvāra rezolūcijā par minēto rīcības plānu.
- (9) Eiropadome 2007. gada marta sanāksmē atkārtoti apstiprināja Kopienas saistības pēc 2010. gada ieviest enerģijas ražošanu no atjaunojamajiem energoresursiem visā Kopienā. Eiropadome apstiprināja gan obligāto mērķi, saskaņā ar kuru līdz 2020. gadam jāpanāk 20 % atjaunojamo energoresursu īpatsvars kopējā Kopienas energopatēriņā, gan arī obligāto minimālo mērķi, saskaņā ar kuru līdz 2020. gadam visām dalībvalstīm jāpanāk vismaz 10 % biodegvielas īpatsvars transporta benzīna un dīzeļdegvielas patēriņā, un minētie mērķi jāsasniedz, izmantojot izmaksu efektīvus paņēmienus. Eiropadome paziņoja, ka biodegvielai noteiktais mērķis ir saistošs ar nosacījumu, ka tās ražošana ir ilgtspējīga, ka otrās paaudzes biodegvielas kļūst komerciāli pieejamas un ka tiek izdarīti grozījumi Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 98/70/EK (1998. gada 13. oktobris), kas attiecas uz benzīna un dīzeļdegvielu kvalitāti ⁽⁴⁾, lai atļautu atbilstošu pieļaujamuma līmeni. 2008. gada marta Eiropadome atkārtoti
- uzsvēra, ka ir būtiski attīstīt un ievērot efektīvus ilgtspējības kritērijus biodegvielām un nodrošināt otrās paaudzes biodegvielu komerciālu pieejamību. 2008. gada jūnija Eiropadome atkal pievērsās ilgtspējības kritērijiem un otrās paaudzes biodegvielu izstrādei, kā arī uzsvēra vajadzību izvērtēt iespējamās biodegvielu ražošanas ietekmi uz lauksaimniecības izcelsmes pārtikas produktiem un vajadzības gadījumā veikt darbības, lai likvidētu trūkumus. Tā arī norādīja, ka sīkāk būtu jāizvērtē biodegvielu ražošanas un patēriņa ietekme uz vidi un sabiedrību.
- (10) Eiropas Parlaments 2007. gada 25. septembra rezolūcijā par Eiropas Atjaunojamās enerģijas ceļu karti ⁽⁵⁾ aicināja Komisiju līdz 2007. gada beigām iesniegt priekšlikumu tiesiskajam regulējumam atjaunojamo energoresursu jomā, atsaucoties uz to, cik nozīmīgi ir Kopienas un dalībvalstu mērogā noteikt mērķus atjaunojamo energoresursu īpatnsvara sasniegšanai.
- (11) Ir jāparedz pārredzami un skaidri noteikumi atjaunojamo energoresursu īpatnsvara aprēķināšanai un lai definētu šos energoresursus. Saistībā ar to būtu jāņem vērā okeānu un citu ūdenstilpju enerģija, kas izpaužas kā viļņi, jūras straumes, plūdmaiņas, okeāna siltumenerģijas gradienti vai sāļuma gradienti.
- (12) Lauksaimniecības atkritumu izmantošana, piemēram, kūsmēsļu un vircas, kā arī citu dzīvnieku izcelsmes vai organisku atkritumu izmantošana biogāzes iegūšanai, ņemot vērā lielo siltumnīcefekta gāzu emisijas ietaupījumu, nozīmē ievērojamas priekšrocības attiecībā uz vidi, gan ražojot siltumu un elektroenerģiju, gan izmantojot tos par biodegvielu. Ņemot vērā biogāzes ražošanas iekārtu decentralizēto raksturu un reģionālo investīciju struktūru, tās var būtiski veicināt lauku teritoriju ilgtspējīgu attīstību, kā arī piedāvāt lauksaimniekiem jaunas ienākumu iespējas.
- (13) Ņemot vērā Eiropas Parlamenta, Padomes un Komisijas nostāju, ir lietderīgi noteikt obligātos valstu mērķus, kas atbilst 20 % atjaunojamo energoresursu īpatnsvaram un 10 % atjaunojamo energoresursu īpatnsvaram transporta nozarē enerģijas patēriņam Kopienā 2020. gadā.
- (14) Obligātie valstu mērķi galvenokārt ir paredzēti tādēļ, lai radītu skaidrību investoriem un veicinātu tādu tehnoloģiju nepārtrauktu izstrādi, saskaņā ar kurām enerģiju iegūst no visiem atjaunojamo energoresursu veidiem. Nav lietderīgi atlikt lēmumu par mērķa obligāto raksturu, gaidot nākamās notikumus.

⁽¹⁾ OV L 283, 27.10.2001., 33. lpp.

⁽²⁾ OV L 123, 17.5.2003., 42. lpp.

⁽³⁾ OV L 176, 15.7.2003., 37. lpp.

⁽⁴⁾ OV L 350, 28.12.1998., 58. lpp.

⁽⁵⁾ OV C 219 E, 28.8.2008., 82. lpp.

- (15) Dalībvalstu sākotnējie apstākļi, atjaunojamo energoresursu potenciāls un enerģijas bilance ir atšķirīga. Tādēļ Kopienas 20 % mērķis jāpārveido par individuāliem mērķiem katrai dalībvalstij, pienācīgi ievērojot taisnīgu un atbilstīgu mērķa noteikšanu, ņemot vērā dažādos dalībvalstu sākotnējos apstākļus un potenciālu, arī pašreizējo atjaunojamo energoresursu īpatsvaru un enerģijas piegādes struktūru. Lai to panāktu, kopējais palielinājuma apjoms, kas noteikts atjaunojamo energoresursu izmantošanai, būtu jāsadala starp dalībvalstīm, pamatojoties uz vienlīdzīgu tādu īpatsvara palielinājumu katrā dalībvalstī, kas novērtēts atbilstīgi to IKP, noteikts, lai atspoguļotu valstu sākotnējos apstākļus, un aprēķināts, ņemot vērā bruto enerģijas galapatēriņu un dalībvalstu iepriekš veiktos pasākumus attiecībā uz tādas enerģijas izmantošanu, kas iegūta no atjaunojamajiem energoresursiem.
- (16) Turpretim 10 % mērķim attiecībā uz enerģiju no atjaunojamajiem energoresursiem transporta nozarē ir lietderīgi noteikt vienādu īpatsvara apjomu katrai dalībvalstij, lai nodrošinātu transporta nozarē izmantojamās degvielas specifikāciju saskanību un tās pieejamību. Tā kā transporta degvielas ir viegli tirgot, dalībvalstis, kurās ir ierobežota attiecīgo resursu pieejamība, no atjaunojamajiem energoresursiem saražoto degvielu varēs viegli iepirkt no citām valstīm. Lai gan tehniski Kopienai ir iespējams sasniegt mērķi par transporta nozarē izmantotajiem atjaunojamajiem energoresursiem, izmantojot tikai iekšzemes ražošanu, tomēr ir iespējams un tai pašā laikā ir vēlams šo mērķi sasniegt, kombinējot iekšzemes ražošanu un importu. Šajā nolūkā Komisijai būtu jāuzrauga Kopienas tirgus apgāde ar biodegvielu un vajadzības gadījumā jāierosina attiecīgie pasākumi, lai panāktu līdzsvaru starp iekšzemes ražošanu un importu, ņemot vērā, *inter alia*, daudzpusējo un divpusējo tirdzniecības sarunu gaitu, vides, sociālos un ekonomiskos apsvērumus, kā arī energoapgādes drošību.
- (17) Energoefektivitātes uzlabošana ir būtiski svarīgs Kopienas mērķis, un tas paredz līdz 2020. gadam energoefektivitāti paaugstināt par 20 %. Minētajam mērķim, kā arī spēkā esošajiem un turpmākajiem tiesību aktiem, tostarp Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvai 2002/91/EK (2002. gada 16. decembris) par ēku energoefektivitāti ⁽¹⁾, Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvai 2005/32/EK (2005. gada 6. jūlijs), ar ko izveido sistēmu, lai noteiktu ekodizaina prasības attiecībā uz enerģiju patērējošiem ražojumiem ⁽²⁾, un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvai 2006/32/EK (2006. gada 5. aprīlis) par enerģijas galapatēriņa efektivitāti un energoefektivitātes pakalpojumiem ⁽³⁾, ir būtiski svarīga loma, nodrošinot to, ka klimata un enerģijas jomā noteiktie mērķi tiek īstenoti izmaksu ziņā visizdevīgākajā veidā, un tie var arī sniegt jaunas iespējas Eiropas Savienības ekonomikai. Energoefektivitātes un energotaupības politika ir viena no efektīvākajām metodēm, kā dalībvalstis var palielināt no atjaunojamajiem energoresursiem iegūstamās enerģijas procentuālo daļu, un tāpēc tās vieglāk sasniegs šajā direktīvā noteiktos mērķus atjaunojamo energoresursu jomā, proti, vispārējo valsts mērķi un mērķi transporta jomā.
- (18) Dalībvalstīm būs ievērojami jāuzlabo energoefektivitāte visās nozarēs, lai varētu vieglāk sasniegt atjaunojamo energoresursu mērķus, kas izteikti procentos no enerģijas galīgā bruto patēriņa. Būtiski svarīga ir energoefektivitāte transporta nozarē, jo paredzams, ka saistošo procentuālo mērķi attiecībā uz enerģiju no atjaunojamajiem energoresursiem būs grūti stabili sasniegt, ja arī turpmāk pieaugs vispārējais pieprasījums pēc enerģijas transporta jomā. Tādēļ obligātais minimālais transporta 10 % mērķa lielums, kas jāasniedz visām dalībvalstīm, būtu jānosaka kā daļa no visas transporta jomā patērētās enerģijas, kura jāasniedz no atjaunojamajiem energoresursiem, nevis tikai no biodegvielām.
- (19) Lai nodrošinātu valsts vispārējo obligāto mērķu sasniegšanu, dalībvalstīm būtu jādarbojas saskaņā ar indikatīvu līkni, kas iezīmē galīgo obligāto mērķu sasniegšanas ceļu. Tām būtu jāsaņem valsts atjaunojamo energoresursu rīcības plāns, tajā ietverot informāciju par nozaru mērķiem, vienlaikus ņemot vērā to, ka biomasu var izmantot dažādi un ka tādēļ ir būtiski mobilizēt jaunus biomasas resursus. Dalībvalstīm turklāt būtu jāsaņem pasākumi šo mērķu sasniegšanai. Katrai dalībvalstij, tās atjaunojamās enerģijas valsts rīcības plānā izvērtējot paredzamo enerģijas galīgo bruto patēriņu, būtu jānovērtē, kāds varētu būt energoefektivitātes un energotaupības pasākumu devums, lai sasniegtu tās valsts mērķus. Dalībvalstīm būtu jāņem vērā optimālā energoefektivitātes tehnoloģiju kombinācija ar atjaunojamajiem energoresursiem.
- (20) Lai izmantotu tehnoloģisko sasniegumu un apjomradītu ietaupījumu priekšrocības, indikatīvajai līknei būtu jāņem vērā tas, ka nākotnē, iespējams, strauji augs atjaunojamo energoresursu izmantojums. Tāpēc īpašu uzmanību var veltīt nozarēm, kurās vērojams nesamērīgs tehnoloģisko sasniegumu un apjomradītu ietaupījumu trūkums un kuras līdz ar to netiek pietiekami attīstītas, bet kuras nākotnē varētu ievērojami veicināt 2020. gadam noteikto mērķu sasniegšanu.
- (21) Indikatīvās līknes sākumpunktam vajadzētu būt 2005. gadam, jo tas ir pedējais gads, par kuru ir pieejami ticami dati attiecībā uz valstu atjaunojamo energoresursu īpatsvaru.

⁽¹⁾ OV L 1, 4.1.2003., 65. lpp.

⁽²⁾ OV L 191, 22.7.2005., 29. lpp.

⁽³⁾ OV L 114, 27.4.2006., 64. lpp.

- (22) Lai sasniegtu šīs direktīvas mērķus, Kopienai un dalībvalstīm vajadzētu piešķirt ievērojamu finanšu līdzekļu apjomu atjaunojamo energoresursu izmantošanas tehnoloģiju pētniecībai un attīstībai. Jo īpaši Eiropas Inovāciju un tehnoloģiju institūtam vajadzētu piešķirt lielu prioritāti atjaunojamo energoresursu izmantošanas tehnoloģiju pētniecībai un attīstībai.
- (23) Dalībvalstis var sekmēt to, lai pašvaldības un reģionālās pārvaldes iestādes nosaka mērķus, kas ir augstāki par valsts mērķiem, un iesaistīt pašvaldības un reģionālās pārvaldes iestādes valsts atjaunojamo energoresursu rīcības plānu izstrādē un sabiedrības informēšanā par atjaunojamo energoresursu priekšrocībām.
- (24) Lai izmantotu visu biomasas potenciālu, Kopienai un dalībvalstīm būtu jāveicina labāka esošo koksnes rezervju mobilizācija un jaunu mežsaimniecības sistēmu izveide.
- (25) Dalībvalstīm ir atšķirīgs atjaunojamo energoresursu potenciāls, un tās izmanto dažādas atbalsta shēmas atjaunojamo energoresursu atbalstam valsts mērogā. Lielākā daļa dalībvalstu piemēro atbalsta shēmas, ar kurām nodrošina priekšrocības vienīgi tai enerģijai no atjaunojamajiem energoresursiem, ko ražo to teritorijā. Lai valsts atbalsta shēmas pareizi darbotos, ir būtiski, lai dalībvalstis varētu kontrolēt savu valsts atbalsta shēmu ietekmi un izmaksas atbilstīgi savam atšķirīgajam potenciālam. Svarīgs līdzeklis, kā panākt šajā direktīvā noteikto mērķi, ir nodrošināt valsts atbalsta shēmu pareizu darbību atbilstīgi Direktīvai 2001/77/EK, lai tādējādi saglabātu ieguldītāju uzticību un dotu iespēju dalībvalstīm izstrādāt efektīvus valsts pasākumus mērķu sasniegšanai. Šīs direktīvas mērķis ir veicināt pārrobežu atbalstu atjaunojamajiem energoresursiem, neietekmējot valstu atbalsta shēmas. Ar to ievieš neobligātus dalībvalstu sadarbības mehānismus, kas dod iespēju dalībvalstīm vienoties par pakāpi, kādā viena dalībvalsts atbalsta enerģijas ražošanu citā dalībvalstī, un par pakāpi, kādā enerģijas ražošana no atjaunojamajiem energoresursiem būtu jāskaita vai nu vienas, vai otras dalībvalsts valsts vispārējos mērķos. Lai nodrošinātu mērķu sasniegšanai paredzēto abu pasākumu, tas ir, valstu atbalsta shēmu un sadarbības mehānismu, efektivitāti, ir būtiski, lai dalībvalstis varētu noteikt, vai un cik lielā mērā to valsts atbalsta shēmas attiecas uz enerģijas ražošanu no atjaunojamajiem energoresursiem citās dalībvalstīs, un varētu vienoties par to, piemērojot šajā direktīvā noteiktos sadarbības mehānismus.
- (26) Vēlams, lai enerģijas cenas atspoguļotu ārējās izmaksas un patēriņu, tostarp attiecīgi vides, sociālās un veselības aprūpes izmaksas.
- (27) Ir vajadzīgs sabiedrības atbalsts, lai sasniegtu Kopienas mērķus attiecībā uz elektroenerģijas, kas iegūta no atjaunojamajiem energoresursiem, paplašinātu izmantošanu, jo īpaši – kamēr elektroenerģijas cenas iekšējā tirgū neatspoguļo visas izmantoto energoresursu ar vidi saistītās un sociālās izmaksas un priekšrocības.
- (28) Kopienai un dalībvalstīm būtu jācenšas mazināt kopējo enerģijas patēriņu transporta nozarē un palielināt energoefektivitāti šajā nozarē. Galvenie pasākumi enerģijas patēriņa mazināšanai transporta nozarē ietver transporta plānošanu, atbalstu sabiedriskajam transportam, saražoto elektromobiļu īpatsvara palielināšanu un energoefektīvāku mazākas virsbūves un mazāka dzinēja tilpuma automobiļu ražošanu.
- (29) Dalībvalstīm būtu jācenšas dažādot atjaunojamo energoresursu enerģijas piegādes struktūru visās transporta nozarēs. Komisijai līdz 2015. gada 1. jūnijam būtu jāiesniedz ziņojums Eiropas Parlamentam un Padomei, kurā aplūkotas iespējas palielināt atjaunojamo energoresursu izmantojuma īpatsvaru katrā no transporta nozarēm.
- (30) Šīs direktīvas vajadzībām aprēķinot hidroenerģijas un vēja enerģijas ieguldījumu, klimata svārstību ietekme būtu jānormalizē, izmantojot normalizācijas formulu. Turklāt elektroenerģija, kas ražota sūkņu hidroakumulācijas elektrostacijās no ūdens, kas iepriekš uzskūnēts augšup, nav uzskatāma par elektroenerģiju, kas ražota no atjaunojamajiem energoresursiem.
- (31) Siltumsūkņu, kas siltumenerģijas pārveidei vajadzīgajā temperatūrā atļauj izmantot aerotermālo, ģeotermālo vai hidrotermālo siltumu, funkcionēšanai nepieciešama elektroenerģija vai cita ārēja enerģija. Tādēļ enerģija, ko izmanto siltumsūkņu darbināšanai, nebūtu jāieskaita kopējā izmantojamā siltumā. Būtu jāņem vērā tikai tādi siltumsūkņi, kuru ražīgums ievērojami pārsniedz primārās enerģijas daudzumu, ko patērē to darbināšanai.
- (32) Pasīvās enerģijas sistēmas enerģijas ieguvei izmanto ēkas konstrukciju. To uzskata par ietaupīto enerģiju. Lai novērstu divkāršu uzskaiti, šādā veidā iegūtā enerģija, piemērojot šo direktīvu, nebūtu jāņem vērā.
- (33) Dažās dalībvalstīs lielu daļu no bruto enerģijas galapatēriņa sastāda aviācija. Ņemot vērā pašreizējos tehnoloģiskos un regulatīvos šķēršļus, kas kavē biodegvielas komerciālu izmantošanu aviācijā, šādām dalībvalstīm ieteicams piešķirt daļēju atbrīvojumu, to valsts gaisa transporta bruto enerģijas galapatēriņa aprēķinos neiekļaujot enerģijas daudzumu, par kuru tās pārsniedz Kopienas aviācijas nozares bruto enerģijas galapatēriņa vidējo radītāju (pusotru reizi) 2005. gadā atbilstīgi Eurostat novērtējumam, proti, 6,18 %. Kipra un Malta pašlaik uz aviāciju kā transporta veidu, kas to iedzīvotājiem un ekonomikai ir neaizstājams. Tādēļ

- Kiprā un Maltā bruto enerģijas galapatēriņš aviortransportā ir neproporcionāli augsts, tas ir, trīs reizes lielāks nekā vidējais Kopienā 2005. gadā, un tādēļ tās neproporcionāli skar pašreizējie tehnoloģiskie un regulatīvie nosacījumi. Tādēļ attiecībā uz šīm dalībvalstīm ir piemēroti noteikt, ka šim izņēmumam būtu jāsedz daudzums, par kādu tās pārsniedz Kopienas vidējo bruto enerģijas galapatēriņu aviācijas nozarē 2005. gadā, kā to noteicis Eurostat, tas ir, 4,12 %.
- (34) Lai izveidotu enerģijas modeli, kas atbalsta atjaunojamo energoresursu izmantošanu, jāveicina stratēģiskā sadarbība starp dalībvalstīm, attiecīgi iesaistot reģionus un pašvaldības.
- (35) Ņemot vērā noteikumus šajā direktīvā, dalībvalstīm būtu jāveicina visas sadarbības formas saistībā ar šajā direktīvā izvirzītajiem mērķiem. Šāda sadarbība var notikt visos līmeņos, un tā var būt divpusēja vai daudzpusēja. Sadarbība iespējama ne tikai saistībā ar šajā direktīvā paredzētajiem mehānismiem un mērķiem, piemēram, ar statistikas datu pārsūtīšanu no vienas dalībvalsts uz citām, ar kopīgiem atjaunojamo energoresursu projektiem un kopīgām atbalsta shēmām. Tā var arī būt, piemēram, informācijas un paraugprakses apmaiņa, kā to paredz ar šo direktīvu izveidotā pārredzamības platforma, un visu atbalsta shēmu brīvprātīga saskaņošana.
- (36) Lai radītu iespēju samazināt izmaksas, kas ir saistītas ar šajā direktīvā noteikto mērķu sasniegšanu, ir lietderīgi dalībvalstīs veicināt tādas elektroenerģijas patēriņu, kas citās dalībvalstīs ražota, izmantojot atjaunojamus energoresursus, kā arī sniegt iespēju dalībvalstīm savas valsts mērķos ieskaitīt citās dalībvalstīs patērēto enerģiju no atjaunojamiem energoresursiem. Šim nolūkam būtu vajadzīgi elastīgi pasākumi, bet tie paliek dalībvalstu kontrolē, lai netraucētu tām sasniegt savus valsts mērķus. Šie elastīgie pasākumi izpaužas kā statistikas datu pārdale, kopīgi projekti starp dalībvalstīm vai kopīgas atbalsta shēmas.
- (37) Lai dalībvalstis varētu sasniegt savus mērķus, tās var ņemt vērā importēto elektroenerģiju, ko iegūst no atjaunojamiem energoresursiem ārpus Kopienas. Tomēr, lai novērstu siltumnīcefekta gāzu emisiju neto pieaugumu, kas saistīts ar esošo atjaunojamo energoresursu novirzīšanu un to pilnīgu vai daļēju aizstāšanu ar tradicionālajiem energoresursiem, vērā drīkst ņemt tikai tādu elektroenerģiju, kas ražota atjaunojamus energoresursus izmantojošās ražošanas iekārtās, kuru ekspluatāciju uzsāka pēc šīs direktīvas spēkā stāšanās dienas, vai iekārtās, kuru jauda palielināta pēc šā datuma. Lai garantētu tradicionālās enerģijas efektīvu aizstāšanu ar enerģiju no atjaunojamiem energoresursiem Kopienā un trešās valstīs, jānodrošina uzticama šādas enerģijas importa izsekojamība un uzskaitē. Tiks apsvērta iespēja slēgt nolīgumus ar trešām valstīm par iespējām organizēt šādu tirdzniecību ar elektroenerģiju, kas iegūta no atjaunojamiem energoresursiem. Ja saskaņā ar lēmumu, kas šajā sakarā pieņemts, ievērojot Enerģētikas Kopienas līgumu⁽¹⁾, attiecīgie šīs direktīvas noteikumi uzliek saistības minētā līguma līgumslēdzējām pusēm, tām piemēros šajā direktīvā paredzētos dalībvalstu savstarpējas sadarbības pasākumus.
- (38) Ja dalībvalstis uzsāk kopīgus projektus ar vienu vai vairāk trešām valstīm saistībā ar elektroenerģijas ražošanu no atjaunojamiem energoresursiem, ir lietderīgi, ka šādi kopīgi projekti attiecas tikai uz nesen uzbūvētām iekārtām vai iekārtām, kuru jauda ir nesen palielināta. Tas palīdzēs nodrošināt to, ka no atjaunojamiem energoresursiem saražotas enerģijas daļa trešo valstu vispārējā enerģijas patēriņā nesamazināsies, enerģiju no atjaunojamiem energoresursiem importējot Kopienā. Turklāt attiecīgajām dalībvalstīm jāveicina tas, lai iesaistītā trešā valsts pati lietotu daļu no enerģijas, kas ir saražota iekārtās, uz kurām attiecas kopīgais projekts. Komisijai un dalībvalstīm arī būtu jāpalīdz kopīgos projektos iesaistītajām trešām valstīm izstrādāt politiku atjaunojamās enerģijas jomā, tostarp nosakot tālejošus mērķus.
- (39) Ņemot vērā to, ka var būt nepieciešams ilgs laiks, lai Eiropas interesēm atbilstīgos projektus trešās valstīs, piemēram, Vidusjūras reģiona saules enerģijas plānu, pilnībā sasaistītu ar Kopienas teritoriju, šo projektu attīstību vajadzētu veicināt, ļaujot dalībvalstīm starpsavienojumu būvniecības laikā valsts mērķos ieskaitīt šajos projektos saražotās elektroenerģijas ierobežotu daudzumu.
- (40) Procedūrai, ko izmanto iestādes, kuras uzrauga atļauju, sertifikātu un licenču izsniegšanu atjaunojamās enerģijas spēkstacijām, vajadzētu būt objektīvai, pārredzamai, nediskriminējošai un samērīgai, piemērojot noteikumus konkrētiem projektiem. Jo īpaši būtu jāizvairās no nevajadzīgiem šķēršļiem, kas varētu rasties, iekļaujot atjaunojamās enerģijas projektus to iekārtu klasifikācijā, kuras rada augstu risku veselībai.
- (41) Pieredze liecina, ka pārredzamu noteikumu trūkums, kā arī neefektīva dažādu atļauju piešķiršanas iestāžu koordinācija kavē izmantot atjaunojamajos energoresursus. Tādēļ valstu, reģionālajām un vietējām iestādēm būtu jāņem vērā atjaunojamās enerģijas nozares īpašā struktūra, kad tās pārskata administratīvās procedūras, saskaņā ar kurām tās piešķir atļaujas būvēt un ekspluatēt iekārtas un saistītas pārvades un sadales tīklu infrastruktūras, kas no atjaunojamiem energoresursiem ražo elektroenerģiju, apsildei un dzesēšanai izmantojamo enerģiju vai degvielu. Būtu jāoptimizē administratīvās apstiprināšanas procedūras, nosakot

(1) OV L 198, 20.7.2006., 18. lpp.

- pārredzamus grafikus iekārtām, kurās izmanto no atjaunojamajiem energoresursiem iegūto enerģiju. Būtu jāpieņem plānošanas noteikumi un norādījumi, lai ņemtu vērā rentablu un videi labvēlīgu elektroenerģijas, apsildei un dzesēšanai izmantojamās atjaunojamās enerģijas ražošanas aprīkojumu.
- (42) Lai ātri attīstītu atjaunojamo energoresursu izmantošanu, ņemot vērā tās vispārējo augsto lietderību no ilgtspējas un vides aizsardzības viedokļa, dalībvalstīm, piemērojot administratīvos noteikumus, plānošanas shēmas un tiesību aktus, kuri paredzēti iekārtu licencēšanai attiecībā uz piesārņojuma samazināšanu un ražošanas iekārtu uzraudzību, gaisa piesārņojuma novēršanai un kaitīgu vielu noplūdes vidē mazināšanai un novēršanai, būtu jāņem vērā no atjaunojamajiem energoresursiem saražotas enerģijas devums vides aizsardzības un klimata pārmaiņu jomā izvirzīto mērķu sasniegšanā, jo īpaši salīdzinājumā ar neatjaunojamās enerģijas ražošanas iekārtām.
- (43) Lai veicinātu atsevišķu pilsoņu devumu šajā direktīvā izklāstīto mērķu īstenošanā, attiecīgajām iestādēm būtu jāapsver iespēja atļaut izsniegšanu aizstāt ar vienkāršiem paziņojumiem kompetentajai struktūrai gadījumos, kad tiek uzstādītas mazas un decentralizētas iekārtas, lai ražotu enerģiju no atjaunojamajiem energoresursiem.
- (44) Būtu jānodrošina šīs direktīvas un citu Kopienas tiesību aktu vides jomā mērķu saskaņošana. Konkrēti, atjaunojamās enerģijas ražošanas iekārtu novērtēšanas, plānošanas vai licencēšanas laikā dalībvalstīm būtu jāņem vērā visi Kopienas tiesību akti vides jomā un atjaunojamo energoresursu devums vides un klimata pārmaiņu jomā izvirzīto mērķu sasniegšanā, jo īpaši salīdzinājumā ar neatjaunojamās enerģijas ražošanas iekārtām.
- (45) Valsts tehniskajām specifikācijām un citām prasībām, uz ko attiecas Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 98/34/EK (1998. gada 22. jūnijs), ar ko nosaka informācijas sniegšanas kārtību tehnisko standartu un noteikumu jomā un informācijas sabiedrības pakalpojumu noteikumu sfērā⁽¹⁾, un kuras attiecas, piemēram, uz kvalitāti, pārbaudes metodēm un lietošanas noteikumiem, nevajadzētu radīt šķēršļus atjaunojamās enerģijas aprīkojuma un sistēmu tirdzniecībā. Tādēļ atbalsta shēmās enerģijai no atjaunojamajiem energoresursiem nebūtu jānosaka valsts tehniskās specifikācijas, kas atšķiras no pašreizējiem Kopienas standartiem vai pieprasa konkrētai iestādei vai konkrētā vietā apstiprināt vai pārbaudīt atbalsta shēmā ietvertu aprīkojumu vai sistēmas.
- (46) Dalībvalstīm ir lietderīgi apsvērt iespējas izveidot mehānismus, lai sekmētu to, ka centralizētās siltumapgādes un dzesēšanas sistēmās izmanto enerģiju no atjaunojamajiem energoresursiem.
- (47) Valsts un reģionālajā mērogā pieņemtie noteikumi un saistības par minimālajām prasībām enerģijas no atjaunojamajiem energoresursiem lietošanai jaunās un atjaunotās ēkās ir būtiski sekmējuši enerģijas no atjaunojamajiem energoresursiem izmantošanu. Šie pasākumi Kopienā būtu jāsekmē plašākā mērogā, vienlaikus veicinot izmantot energoefektīvākas atjaunojamās enerģijas ierīces, ko panāk, izstrādājot noteikumus un kodeksus.
- (48) Lai veicinātu un paātrinātu minimālo līmeņu noteikšanu no atjaunojamajiem energoresursiem saražotās enerģijas izmantošanai ēkās, dalībvalstis varētu nodrošināt, ka šādi līmeņi tiek panākti, obligātajās energoefektivitātes prasībās iekļaujot atjaunojamo energoresursu faktoru saskaņā ar Direktīvu 2002/91/EK, saistībā ar oglekļa emisiju samazināšanu ēkās no izmaksu viedokļa optimālā veidā.
- (49) Lai rosinātu enerģijas no atjaunojamajiem energoresursiem izmantošanu, būtu jālikvidē informācijas un apmācības kursu trūkums, jo īpaši apsildes un dzesēšanas sistēmu jomā.
- (50) Ciktāl pieeja uzstādītāja profesijai un tās veikšana ir regulēta, priekšnosacījumi profesionālās kvalifikācijas atzīšanai ir ietverti Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvā 2005/36/EK (2005. gada 7. septembris) par profesionālo kvalifikāciju atzīšanu⁽²⁾. Tādēļ šo direktīvu piemēro, neskarot Direktīvu 2005/36/EK.
- (51) Lai arī Direktīvā 2005/36/EK ir noteiktas prasības par savstarpēju profesionālo kvalifikāciju, tostarp par arhitektu kvalifikācijas atzīšanu, vēl ir jānodrošina, ka arhitekti un plānotāji savos plānos un projektos pienācīgi apsver optimālo atjaunojamo energoresursu un augstas efektivitātes tehnoloģiju kombināciju. Tādēļ dalībvalstīm šajā sakarā vajadzētu sniegt precīzus norādījumus. Tas būtu jāveic, neskarot Direktīvas 2005/36/EK noteikumus, un jo īpaši tās 46. un 49. pantu.
- (52) Vienīgā funkcija izcelsmes apliecinājumiem, kas izdoti, piemērojot šo direktīvu, ir pierādīt tiešajiem patērētājiem, ka dotā elektroenerģijas daļa vai daudzums ir ražots no atjaunojamajiem energoresursiem. Izcelsmes apliecinājumu var nodot no viena turētāja citam neatkarīgi no enerģijas, uz kuru tas attiecas. Tomēr, lai nodrošinātu to, ka elektroenerģijas vienība, kas iegūta no atjaunojamajiem energoresursiem, var tikt piegādāta patērētājam tikai vienreiz, būtu jānovērš divkārsa izcelsmes apliecinājumu uzskaites un piegādes. Atjaunojamā enerģija, kuras izcelsmes apliecinājumu ražotājs pārdevis atsevišķi, nevarētu tikt piegādāta vai pārdota tiešajam patērētājam kā enerģija no atjaunojamajiem energoresursiem. Svarīgi nošķirt zaļās apliecinības, ko lieto atbalsta shēmās, no izcelsmes apliecinājumiem.

(1) OV L 204, 21.7.1998., 37. lpp.

(2) OV L 255, 30.9.2005., 22. lpp.

- (53) Jaunajam elektroenerģijas no atjaunojamiem energoresursiem tirgum vajadzētu dot ieguldījumu jaunu iekārtu būvē enerģijai no atjaunojamajiem energoresursiem. Tāpēc dalībvalstīm būtu jāvar prasīt, lai elektroenerģijas piegādātāji, kuri informē galapatērētājus par izmantojamajiem enerģijas veidiem saskaņā ar Direktīvas 2003/54/EK 3. panta 6. punktu, iekļauj minimālu procentu izcelsmes apliecinājumu no nesen uzbūvētām iekārtām, kuras ražo enerģiju no atjaunojamajiem energoresursiem, ja vien šāda prasība saskan ar Kopienas tiesību aktiem.
- (54) Svarīgi nodrošināt informāciju par to, kā atbalstāmo elektroenerģiju piešķir enerģijas galapatērētājiem, piemērojot Direktīvas 2003/54/EK 3. panta 6. punktu. Lai uzlabotu šīs patērētājiem sniedzamās informācijas kvalitāti, jo īpaši saistībā ar tās enerģijas no atjaunojamajiem energoresursiem daudzumu, ko ražo jaunās iekārtās, Komisijai būtu jānovērtē dalībvalstu veikto pasākumu efektivitāte.
- (55) Ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2004/8/EK (2004. gada 11. februāris) par tādās koģenerācijas veicināšanu, kas balstīta uz lietderīgā siltuma pieprasījumu iekšējā enerģijas tirgū⁽¹⁾, tiek izveidoti izcelsmes apliecinājumi, kas pierāda izcelsmi elektroenerģijai, kas saražota augstas efektivitātes koģenerācijas rūpnīcās. Šādus izcelsmes apliecinājumus nevar izmantot, informējot par enerģijas no atjaunojamajiem energoresursiem lietojumu saskaņā ar Direktīvas 2003/54/EK 3. panta 6. punktu, jo tas varētu būt par iemeslu divkāršai uzskaitēi un divkāršai paziņošanai.
- (56) Izcelsmes apliecinājumi paši par sevi nedod tiesības gūt labumu no valsts atbalsta shēmām.
- (57) Jāatbalsta enerģijas no atjaunojamajiem energoresursiem integrācija pārvades un sadales tīklos un enerģijas uzkrāšanas sistēmu izmantošana integrētai periodiskai enerģijas no atjaunojamajiem energoresursiem ražošanai.
- (58) Būtu jāpaātrina atjaunojamās enerģijas projektu izstrāde, tostarp "Eiropas interesēm atbilstīgu atjaunojamās enerģijas projektu" izstrāde saskaņā ar Eiropas enerģētikas tīkla (TEN-E) programmu. Šajā nolūkā Komisijai būtu arī jāizpēta, kā var uzlabot šādu projektu finansēšanu. Īpaša uzmanība būtu jāpievērš atjaunojamās enerģijas projektiem, kas palīdzēs ievērojami palielināt energoapgādes drošību Kopienā un kaimiņvalstīs.
- (59) Starpsavienojumi starp valstīm vienkāršo no atjaunojamajiem energoresursiem saražotas elektroenerģijas integrēšanu elektrotīklā. Tāpat kā izlīdzināšanas dažādība, arī savstarpēji savienojumi var samazināt balansēšanas izmaksas, rosināt patiesu konkurenci, kas izraisītu cenu pazemināšanos, un atbalstīt tīklu attīstību. Turklāt pārvades jaudas sadale un optimāla izmantošana varētu palīdzēt novērst pārmērīgu jaunu objektu būvniecību.
- (60) Prioritāras un garantētas tiesības piekļūt elektroenerģijai, ko iegūst no atjaunojamajiem energoresursiem, ir svarīgas, lai atjaunojamajos energoresursos iekļautu iekšējā elektroenerģijas tirgū saskaņā ar 11. panta 2. punktu un turpinātu attīstīt Direktīvas 2003/54/EK 11. panta 3. punktu. Prasības, kas ir saistītas ar elektrotīklu uzticamības un drošuma profilaksi un enerģijas izplatīšanu, var būt dažādas atkarībā no attiecīgās dalībvalsts elektrotīkla un tā drošas darbības īpatnībām. Prioritāra piekļuve tīklam nodrošina, ka elektroenerģijas ražotāji, kas izmanto atjaunojamajos energoresursos, var vienmēr, kad vien energoresurss kļūst pieejams, pārdot un izplatīt no atjaunojamajiem energoresursiem saražotu elektroenerģiju saskaņā ar pieslēgšanās noteikumiem. Ja elektroenerģija, ko iegūst no atjaunojamajiem energoresursiem, ir iekļauta tūlītējas piegādes tirgū, garantēta piekļuve nodrošina to, ka visa elektroenerģija, kuru pārdod un veicina, gūst piekļuvi tīklam, ļaujot izmantot maksimālo elektroenerģijas apjomu no atjaunojamajiem energoresursiem, ko ražo tīklam pieslēgtas iekārtas. Tomēr tas nenozīmē, ka dalībvalstu pienākums ir veicināt vai noteikt iepirkuma saistības attiecībā uz enerģiju no atjaunojamajiem energoresursiem. Citās sistēmās nemainīgu cenu nosaka elektroenerģijai, kas iegūta no atjaunojamajiem energoresursiem, un to parasti nosaka kopā ar iegādes saistībām sistēmas operatoram. Tādā gadījumā prioritāra piekļuve jau ir nodrošināta.
- (61) Noteiktos apstākļos nav iespējams pilnībā nodrošināt no atjaunojamajiem energoresursiem ražotās elektroenerģijas pārvadi un tirdzniecību, neietekmējot elektrotīkla sistēmas uzticamību vai drošumu. Šādos apstākļos var būt lietderīgi šādām procedūrām piešķirt finansiālu kompensāciju. Tomēr saskaņā ar šīs direktīvas mērķiem ir vajadzīga no atjaunojamajiem energoresursiem ražotās elektroenerģijas pārvades un tirdzniecības stabila pavairošana, neietekmējot elektrotīkla sistēmas darbības uzticamību vai drošumu. Lai to panāktu, dalībvalstīm vajadzētu veikt piemērotus pasākumus ar nolūku panākt lielāku tās elektroenerģijas iesaisti, kas ražota no atjaunojamajiem energoresursiem, *inter alia* ņemot vērā mainīgo resursu īpatnības un to resursu īpatnības, kurus vēl nav iespējams uzkrāt. Saskaņā ar šajā direktīvā noteiktajiem mērķiem pēc iespējas drīz būtu jānodrošina jaunu atjaunojamās enerģijas iekārtu pieslēgšana. Šajā sakarā, lai paātrinātu pieslēgšanos tīklam, dalībvalstis var paredzēt prioritāru pieslēgšanos vai rezervēt pieslēgšanās iespējas jaunām iekārtām, kas ražo elektroenerģiju no atjaunojamajiem energoresursiem.
- (62) Izmaksām, kas rodas, lai jaunus ražotājus, kas ražo elektroenerģiju un gāzi no atjaunojamajiem energoresursiem, iekļautu elektroapgādes un gāzes tīklos, vajadzētu būt objektīvām, atklātām un nediskriminējošām, un pienācīgi būtu jāņem vērā ieguvums, ko elektroapgādes un gāzes tīkliem dod tajā iekļautie ražotāji, kas ražo elektroenerģiju no atjaunojamajiem energoresursiem, un vietējie ražotāji, kuri ražo gāzi no atjaunojamajiem energoresursiem.

(1) OV L 52, 21.2.2004., 50. lpp.

- (63) Tiem elektroenerģijas ražotājiem, kuri vēlas izmantot atjaunojamo energoresursu sniegtās priekšrocības nomaļos Kopienas reģionos, jo īpaši salās un reģionos ar zemu iedzīvotāju blīvumu, vajadzētu būt iespējai gūt labumu no saprātīgas pieslēguma maksas, lai nodrošinātu, ka viņi neatrodas mazāk labvēlīgā situācijā kā tie ražotāji, kas darbojas centrālākos, rūpnieciski attīstītākos un biežāk apdzīvotos reģionos.
- (64) Ar Direktīvu 2001/77/EK noteica sistēmu, ar ko paredz elektrotīklā iekļaut no atjaunojamajiem energoresursiem iegūto elektroenerģiju. Taču dalībvalstu faktiski sasniegtā integrācijas pakāpe ir atšķirīga. Šā iemesla dēļ sistēma ir jānostiprina, turklāt regulāri ir jāpārskata tās piemērošana valstīs.
- (65) Biodegvielas ražošanai vajadzētu būt ilgtspējīgai. Biodegvielai, ko izmanto šajā direktīvā izvirzīto mērķu izpildei un par kuru saņem līdzekļus no valsts atbalsta shēmām, tādēļ būtu jāatbilst ilgtspējības kritērijiem.
- (66) Kopienai būtu jāveic atbilstīgi pasākumi saistībā ar šo direktīvu, tostarp veicinot ilgtspējības kritēriju ievērošanu attiecībā uz biodegvielām un otrās un trešās paaudzes biodegvielu attīstību Kopienā un pasaulē, kā arī veicinot pētniecību lauksaimniecības nozarē un zināšanas šajās jomās.
- (67) Ilgtspējības kritēriju ieviešana biodegvielai nenodrošinās mērķa sasniegšanu, ja tās rezultātā tiks ražoti produkti, kas neatbilst kritērijiem un citādi tiktu izmantoti kā biodegviela tā vietā, lai tos izmantotu kā bioloģisko šķidro kurināmo apsildes vai elektroenerģijas jomā. Šā iemesla dēļ ilgtspējības kritēriji būtu jāpiemēro arī bioloģiskajam šķidrajam kurināmajam kopumā.
- (68) Eiropadome 2007. gada marta sanāksmē aicināja Komisiju iesniegt priekšlikumu vispārējai direktīvai par visu atjaunojamo energoresursu izmantošanu, kurā varētu ietvert kritērijus un noteikumus, lai nodrošinātu ilgtspējīgu nodrošinājumu un bioenerģijas izmantošanu. Šiem ilgtspējības kritērijiem būtu jāveido saskaņota daļa plašākā shēmā, kas attiecas ne tikai uz biodegvielu, bet arī uz bioloģisko šķidro kurināmo. Tādēļ šādi ilgtspējības kritēriji būtu jāietver šajā direktīvā. Lai nodrošinātu saskaņotu pieeju enerģijas un vides politikas jomām un novērstu papildu izmaksas uzņēmumiem un pretrunas vides jomā, kas būtu saistītas ar nekonsekventu pieeju, ir būtiski nodrošināt pašus biodegvielu ilgtspējības kritērijus gan šīs direktīvas, gan Direktīvas 98/70/EK mērķiem. To pašu apsvērumu dēļ šajā kontekstā būtu jāizvairās no dubultas ziņošanas. Turklāt Komisijai un kompetentajām valstu iestādēm Komitejā, kas īpaši atbildīga par ilgtspējības jautājumiem, būtu jākoordinē to rīcība. Turklāt Komisijai 2009. gadā būtu jāizvērtē citu biomasas izmantošanas veidu iekļaušanas vajadzība un ar to saistīti noteikumi.
- (69) Visā pasaulē pieaugošajam pieprasījumam pēc biodegvielas un bioloģiskajiem šķidrajiem kurināmiem un šajā direktīvā paredzētajiem stimuliem to izmantošanai nevajadzētu veicināt bioloģiski daudzveidīgu platību iznīcināšanu. Šie ierobežotie resursi, kas dažādos starptautiskos dokumentos ir atzīti par vērtīgiem visai cilvēcei, būtu jāsauglabā. Turklāt patērētājiem Kopienā morāli nebūtu pieņemams, ka viņu veiktā intensīva biodegvielas izmantošana varētu izraisīt bioloģiski daudzveidīgu zemju iznīcināšanu. Šo iemeslu dēļ ir jāparedz ilgtspējības kritēriji, nodrošinot, ka biodegviela un bioloģiskie šķidrie kurināmie atbilst atvieglojumiem tikai tad, ja var garantēt, ka to izcelsme nav bioloģiski daudzveidīgās platībās, vai tad, ja platības ir paredzētas dabas aizsardzībai vai reti sastopamu, apdraudētu un izzūdošu ekosistēmu vai sugu aizsardzībai un izejvielu ražošana nav pretrunā šiem mērķiem, ko apliecina attiecīga kompetentā iestāde. Saskaņā ar izvēlētajiem ilgtspējības kritērijiem mežs būtu jāuzskata par bioloģiski daudzveidīgu, ja tas ir pirmatnējs mežs saskaņā ar definīciju, ko izmanto Apvienoto Nāciju Organizācijas Pārtikas un lauksaimniecības organizācija (FAO) vispārējā mežu resursu novērtējumā, kuru valstis plaši izmanto, lai ziņotu par pirmatnējo mežu apmēriem, vai tad, ja to aizsargā valsts tiesību akti dabas aizsardzības jomā. Būtu jāiekļauj arī platības, kurās iegūst ar mežu nesaistītus ražojumus, ja cilvēku darbības ietekme nav liela. Citu veidu meži, kā definējusi FAO, piemēram, apsaimniekoti meži, daļēji apsaimniekoti meži un plantācijas, nebūtu jāuzskata par pirmatnējiem mežiem. Turklāt, ņemot vērā ievērojamo bioloģisko daudzveidību dažās gan mērena, gan tropiska klimata pļavās, arī savannās, kurās valda liela bioloģiska daudzveidība, stepēs, krūmāju platībās un prērijās, būtu pareizi, ja biodegviela, kas ražota no izejvielām, kuru izcelsme ir šādas vietas, nevarētu pretendēt uz šajā direktīvā paredzētajiem stimuliem. Komisijai būtu jānosaka pienācīgi kritēriji un ģeogrāfiskais apvidus, lai pļavas, kurās valda liela bioloģiskā dažādība, definētu saskaņā ar pieejamajiem svarīgākajiem zinātniskajiem pierādījumiem un attiecīgajiem starptautiskajiem standartiem.
- (70) Ja ar oglekli bagātīgu augsni vai augu segu pārveido, lai audzētu biodegvielu vai bioloģisko šķidro kurināmo izejvielas, daļa no uzglabātā oglekļa parasti nokļūst atmosfērā, veidojot oglekļa dioksīdu. Šāda siltumnīcefekta gāzu negatīvā ietekme var atsevišķos gadījumos būtiski samazināt biodegvielas vai bioloģiskā šķidrā kurināmā siltumnīcefekta gāzu pozitīvo ietekmi. Tādēļ, aprēķinot siltumnīcefekta gāzes emisijas ietaupījumu, ko iegūst izmantojot

- biodegvielu un bioloģisko šķidro kurināmo, būtu jāņem vērā visa kopējā oglekļa emisija, kas izriet no šādas darbības. Tas ir vajadzīgs, lai nodrošinātu, ka siltumnīcefekta gāzes emisijas ietaupījuma aprēķinā ņem vērā kopējās oglekļa emisijas, kas saistītas ar biodegvielas un bioloģisko šķidro kurināmo izmantošanu.
- (71) Veicot aprēķinus par siltumnīcefekta gāzu ietekmi uz zemes platību pārveidi, uzņēmējiem vajadzētu būt iespējai izmantot oglekļa koncentrācijas faktiskās vērtības saistībā ar zemes esošo izmantojumu un zemes izmantojumu pēc pārveides. Viņiem vajadzētu būt iespējai izmantot arī standartvērtības. Klimata pārmaiņu starpvaldību padomes darbs nodrošina atbilstīgo pamatu šādām standartvērtībām. Pašlaik šā darba rezultāti nav pieejami veidā, kādā uzņēmēji varētu nekavējoties izmantot tos. Tādēļ Komisijai būtu jāizstrādā norādījumi, kas noderētu par pamatu, lai aprēķinātu zemes oglekļa koncentrācijas izmaiņas, kā paredzēts šajā direktīvā, tostarp attiecībā uz apmežotajiem apgabaliem ar lapotnes segumu no 10 līdz 30 %, savannām, brikšņiem un prērijām.
- (72) Komisijai ir jāizstrādā metodoloģija, lai novērtētu mitrāju nosusināšanas sekas attiecībā uz siltumnīcefekta gāzu emisiju.
- (73) Biodegvielu ražošanai nav jāpārveido zeme, kurā, ņemot vērā steidzamos pasākumus cīņā ar klimata pārmaiņām, oglekļa koncentrācijas samazināšanas nevar saprātīgā laika posmā kompensēt ar siltumnīcefekta gāzu emisijas ietaupījumu, ko iegūst, izmantojot biodegvielu vai bioloģisko šķidro kurināmo. Tādējādi uzņēmējiem nevajadzētu veikt lieku un aprūtināšu izpēti un netiktu pieļauta ar oglekli piesātinātas zemes pārveidošana, kas vēlāk izrādītos neatbilstīga biodegvielas un bioloģisko šķidro kurināmo izejvielu ražošanai. Ņemot vērā oglekļa dioksīda uzkrājumus visā pasaulē, šajā kategorijā būtu jāietver mitrāji un pastāvīgas mežaudzes ar lapotni, kas pārsniedz 30 %. Būtu jāiekļauj arī mežaudzes, kuru lapotne ir no 10 līdz 30 %, ja vien netiek pierādīts, ka oglekļa koncentrācija šajās mežaudzēs ir pietiekami zema, lai saskaņā ar šajā direktīvā minētajiem noteikumiem nepieļautu augsnes pārveidošanos. Izdarot atsauci uz mitrājiem, būtu jāņem vērā 1971. gada 2. februārī Ramsarē pieņemtajā Konvencijā par starptautiskas nozīmes mitrājiem, īpaši kā ūdensputnu dzīves vidi, noteiktā definīcija.
- (74) Šajā direktīvā paredzētie stimuli sekmēs biodegvielas un bioloģiskā šķidrā kurināmā ražošanu visā pasaulē. Ja biodegviela un bioloģiskie šķidrie kurināmie ir ražoti no izejvielām, kuras saražotas Kopienā, tam būtu jāatbilst arī vides prasībām, tostarp saistībā ar lauksaimniecību, kā arī prasībām gruntsūdeņu un virszemes ūdeņu kvalitātes aizsardzībai un sociālajām prasībām. Tomēr ir bažas par to, ka biodegvielas un bioloģisko šķidro kurināmo ražošanā dažās trešās valstīs, iespējams, neievēro vides un sociālo prasību minimumu. Tādēļ atbilstīgi ir veicināt daudzpusēju un divpusēju nolīgumu noslēgšanu, izveidot brīvprātīgas starptautiskās vai valstu sistēmas, kurās noteikti vides un sociālie apsvērumi, lai veicinātu ilgtspējīgu biodegvielas un bioloģisko šķidro kurināmo ražošanu pasaules mērogā. Kamēr tādu nolīgumu un sistēmu nav, dalībvalstīm būtu jānosaka pienākums uzņēmējiem ziņot par minētajiem jautājumiem.
- (75) Komisijai 2009. gadā būtu jāveic to prasību analīze, kuras attiecas uz tādas biomasas enerģijas izmantošanas ilgtspējības shēmu, kas nav biodegvielas un bioloģiskie šķidrie kurināmie, ņemot vērā vajadzību pārvaldīt biomasas resursus ilgtspējīgā veidā.
- (76) Ilgtspējības kritēriji būs efektīvi tikai tad, ja tie mainīs tirgus dalībnieku rīcību. Šīs pārmaiņas notiks tikai tad, ja biodegvielai un bioloģiskajiem šķidrajiem kurināmajiem, kas atbilst šiem kritērijiem atšķirībā no degvielas, kura neatbilst kritērijiem, tiks paredzēts uzcelojums. Saskaņā ar masas bilances metodi, ko izmanto atbilstības kontrolei, pastāv fiziska saikne starp to biodegvielu un bioloģisko šķidro kurināmo ražošanu, kas atbilst ilgtspējības kritērijiem, un biodegvielu un bioloģisko šķidro kurināmo patēriņu Kopienā, kas nodrošina pienācīgu piegādes un pieprasījuma attiecību, kā arī cenu, kas ir lielāka nekā sistēmās, kur šādas saiknes nav. Tādēļ, lai nodrošinātu, ka biodegvielas un bioloģisko šķidro kurināmo, kas atbilst ilgtspējības kritērijiem, var pārdot par augstāku cenu, būtu jāizmanto masu bilances metode, lai kontrolētu atbilstību. Tam būtu jāsauglabā sistēmas integritāte, vienlaikus neradot nesaprātīgu slogu nozarei. Tomēr būtu jāizvērtē citi verificācijas paņēmieni.
- (77) Vajadzības gadījumā Komisijai būtu pienācīgi jāņem vērā ANO Tūkstošgades ekosistēmas novērtējums, kurā ir iekļauta noderīga informācija, lai saglabātu vismaz tās platības, kuras kritiskās situācijās veic ekosistēmas pamatfunkcijas, piemēram, ūdensšķirtņu aizsardzību un erozijas kontroli.
- (78) Ir pienācīgi jāpārbauga biomasas kultivēšanas ietekme, piemēram, zemes izmantošanas izmaiņas, tostarp pārveide, invazīvu svešzemju sugu ieviešana un cita bioloģiskās daudzveidības ietekme, kā arī ietekme uz pārtikas ražošanu un labklājību vietējā mērogā. Komisijai būtu jāizvērtē visi būtiskie informācijas energoresursi, tostarp FAO badacietēju samazināšanas plāns (*hunger map*). Biodegvielas būtu jāveicina tā, lai tas veicinātu lielāku lauksaimniecības ražību un noplicinātu zemju izmantošanu.

- (79) Kopienas interesēs ir veicināt daudzpusēju un divpusēju nolīgumu noslēgšanu, izveidot brīvprātīgas starptautiskās vai valstu sistēmas, kurās noteikti standarti ilgtspējīgu biodegvielu un bioloģisko šķidro kurināmo ražošanai un kuras apliecina, ka biodegvielu un bioloģisko šķidro kurināmo ražošana atbilst minētajiem standartiem. Šā iemesla dēļ būtu jāizstrādā noteikumi par to, ka šādi nolīgumi vai sistēmas nodrošina ticamus pierādījumus un datus un atbilst attiecīgajiem ticamības, pārredzamības un neatkarīga audita standartiem.
- (80) Jāizstrādā precīzi noteikumi biodegvielu un bioloģisko šķidro kurināmo un to fosila degvielas salīdzināmo lielumu siltumnīcefekta gāzu emisiju aprēķināšanai.
- (81) Aprēķinot siltumnīcefekta gāzu emisijas, ko radījusi degvielas ražošana un izmantošana, būtu jāņem vērā blakusprodukti. Politikas analīzes nolūkos ir piemērojama aizstāšanas metode, bet šī metode neatbilst tā regulējuma mērķiem, kas attiecas uz individuāliem uzņēmējiem un individuāliem degvielas sūtījumiem. Šajos gadījumos vispārīgākā ir enerģijas piesārņošanas metode, jo to ir viegli īstenot, prognozēt laika gaitā, tā samazina neproduktīvus atvieglojumus un sniedz rezultātus, kuri kopumā ir salīdzināmi ar to rezultātu virkni, ko sniedz aizstāšanas metode. Politikas analīzes vajadzībām Komisijai ziņojumā būtu jāietver arī tie rezultāti, kas iegūti, izmantojot aizstāšanas metodi.
- (82) Lai novērstu nesamērīgu administratīvo slogu, būtu jānosaka standartvērtību saraksts kopējām biodegvielas ražošanas metodēm, un to vajadzētu atjaunināt un paplašināt, līdzko ir pieejama droša informācija. Uzņēmējiem vienmēr vajadzētu pretendēt uz minētajā sarakstā noteikto siltumnīcefekta gāzu emisijas ietaupījuma daudzumu. Ja ražošanas paņēmiena radītā siltumnīcefekta gāzes emisijas ietaupījuma standartvērtība ir zemāka par pieprasīto siltumnīcefekta gāzu emisijas ietaupījuma minimālo vērtību, būtu jāpieprasa ražotājiem, kuri vēlas pierādīt atbilstību minētajai minimālajai vērtībai, pierādīt, ka faktiskās ražošanas procesa emisijas ir zemākas par tām, kuras izmantošanas standartvērtību aprēķināšanai.
- (83) Šo standartvērtību aprēķinos izmantotos datus ieteicams iegūt no neatkarīgiem zinātniskajiem ekspertiem un attiecīgi atjaunināt, līdzko šie zinātniskie eksperti darba gaitā iegūst jaunus rezultātus. Komisijai būtu jānodrošina šie eksperti atjaunināšanas darbā pētīt audzēšanas laikā radītās emisijas, reģiona un klimata apstākļu ietekmi, sekas, ko rada audzēšana, izmantojot ilgtspējīgas lauksaimniecības un bioloģiskās lauksaimniecības metodes, kā arī zinātnisko ieguldījumu, ko sniedz ražotāji gan Kopienā, gan trešās valstīs un pilsoniskā sabiedrība.
- (84) Lai neveicinātu biodegvielu un bioloģisko šķidro kurināmo izejvielu audzēšanu vietās, kur tā izraisītu lielu siltumnīcefekta gāzu izmešu apjomu, standartvērtības audzēšanā būtu jāizmanto tikai tajos reģionos, kur tādas sekas nav iespējamas. Tomēr, lai izvairītos no nesamērīga administratīvā sloga, ir lietderīgi dalībvalstīm noteikt valstu vai reģionālo vidējos rādītājus emisijām, ko rada audzēšana, tostarp mēslojuma lietošana.
- (85) Pieaug vispārējais pieprasījums pēc lauksaimniecības izejvielām. Daļēji atbildot uz šo augošo pieprasījumu, palielināsies lauksaimniecībā izmantojamās zemes platības. Atjaunot stipri noplicinātas zemes vai zemes, kas ir stipri piesārņotas un tādējādi nav izmantojamas lauksaimniecībā, ir viens no paņēmieniem, kā palielināt audzēšanai izmantojamu zemju platības. Ar ilgtspējības shēmu būtu jāveicina atjaunotas noplicinātas zemes lietojums, jo biodegvielu un bioloģisko šķidro kurināmo popularizēšana veicinās pieprasījumu pēc lauksaimniecības izejvielām. Arī tad, ja biodegvielas izgatavo no izejmateriāliem, ko iegūst zemēs, kuras jau izmanto kā aramzemes, tīrā izteiksmē pieaugušais graudaugu pieprasījums, ko būs radījusi biodegvielu veicināšana, varētu izraisīt graudaugu platību palielinājumu tīrā izteiksmē. Tas varētu notikt zemēs, kurās ir daudz oglekļa dioksīda, un tādā gadījumā uzkrātā oglekļa dioksīda atbrīvošana radītu kaitējumu. Lai tādus draudus mazinātu, ir pareizi ieviest papildu pasākumus, pastiprināti veicinot ražību zemēs, ko jau izmanto labībai, izmantojot noplicinātas zemes, kā arī pieņemot tādas ilgtspējības prasības, kas būtu salīdzināmas ar šajā direktīvā ietvertajām, un attiecas uz Kopienas biodegvielas patēriņu citās valstīs, kas patērē biodegvielu. Komisijai būtu jāizstrādā konkrēta metodoloģija, kā samazināt siltumnīcefekta gāzu emisijas, kas radušās netiešas zemes lietošanas maiņas rezultātā. Tādēļ Komisijai, pamatojoties uz labākajām pieejamajām zinātniskām atziņām, jo īpaši būtu jāanalizē netiešas zemes lietošanas maiņas faktora iekļaušana siltumnīcefekta gāzu emisiju aprēķināšanā, kā arī jāatbalsta ilgtspējīgas biodegvielas, kas samazina zemes lietošanas maiņas ietekmi un uzlabo biodegvielas ilgtspējību attiecībā uz netiešu zemes lietošanas maiņu. Izstrādājot šo metodoloģiju, Komisijai, *inter alia*, būtu jāpievēršas iespējamām biodegvielu, kas ražotas no nepārtikas celulozes materiāla un lingocelulozes materiāla, netiešas zemes lietošanas maiņas sekām.
- (86) Lai panāktu, ka biodegvielām ir pienācīga tirgus daļa, jānodrošina, ka tirgū tiek laista diēļdegviela ar augstāku biodegvielas piemaisījumu, nekā noteikts standartā EN590/2004.
- (87) Lai nodrošinātu, ka biodegviela, kurā ir dažādas izejvielas, kļūtu ekonomiski rentabla, valsts normatīvajos aktos par biodegvielu būtu jāizstrādā papildu noteikumi.

- (88) Regulāri jāiesniedz ziņojumi, lai nodrošinātu, ka uzmanību nepārtraukti velta enerģijas atjaunojamo energoresursu attīstībai valstu un Kopienas mērogā. Ir lietderīgi pieprasīt, lai dalībvalstis to iesniedzamos valsts rīcības plānus sagatavotu, izmantojot saskaņotu formu. Šajos plānos varētu iekļaut plānoto pasākumu paredzamās izmaksas un ieguvumus, pasākumus, kas saistīti ar esošo tīklu infrastruktūras nepieciešamo paplašināšanu un/vai nostiprināšanu, paredzamās izmaksas un ieguvumus, ja enerģiju no atjaunojamajiem energoresursiem attīstītu, pārsniedzot aptuvenajā liknē paredzēto lielumu, kā arī informāciju par valstu atbalsta shēmām un informāciju par enerģijas no atjaunojamajiem energoresursiem lietojumu jaunās vai atjaunotās ēkās.
- (89) Izstrādājot atbalsta shēmas, dalībvalstis var veicināt to biodegvielu izmantošanu, kuras sniedz papildu ieguvumus, tostarp ieguvumus no dažādošanas, ko nodrošina, no vienas puses, biodegvielas, kas ražotas no atkritumiem, atlikumiem, nepārtikas celulozes materiāla, lignocelulozes materiāla un aļģēm, kā arī no neapūdeņotiem augiem, ko audzē neauglīgās teritorijās, lai cīnītos pret pārtuksnešošanu, pienācīgi ņemot vērā dažādas izmaksas, ko radījuši enerģijas ražošana no tradicionālajām biodegvielām, un, no otras puses, biodegvielas, kas nodrošina papildu ieguvumus. Dalībvalstis var veicināt ieguldījumus, lai tiktu pētītas un attīstītas šīs un citas atjaunojamās energoresursu izmantojošas tehnoloģijas, kurām vajadzīgs laiks, lai tās kļūtu konkurētspējīgas.
- (90) Īstenojot šo direktīvu, vajadzības gadījumā būtu jāņem vērā noteikumi, kas paredzēti Konvencijā par pieeju informācijai, sabiedrības dalību lēmumu pieņemšanā un iespēju vērsties tiesu iestādēs saistībā ar vides jautājumiem, jo īpaši tas, kā to īsteno, ievērojot Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2003/4/EK (2003. gada 28. janvāris) par vides informācijas pieejamību sabiedrībai ⁽¹⁾.
- (91) Šīs direktīvas īstenošanai vajadzīgie pasākumi būtu jāpieņem saskaņā ar Padomes Lēmumu 1999/468/EK (1999. gada 28. jūnijs), ar ko nosaka Komisijai piešķirto ieviešanas pilnvaru īstenošanas kārtību ⁽²⁾.
- (92) Jo īpaši Komisija būtu jāpilnvaro pielāgot metodoloģiskos principus un vērtības, kas nepieciešamas, lai novērtētu, vai attiecībā uz biodegvielām un bioloģiskajiem šķidrājiem kurināmajiem ir ievēroti ilgtspējības principi, pielāgot transporta degvielas energoietilpību tehnikas un zinātnes progresam, noteikt bioloģiski daudzveidīgo plāvu noteikšanas kritērijus un ģeogrāfiskos apgabalus, kā arī noteikt noplicinātas un saindētas zemes definīcijas. Šie pasākumi, kuri ir vispārīgi un kuru mērķis ir grozīt nebūtiskus šīs direktīvas elementus, *inter alia*, papildinot to ar jauniem nebūtiskiem elementiem, jāpieņem saskaņā ar Lēmuma 1999/468/EK 5.a pantā paredzēto regulatīvo kontroles procedūru.
- (93) Direktīvas 2001/77/EK un Direktīvas 2003/30/EK noteikumi, kas pārklājas ar šīs direktīvas noteikumiem, būtu jāsvīturo tieši pirms šīs direktīvas transponēšanas. Noteikumiem, kas attiecas uz 2010. gadam paredzētajiem mērķiem un ziņojumiem, būtu jāpaliek spēkā līdz 2011. gada beigām. Tādēļ ir jāveic grozījumi attiecīgi Direktīvā 2001/77/EK un Direktīvā 2003/30/EK.
- (94) Tā kā 17. līdz 19. pantā paredzētie pasākumi, harmonizējot ilgtspējības kritērijus, kuriem biodegvielām un bioloģiskajiem šķidrājiem kurināmajiem jāatbilst, lai izpildītu šajā direktīvā noteiktos mērķa grāmatvedības nolūkus, ietekmē arī vienotā tirgus darbību un tādējādi saskaņā ar 17. panta 8. punktu dalībvalstu starpā atvieglo to biodegvielu un bioloģisko šķidro kurināmo tirdzniecību, kuri atbilst minētajiem noteikumiem, to pamatā jābūt Līguma 95. pantam.
- (95) Ilgtspējības shēmai nebūtu jātraucē dalībvalstīm valsts atbalsta shēmās ņemt vērā paaugstinātās to biodegvielu un citu bioloģisko šķidro kurināmo ražošanas izmaksas, kuru sniegtais labums pārsniedz ilgtspējības shēmā noteikto minimumu.
- (96) Tā kā šīs direktīvas vispārīgos mērķus, proti, 20 % enerģijas no atjaunojamajiem energoresursiem īpatsvaru Kopienas bruto enerģijas galapatēriņā un 10 % enerģijas no atjaunojamajiem energoresursiem īpatsvaru katras dalībvalsts transporta enerģijas patēriņā līdz 2020. gadam, nevar pietiekami labi sasniegt atsevišķās dalībvalstīs un minētās rīcības mēroga dēļ šos mērķus var labāk sasniegt Kopienas līmenī, Kopiena var pieņemt pasākumus saskaņā ar Līguma 5. pantā noteikto subsidiaritātes principu. Saskaņā ar minētajā pantā noteikto proporcionalitātes principu šajā direktīvā paredz vienīgi tos pasākumus, kas ir vajadzīgi šo mērķu sasniegšanai.
- (97) Saskaņā ar 34. punktu Iestāžu nolīgumā par labāku likumdošanas procesu ⁽³⁾ dalībvalstis tiek mudinātas savās un Kopienas interesēs sagatavot tabulas, kas iespējami precīzi atspoguļotu šīs direktīvas un tās transponēšanas pasākumu atbilstību, un šīs tabulas publicēt,

⁽¹⁾ OV L 41, 14.2.2003., 26. lpp.

⁽²⁾ OV L 184, 17.7.1999., 23. lpp.

⁽³⁾ OV C 321, 31.12.2003., 1. lpp.

IR PIENĒMUŠI ŠO DIREKTĪVU.

1. pants

Priekšmets un darbības joma

Ar šo direktīvu izveido vienotu sistēmu no atjaunojamajiem enerģoresursiem saražotas enerģijas izmantošanas veicināšanai. Tajā paredz valstu obligātos mērķus no atjaunojamajiem enerģoresursiem saražotas enerģijas kopējā īpatsvara sasniegšanai elektroenerģijas bruto galapatēriņā, kā arī mērķi šādas enerģijas īpatsvaram transporta nozarē. Tajā ir izklāstīti noteikumi par statistisko pārdali dalībvalstu starpā, par kopīgiem dalībvalstu un trešo valstu projektiem, izcelsmes apliecinājumiem, administratīvajām procedūrām, informāciju un mācībām, kā arī no atjaunojamajiem enerģoresursiem saražotās enerģijas piekļuvi elektrotīkliem. Tajā nosaka ilgtspējības kritērijus biodegvielām un bioloģiskajiem šķidrājiem kurināmajiem.

2. pants

Definīcijas

Piemērojot šo direktīvu, ir spēkā Direktīvas 2003/54/EK definīcijas.

Piemēro arī šādas definīcijas:

- a) "enerģija, kas iegūta no atjaunojamajiem enerģoresursiem" ir enerģija no atjaunojamajiem nefosiliem enerģoresursiem, proti, vēja, saules, aerotermālā, ģeotermālā, hidrotermālā un jūras enerģija, hidroenerģija un biomasas enerģija; atkritumu poligonu un notekūdeņu attīrīšanas iekārtu gāzes un biogāzes enerģija;
- b) "aerotermālā enerģija" ir siltumenerģija, kas uzkrājas gaisā;
- c) "ģeotermālā enerģija" ir enerģija, kas siltumenerģijas veidā atrodas zem zemes garozas;
- d) "hidrotermālā enerģija" ir enerģija, kas siltumenerģijas veidā atrodas virszemes ūdeņos;
- e) "biomasa" ir lauksaimniecības, mežsaimniecības un saistīto nozaru, arī zivsaimniecības un akvakultūras, produktu, bioloģiskas izcelsmes atkritumu un atlieku bioloģiski noārdāmas frakcijas (tostarp augu un dzīvnieku izcelsmes vielas), kā arī rūpniecības un sadzīves atkritumu bioloģiski noārdāmas frakcijas;
- f) "enerģijas bruto galapatēriņš" ir enerģoresursi, ko enerģijas izmantošanas vajadzībām piegādā rūpniecībai, transporta nozarei, mājsaimniecībām, pakalpojumu, arī publisko pakalpojumu, lauksaimniecības, mežsaimniecības un zivsaimniecības nozarei, tostarp elektroenerģijas un apsildes patēriņš, kas enerģētiskas nozarē ir izmantots elektroenerģijas un siltuma ražošanai, kā arī elektroenerģijas un siltuma zudumi sadales un pārvades laikā;
- g) "centralizēta siltumapgāde" vai "centralizēta dzesēšana" ir siltumenerģijas sadale, izmantojot tvaika, karsta ūdens vai atdzesētu šķidrums tīklu, kas savieno centrālo ražošanas enerģoresursu ar daudzām ēkām vai vietām, telpu vai procesu sildīšanai vai dzesēšanai;
- h) "bioloģiskais šķidrās kurināmais" ir no biomasas iegūta šķidrā degviela, ko izmanto enerģijas, tostarp elektroenerģijas, ražošanai, siltumapgādei un dzesēšanai, bet ne transportam;
- i) "biodegvielas" ir šķidrā vai gāzveida degviela, ko izmanto transportā un iegūst no biomasas;
- j) "izcelsmes apliecinājums" ir elektroniska formāta dokuments, ko izmanto vienīgi kā pierādījumu tiesajam patērētājam, ka attiecīgā enerģijas daļa vai daudzums ir ražots, izmantojot atjaunojamās enerģoresursus saskaņā ar Direktīvas 2003/54/EK 3. panta 6. punkta prasībām;
- k) "atbalsta shēma" ir jebkāds instruments, shēma vai mehānisms, ko piemēro dalībvalsts vai dalībvalstu grupa un kas veicina no atjaunojamajiem enerģoresursiem saražotas enerģijas izmantošanu, samazinot šādas enerģijas izmaksas, palielinot tās pārdošanas cenu vai šādas enerģijas iegādes apjomu, izmantojot atjaunojamās enerģijas izmantošanas pienākumu vai citādi; tā ietver atbalstu ieguldījumu veidā, atbrīvojumu no nodokļiem vai nodokļu samazināšanu, nodokļu atmaksu, atbalsta shēmas, kas paredz pienākumu izmantot atjaunojamo enerģiju, arī shēmas, kurās izmanto "zaļos sertifikātus", kā arī tiešās cenu atbalsta shēmas, tostarp valsts regulētus tarifa maksājumus un prēmiju maksājumus, bet neaprobežojoties ar tiem;
- l) "atjaunojamās enerģijas izmantošanas pienākums" ir valsts atbalsta shēma, kurā enerģijas ražotājiem pieprasīts ražot attiecīgu no atjaunojamajiem enerģoresursiem saražotas enerģijas daudzumu, kurā enerģijas piegādātājiem pieprasīts piegādēt ietvert attiecīgu no atjaunojamajiem enerģoresursiem saražotas enerģijas daudzumu, vai pieprasīts enerģijas patērētājiem izmantot attiecīgu no atjaunojamajiem enerģoresursiem saražotas enerģijas daudzumu. Tas ietver arī shēmas, saskaņā ar kurām šādas prasības var izpildīt, izmantojot zaļos sertifikātus;
- m) "faktiskā vērtība" ir siltumnīcefekta gāzu emisijas daudzuma ietaupījums vienā vai visos konkrētā biodegvielas ražošanas procesa posmos, ko aprēķina saskaņā ar V pielikuma C daļā noteikto metodiku;
- n) "tipiskā vērtība" ir reprezentatīvā siltumnīcefekta gāzu emisijas daudzuma ietaupījuma novērtējums konkrētā biodegvielas ražošanas procesā;
- o) "standartvērtība" ir vērtība, kas iegūta no tipiskās vērtības, piemērojot iepriekš noteiktus faktoros, un ko var izmantot faktiskās vērtības vietā šajā direktīvā noteiktos apstākļos.

3. pants

Valsts vispārējie obligātie mērķi un pasākumi saistībā ar enerģijas izmantošanu no atjaunojamajiem energoresursiem

1. Katra dalībvalsts nodrošina, ka no atjaunojamajiem energoresursiem saražotas enerģijas īpatsvars, kas aprēķināts saskaņā ar 5. līdz 11. pantu, 2020. gada enerģijas bruto galapatēriņā vismaz atbilst tās vispārējam valsts mērķim minētajā gadā attiecībā uz enerģijas īpatsvaru, kas saražota no atjaunojamajiem energoresursiem, kā norādīts I pielikuma A daļas tabulas trešajā ailē. Šie obligātie vispārējie valsts mērķi atbilst mērķim, kas paredz, ka 2020. gadā Kopienas galīgajā enerģijas bruto patēriņā no atjaunojamajiem energoresursiem saražotas enerģijas īpatsvars veido vismaz 20 %. Lai varētu vieglāk sasniegt šajā pantā izvirzītos mērķus, katra dalībvalsts veicina un sekmē energoefektivitāti un energotaupību.

2. Dalībvalstis veic pienācīgi izstrādātus pasākumus, lai nodrošinātu, ka no atjaunojamajiem energoresursiem saražotās enerģijas īpatsvars ir vienāds vai lielāks par to, kas norādīts I pielikuma B daļas indikatīvajā līknē.

3. Lai izpildītu šā panta 1. un 2. punktā noteiktos mērķus, dalībvalstis drīkst īstenot arī šādus pasākumus:

- a) atbalsta shēmas;
- b) dažādu dalībvalstu un trešo valstu sadarbības pasākumus, lai sasniegtu to vispārējos mērķus saskaņā ar 5. līdz 11. pantu.

Neskarot Līguma 87. un 88. pantu, dalībvalstīm ir tiesības pieņemt lēmumus saskaņā ar šīs direktīvas 5. līdz 11. pantu par to, cik lielā mērā tās atbalsta enerģiju, ko no atjaunojamajiem energoresursiem ražo citās dalībvalstīs.

4. Katra dalībvalsts nodrošina, ka no atjaunojamajiem energoresursiem saražotas enerģijas īpatsvars visā transportā 2020. gadā ir vismaz 10 % no enerģijas galapatēriņa transportā attiecīgajā dalībvalstī.

Piemērojot šo punktu, spēkā ir šādi noteikumi:

- a) lai aprēķinātu saucēju, saskaņā ar pirmo daļu aprēķinot kopējo patērēto enerģijas daudzumu transporta nozarē, ņem vērā tikai benzīnu, dīzeļdegvielu, biodegvielu, ko patērē autotransportā un dzelzceļa transportā, un elektroenerģiju;
- b) lai aprēķinātu skaitītāju, saskaņā ar pirmo daļu aprēķinot kopējo patērēto no atjaunojamajiem energoresursiem iegūto enerģijas daudzumu transportā, ņem vērā jebkādu enerģiju no atjaunojamajiem energoresursiem, ko patērē visos transporta veidos;
- c) lai aprēķinātu elektroenerģijas daļu, kas saražota no atjaunojamajiem energoresursiem un patērēta jebkādos elektriskajos transportlīdzekļos, saskaņā ar a) un b) apakšpunktu, dalībvalstis var izmantot Kopienas no atjaunojamajiem energoresursiem saražotās elektroenerģijas daļu vai no atjaunojamajiem energoresursiem saražotās elektroenerģijas daļu konkrētā valstī, kas noteikta divus gadus pirms attiecīgā gada. Turklāt, lai

aprēķinātu no atjaunojamajiem energoresursiem iegūto elektroenerģiju, ko patērē jebkādos elektriskajos autotransporta līdzekļos, uzskata, ka šis patēriņš 2,5 reizes pārsniedz no atjaunojamajiem energoresursiem saražotās elektroenerģijas daudzumu.

Komisija vajadzības gadījumā līdz 2011. gada 31. decembrim iesniedz priekšlikumu, kas, ievērojot dažus nosacījumus, ļauj ņemt vērā visu no atjaunojamajiem energoresursiem iegūto elektroenerģiju, ko izmanto, lai darbinātu jebkādos iespējamus elektriskos transportlīdzekļus.

Komisija vajadzības gadījumā līdz 2011. gada 31. decembrim arī piedāvā metodiku, kā aprēķināt no atjaunojamajiem energoresursiem saražota ūdeņraža daļu kopējā degvielas maisījumā.

Pirmās daļas vajadzībām aprēķinot kopējo patērēto enerģijas daudzumu transporta nozarē, neņem vērā naftas produktus, kas nav benzīns un dīzeļdegviela.

4. pants

Valstu rīcības plāni atjaunojamo energoresursu jomā

1. Katra dalībvalsts pieņem valsts rīcības plānu atjaunojamo energoresursu jomā. Valstu rīcības plānos atjaunojamo energoresursu jomā izklāsta dalībvalstu mērķus no atjaunojamajiem energoresursiem saražotas enerģijas īpatsvaram, ko patērē transporta, elektroenerģijas, apsildes un dzesēšanas jomā 2020. gadā, ņemot vērā citu ar energoefektivitāti saistīto politikas pasākumu ietekmi uz galīgo enerģijas patēriņu, kā arī atbilstīgus pasākumus, kuri jāveic, lai sasniegtu minētos vispārējos valsts mērķus, tostarp vietējo, reģionālo un valsts iestāžu sadarbību, paredzēto statistikas datu pārdali vai kopīgos projektus, valstu politikas nostādnes, kurās jāparedz attīstīt pieejamos biomasas resursus un mobilizēt jaunus biomasas resursus dažādi lietošanai, kā arī pasākumus, kuri jāveic, lai izpildītu 13. līdz 19. pantā noteiktās prasības.

Komisija līdz 2009. gada 30. jūnijam pieņem paraugu valsts rīcības plānam atjaunojamo energoresursu jomā. Šajā paraugā ir iekļautas VI pielikumā izklāstītās obligātās prasības. Dalībvalstis iesniedz savu valsts rīcības plānu atjaunojamo energoresursu jomā saskaņā ar šo paraugu.

2. Dalībvalstis līdz 2010. gada 30. jūnijam informē Komisiju par valsts rīcības plānu atjaunojamo energoresursu jomā.

3. Katra dalībvalsts sešus mēnešus pirms valsts rīcības plāna atjaunojamo energoresursu jomā stāšanās spēkā publicē un iesniedz Komisijai prognožu dokumentu, kurā norādīts:

- a) paredzamā no atjaunojamajiem energoresursiem saražotās enerģijas pārprodukcija salīdzinājumā ar indikatīvo līkni, ko varētu pārdalīt citām dalībvalstīm saskaņā ar 6. līdz 11. pantu, kā arī iespējamie kopīgie projekti līdz 2020. gadam, un
- b) paredzamais pieprasījums pēc no atjaunojamajiem energoresursiem saražotās enerģijas, ko apmierinās, neizmantojot iekšzemē saražoto enerģiju laikā līdz 2020. gadam.

Šajā informācijā var iekļaut elementus, kas saistīti ar ekonomisko lietderību un finansējumu. Prognozes atjaunina dalībvalstu ziņojumos, kā izklāstīts 22. panta 1. punkta l) un m) apakšpunktā.

4. Dalībvalsts, kuras no atjaunojamajiem energoresursiem saražotās enerģijas īpatsvars iepriekšējo divu gadu laikā ir zemāks, nekā norādīts I pielikuma B daļā minētajā indikatīvajā līknē, vēlākais līdz nākamā gada 30. jūnijam iesniedz Komisijai grozītu valsts rīcības plānu atjaunojamo energoresursu jomā, kurā izklāstīti atbilstīgi un samērīgi pasākumi, lai nodrošinātu, ka saprātīgos termiņos ir panākts stāvoklis, kas norādīts I pielikuma B daļas indikatīvajā līknē.

Ja dalībvalsts tikai nedaudz nav sasniegusi indikatīvo līkni, Komisija, ņemot vērā pašreizējos un turpmāk veicamos dalībvalsts pasākumus, var pieņemt lēmumu atbrīvot dalībvalsti no pienākuma iesniegt grozītu valsts rīcības plānu atjaunojamo energoresursu jomā.

5. Komisija izvērtē valsts rīcības plānus atjaunojamo energoresursu jomā, proti, to pasākumu atbilstību, kurus dalībvalsts paredzējusi saskaņā ar 3. panta 2. punktu. Reaģējot uz valsts rīcības plānu vai grozītu valsts rīcības plānu atjaunojamo energoresursu jomā, Komisija var sniegt ieteikumu.

6. Komisija nosūta Eiropas Parlamentam valsts rīcības plānus atjaunojamo energoresursu jomā un prognožu dokumentus tādā pašā veidā, kādā tie publiskoti pārredzamības platformā, kas minēta 24. panta 2. punktā, kā arī jebkurus ieteikumus, kas minēti šā panta 5. punktā.

5. pants

No atjaunojamajiem energoresursiem saražotas enerģijas īpatsvara aprēķināšana

1. Bruto no atjaunojamajiem energoresursiem saražotas enerģijas patēriņu katrā dalībvalstī aprēķina kā turpmāk minēto rādītāju summu:

- a) no atjaunojamajiem energoresursiem saražotas elektroenerģijas bruto galapatēriņš;
- b) apsildei un dzesēšanai izmantotās no atjaunojamajiem energoresursiem saražotas enerģijas bruto galapatēriņš; kā arī
- c) no atjaunojamajiem energoresursiem saražotas enerģijas galapatēriņš transportā.

Gāzi, elektroenerģiju un ūdeņradi, ko iegūst no atjaunojamajiem energoresursiem, ņem vērā tikai vienu reizi pirmās daļas a), b) vai c) apakšpunktā, lai aprēķinātu no atjaunojamajiem energoresursiem saražotas enerģijas īpatsvaru bruto patēriņā.

Saskaņā ar 17. panta 1. punkta otro daļu, biodegvielas un bioloģiskos šķidros kurināmos, kas neatbilst 17. panta 2. līdz 6. punktā noteiktajiem ilgtspējības kritērijiem, neņem vērā.

2. Ja dalībvalsts uzskata, ka nepārvaramas varas apstākļu dēļ nav iespējams sasniegt no atjaunojamajiem energoresursiem saražotas enerģijas īpatsvaru bruto enerģijas galapatēriņā 2020. gadam, kā noteikts I pielikuma tabulas trešajā slejā, tā paziņo to Komisijai pēc iespējas ātrāk. Ja Komisija pieņem lēmumu par to, ka ir pierādīti nepārvaramas varas apstākļi, tā nolemj, kādas korekcijas tiks veiktas dalībvalsts no atjaunojamajiem energoresursiem saražotas enerģijas bruto galapatēriņā 2020. gadam.

3. Šā panta 1. punkta a) apakšpunktā bruto no atjaunojamajiem energoresursiem saražotas elektroenerģijas patēriņš ir dalībvalstī no atjaunojamajiem energoresursiem ražotās elektroenerģijas daudzums, izslēdzot to elektroenerģijas daudzumu, kas iegūts no sūkņu hidroakumulācijas elektrostacijām, izmantojot ūdeni, kas iepriekš bijis sūknēts kalnup.

Attiecībā uz jauktā kurināmā iekārtām, kurās izmanto atjaunojamās un tradicionālās energoresursus, ņem vērā tikai no atjaunojamajiem energoresursiem saražotas elektroenerģijas daļu. Aprēķināšanas nolūkos katra energoresursu veida ieguldījumu aprēķina, pamatojoties uz tā enerģijas saturu.

Ar hidroenerģiju un vēja enerģiju ražoto elektroenerģiju ņem vērā saskaņā ar II pielikumā noteikto normalizācijas formulu.

4. Šā panta 1. punkta b) apakšpunktā no atjaunojamajiem energoresursiem saražotas apsildei un dzesēšanai izmantotās enerģijas bruto patēriņš ir no atjaunojamajiem energoresursiem ražotas centralizētas siltumapgādes un dzesēšanas enerģijas daudzums dalībvalstī, kuram pieskaita pārējās no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtās enerģijas patēriņu rūpniecībā, mājāsaimniecībā, pakalpojumu, lauksaimniecībā, mežsaimniecībā un zivsaimniecībā nozarēs centralizētajai siltumapgādei, dzesēšanai un apstrādei.

Attiecībā uz jauktā kurināmā iekārtām, kurās izmanto atjaunojamās un tradicionālās energoresursus, ņem vērā tikai no atjaunojamajiem energoresursiem saražotas siltumapgādes un dzesēšanas daļu. Aprēķināšanas nolūkā katra energoresursu veida ieguldījumu aprēķina, pamatojoties uz tā enerģijas saturu.

Apkārtējā gaisa siltumenerģiju, ģeotermālo un hidrotermālo enerģiju, ko izmanto siltumsūkņi, ņem vērā, piemērojot 1. panta b) apakšpunktu, ar noteikumu, ka galīgā saražotā enerģija būtiski pārsniedz primāro enerģijas ievadi, kas nepieciešama, lai darbinātu siltumsūkņus. Piemērojot šo direktīvu, siltuma daudzumu, ko uzskata par enerģiju no atjaunojamajiem energoresursiem, nosaka saskaņā ar VII pielikumā noteikto metodoloģiju.

Termālo enerģiju, ko ražo pasīvās enerģijas sistēmas, ar kuru starpniecību zemāks enerģijas patēriņš ir sasniegts pasīvā veidā, izmantojot ēku konstrukciju vai siltumenerģiju, kas iegūta no neatjaunojamajiem energoresursiem, neņem vērā 1. punkta b) apakšpunktā.

5. To transporta degvielu enerģijas saturs, kuras minētas III pielikumā, izmanto, kā norādīts minētajā pielikumā. III pielikumā var veikt izmaiņas, lai to pielāgotu tehniskajam un zinātniskajam progresam. Šos pasākumus, kas paredzēti, lai grozītu nebūtiskus šīs direktīvas elementus, pieņem saskaņā ar 25. panta 4. punktā minēto regulatīvo kontroles procedūru.

6. No atjaunojamajiem energoresursiem saražotas enerģijas īpatsvars ir galīgais no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtais enerģijas bruto galapatēriņš, kas dalīts ar galīgo no visiem energoresursiem iegūto enerģijas bruto galapatēriņu un izteikts procentos.

Piemērojot pirmo daļu, 1. punktā minēto summu pielāgo saskaņā ar 6., 8., 10. un 11. pantu.

Aprēķinot dalībvalsts enerģijas bruto galapatēriņu, lai noteiktu, vai tas atbilst šajā direktīvā noteiktajiem mērķiem un to starposma izpildes indikatīvajai liknei, pieņem, ka aviācijā patērētās enerģijas daudzums veido ne vairāk kā 6, 18 % no attiecīgās dalībvalsts enerģijas bruto galapatēriņa. Kiprai un Maltai aviācijā patērētās enerģijas daudzums veido ne vairāk kā 4,12 % no attiecīgās dalībvalsts enerģijas bruto galapatēriņa.

7. Metodika un definīcijas, kuras izmanto, lai aprēķinātu no atjaunojamajiem energoresursiem saražotas enerģijas īpatsvaru, ir noteiktas Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (EK) Nr. 1099/2008 (2008. gada 22. oktobris) par enerģijas datu statistiku ⁽¹⁾.

Dalībvalstis nodrošina tādu pa nozarēm sadalītu daļu un kopīgās daļas aprēķinos izmantotās statistiskas informācijas saskaņotību ar statistiskas informāciju, ko dara zināmu Komisijai saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 1099/2008.

6. pants

Statistiski veikta pārdale dalībvalstu starpā

1. Dalībvalstis var vienoties un var noteikt kārtību, lai statistiski nodotu no atjaunojamajiem energoresursiem saražotas enerģijas konkrētu daudzumu no vienas dalībvalsts otrai. Nodotajam daudzumam jābūt:

- a) atskaitītājam no tādas enerģijas daudzuma, kas iegūta no atjaunojamajiem energoresursiem un ko ņem vērā, nosakot nodošanu veicošās dalībvalsts atbilstību 3. panta 1. un 2. punktā noteiktajām prasībām; kā arī
- b) pieskaitītājam tādas enerģijas daudzumam, kas iegūta no atjaunojamajiem energoresursiem un ko ņem vērā, nosakot nodošanu pieņemošās dalībvalsts atbilstību 3. panta 1. un 2. punktā noteiktajām prasībām.

Statistiska nodošana neskar tās dalībvalsts valsts mērķa sasniegšanu, kas veic nodošanu.

2. Saskaņā ar šā panta 1. punktu panāktās vienošanās var būt spēkā vienu vai vairākus gadus. Par tiem ir jāpaziņo Komisijai vēlākais trīs mēnešus pēc katra gada beigām, kad tās ir spēkā. Komisijai nosūtītajā informācijā norāda attiecīgās enerģijas daudzumu un cenu.

3. Nodotā stājas spēkā tikai pēc tam, kad visas nodošanā iesaistītās dalībvalstis par to ir informējušas Komisiju.

⁽¹⁾ OV L 304, 14.11.2008., 1. lpp.

7. pants

Dalībvalstu kopēji projekti

1. Divas vai vairākas dalībvalstis var sadarboties visa veida kopējos projektos, kas saistīti ar elektroenerģijas, siltumapgādei un dzesēšanai izmantojamās enerģijas ražošanu no atjaunojamajiem energoresursiem. Šajā sadarbībā drīkst piedalīties privātuzņēmēji.

2. Dalībvalstis paziņo Komisijai to elektroenerģijas, siltumapgādes vai dzesēšanas īpatsvaru vai daudzumu, ko iegūst no atjaunojamajiem energoresursiem un ko nodrošina saskaņā ar tādu kopēju projektu šo dalībvalstu teritorijā, kurš ir sācies pēc 2009. gada 25. jūnija, vai ko ražo no tādām atjaunotām iekārtām, kuru jauda ir palielināta pēc šā datuma, kas ir uzskatāma par tādu, kas tuvina citas dalībvalsts atbilstību tās vispārējam mērķim, lai izmēritu šīs direktīvas prasību ievērošanu.

3. Paziņojumā, kas minēts 2. punktā:

- a) raksturo piedāvāto iekārtu vai norāda pārbūvēto iekārtu;
- b) precizē tās elektroenerģijas, siltuma vai dzesēšanas enerģijas daudzumu vai daļu, kas iekārtā saražota un uzskatāma par vērā ņemamu, nosakot citas dalībvalsts atbilstību valsts vispārējiem mērķiem;
- c) identificē dalībvalsti, uz ko šis paziņojums ir attiecināms; un
- d) pilnos kalendāros gados precizē laikposmu, kurā tās elektroenerģijas, siltuma vai dzesēšanas enerģija, kas iekārtā saražota no atjaunojamajiem energoresursiem, tiek ieskaitīta citas dalībvalsts valsts vispārējā mērķī.

4. Panta 3. punkta d) apakšpunktā noteiktais laiks nedrīkst turpināties pēc 2020. gada. Kopējais projekts drīkst turpināties pēc 2020. gada.

5. Saskaņā ar šo pantu izdarītie paziņojumi nav grozāmi vai atceļami bez ziņotājas dalībvalsts un saskaņā ar 3. punkta c) apakšpunktu apzinātās dalībvalsts kopīgas piekrišanas.

8. pants

Dalībvalstu kopējo projektu ietekme

1. Triju mēnešu laikā, beidzoties kārtējam gadam, kas iekrīt 7. panta 3. punkta d) apakšpunktā minētajā laikposmā, dalībvalsts, kura sniegusi paziņojumu, saskaņā ar 7. panta sagatavo paziņojuma vēstuli, kurā norāda:

- a) iepriekšējā gadā no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtās elektroenerģijas vai siltumapgādei un dzesēšanai izmantojamās enerģijas kopējo daudzumu iekārtā, uz kuru attiecas 7. pantā paredzētais paziņojums; un

b) tādās elektroenerģijas vai siltuma vai dzesēšanas enerģijas kopējo daudzumu, kas gada laikā ir saražota no atjaunojamajiem energoresursiem iekārtā, kurš ir jāņem vērā, nosakot citas dalībvalsts atbilstību tās vispārējiem mērķiem saskaņā ar paziņošanas noteikumiem.

2. Dalībvalsts nosūta paziņojuma vēstuli Komisijai un dalībvalstij, kurai par labu ir sniegts šis paziņojums.

3. Lai novērtētu atbilstību šīs direktīvas prasībām attiecībā uz valsts vispārējiem mērķiem, no atjaunojamajiem energoresursiem saražotās elektroenerģijas vai siltumapgādei un dzesēšanai izmantotajām enerģijas daudzumu, kas paziņots saskaņā ar 1. punkta b) apakšpunktu:

a) atskaita no tā elektroenerģijas daudzuma vai siltumapgādei un dzesēšanai izmantojamās enerģijas, kas iegūta no atjaunojamajiem energoresursiem un kuru ņem vērā, nosakot tās dalībvalsts atbilstību prasībām, kura sagatavojusi 1. punktā minēto paziņojuma vēstuli; kā arī

b) pieskaita no atjaunojamajiem energoresursiem saražotas elektroenerģijas vai siltumapgādei un dzesēšanai izmantojamās enerģijas daudzumam, kas ņemts vērā, nosakot tās dalībvalsts atbilstību, kas saņēmusi 2. punktā minēto paziņojuma vēstuli.

9. pants

Dalībvalstu un trešo valstu kopprojekti

1. Viena vai vairākas dalībvalstis var sadarboties ar vienu vai vairākām trešām valstīm visu veidu kopprojektos, kas saistīti ar elektroenerģijas ražošanu no atjaunojamajiem energoresursiem. Šajā sadarbībā drīkst piedalīties privātuzņēmēji.

2. Elektroenerģiju, kas saražota no atjaunojamajiem energoresursiem trešās valstīs, ņem vērā tikai tadēļ, lai novērtētu atbilstību šīs direktīvas prasībām attiecībā uz valstu vispārējiem mērķiem, ja ir izpildīti šādi nosacījumi:

a) elektroenerģiju patērē Kopienā. Uzskata, ka šis nosacījums ir izpildīts, ja:

i) visi atbildīgie izcelsmes valsts, patēriņa valsts un attiecīgā gadījumā katras ārpuskopienas tranzīta valsts pārvades sistēmu operatori ir savstarpējā slēguma jaudu sadalei stingri noteikuši uzskaitāmai elektroenerģijai līdzvērtīgu elektroenerģijas daudzumu;

ii) starpsavienojuma Kopienas pusē atbildīgais pārvades sistēmu operators bilances grafikā skaidri reģistrē aprēķinos iekļautai elektroenerģijai līdzvērtīgu elektroenerģijas daudzumu; kā arī

iii) šā panta 2. punkta b) apakšpunktā minētās iekārtas elektroenerģijas jauda un ražošana no atjaunojamajiem energoresursiem attiecas uz vienu un to pašu laikposmu;

b) saskaņā ar 1. punktā minēto kopprojektu elektroenerģiju ražo ar nesenu būvētām iekārtām, kuras sākušas darboties pēc 2009. gada 25. jūnija vai kuru jauda pēc šīs direktīvas spēkā stāšanās dienas ir palielināta iekārtu pārbūves dēļ; kā arī

c) saražotā un eksportētā elektroenerģija nav saņēmusi atbalstu no kādas trešās valsts atbalsta shēmas, bet vienīgi iekārtai piešķirto investīciju atbalstu.

3. Dalībvalstis var Komisijai lūgt, piemērojot 5. pantu, ņemt vērā ārpuskopienas valstī no atjaunojamajiem energoresursiem saražoto un patērēto elektroenerģiju saistībā ar starpsavienojuma ilgstošu būvniecību starp dalībvalsti un trešo valsti, ja ir ievēroti šādi nosacījumi:

a) starpsavienojuma būvniecība sāka līdz 2016. gada 31. decembrim;

b) starpsavienojuma darbības sākums nav iespējams līdz 2020. gada 31. decembrim;

c) starpsavienojums var sākt darboties līdz 2022. gada 31. decembrim;

d) pēc starpsavienojuma nodošanas ekspluatācijā to izmantos, lai saskaņā ar 2. punktu uz Kopienas eksportētu no atjaunojamajiem energoresursiem ražotu elektroenerģiju;

e) pieteikums attiecas uz kopprojektu, kurš atbilst 2. punkta b) un c) apakšpunktā noteiktajiem kritērijiem un kurā izmantos starpsavienojumu pēc tā nodošanas ekspluatācijā, kā arī uz elektroenerģijas apjomu, kas nav lielāks par to apjomu, kuru eksportēs uz Kopienas pēc starpsavienojuma nodošanas ekspluatācijā.

4. Lai izmērītu atbilstību 3. pantam, Komisijai dara zināmu, cik daudz elektroenerģijas vai kāda tās daļa ir saražota iekārtās, kas atrodas kādas trešās valsts teritorijā, bet kuru var uzskatīt par daļu no vienas vai vairāku dalībvalstu vispārējā mērķa. Ja ir iesaistīta vairāk nekā viena dalībvalsts, to, kā dalībvalstis savstarpēji sadala attiecīgo proporciju vai apjomu, dara zināmu Komisijai. Šī proporcija vai apjoms saskaņā ar šā panta 2. punkta a) apakšpunkta i) un ii) punktā minēto apjomu un ievērojot 2. punkta a) apakšpunktā izklāstītos nosacījumus nav lielāks par proporciju vai apjomu, ko reāli eksportē uz Kopienas un patērē Kopienā. Paziņojumu sniedz katra dalībvalsts, kuras vispārējā mērķī ir paredzēts ņemt vērā elektroenerģijas daudzuma daļu.

5. Paziņojumā, kas minēts 4. punktā:

a) raksturo piedāvāto iekārtu vai identificē pārbūvēto iekārtu;

b) norāda elektroenerģijas daudzumu vai daļu, ko ražo iekārtā, kuru ir paredzēts uzskatīt par daļu no dalībvalsts mērķa, kā arī attiecīgos finanšu mehānismus, ievērojot konfidencialitātes prasības;

c) pilnos kalendāra gados precizē laiku, par kuru elektroenerģiju ieskaitīs dalībvalsts vispārējā mērķa sasniegšanā;

d) iekļauj rakstisku tās trešās valsts izdotu apliecinājumu, kuras teritorijā iekārtai ir paredzēts sākt darboties, par b) un c) apakšpunktu un par to iekārtas saražoto elektroenerģijas daļu, ko šī trešā valsts lieto iekšzemē.

6. Šā panta 5. punkta c) apakšpunktā noliktais laiks nedrīkst ieilgt pēc 2020. gada. Koprojekts drīkst turpināties pēc 2020. gada.

7. Saskaņā ar šo pantu sniegtais paziņojums nav grozāms vai atceļams bez kopīgas paziņojuma sniedzējas dalībvalsts un tādas trešās valsts piekrišanas, kura ir atzinusi šo kopējo projektu saskaņā ar 5. punkta d) apakšpunktu.

8. Dalībvalstis un Kopiena aicina attiecīgas Enerģijas kopienas līguma struktūras saskaņā ar Enerģijas kopienas līgumu veikt pasākumus, kas ir vajadzīgi, lai līgumslēdzēja puses dalībvalstu starpā varētu piemērot šajā direktīvā paredzētos sadarbības noteikumus.

10. pants

Dalībvalstu un trešo valstu koprojektu ietekme

1. Triju mēnešu laikā pēc katra gada beigām, kurš ietilpst saskaņā ar 9. panta 5. punkta c) apakšpunktu noteiktajā laika posmā, dalībvalsts, kas saskaņā ar 9. pantu ir ziņojusi, raksta paziņojuma vēstuli, kurā:

a) ir noteikts elektroenerģijas kopapjoms, kas attiecīgajā gadā ir ražots no atjaunojamajiem energoresursiem iekārtā, uz kuru attiecas 9. pantā minētais paziņojums;

b) ir uzrādīts elektroenerģijas daudzums, kas gada laikā ir iegūts no atjaunojamajiem energoresursiem iekārtā, kas saskaņā ar 9. pantā noteiktajiem paziņošanas noteikumiem palīdz sasniegt šīs valsts vispārējo mērķi; kā arī

c) ir pierādīta atbilstība 9. panta 2. punktā izklāstītajiem nosacījumiem.

2. Dalībvalsts nosūta paziņojuma vēstuli trešai valstij, kas saskaņā ar 9. panta 5. punkta d) apakšpunktu ir atzinusi projektu, kā arī Komisijai.

3. Lai noteiktu šīs direktīvas prasību ievērošanu attiecībā uz valsts vispārējiem mērķiem, tādas elektroenerģijas daudzumu, kura ražota no atjaunojamajiem energoresursiem, par ko paziņots saskaņā ar 1. punkta b) apakšpunktu, pievieno enerģijas, kas ražota no atjaunojamajiem energoresursiem, daudzumam, kas ņemts vērā, nosakot tās dalībvalsts atbilstību, kas rakstījusi 1. punktā minēto paziņojuma vēstuli.

11. pants

Kopīgas atbalsta shēmas

1. Neskarot saskaņā ar 3. pantu noteiktās dalībvalstu saistības, divas vai vairākas dalībvalstis, pamatojoties uz brīvprātības principu, var nolemt apvienot vai daļēji koordinēt to valsts atbalsta shēmas. Šādos gadījumos noteiktu enerģijas daudzumu, kas vienas iesaistītās dalībvalsts teritorijā ražots no atjaunojamajiem energoresursiem, var ņemt vērā citas iesaistītās dalībvalsts valsts vispārējā mērķī, ja attiecīgās dalībvalstis:

a) saskaņā ar 6. pantu statistiski nodod no atjaunojamajiem energoresursiem saražotas enerģijas konkrētus daudzumus no vienas dalībvalsts citai vai

b) izstrādā sadales noteikumu, par ko vienojas iesaistītās dalībvalstis un ar kuru no atjaunojamajiem energoresursiem saražotas enerģijas daudzumus sadala iesaistītajām dalībvalstīm. Par šādu noteikumu jāpaziņo Komisijai ne vēlāk kā trīs mēnešus pēc pirmā gada beigām, kad tas stājas spēkā.

2. Trīs mēnešus pēc katra gada beigām visas dalībvalstis, kas saskaņā ar 1. punkta b) apakšpunktu ir izdekušas paziņojumu, izdod paziņojuma vēstuli, kurā dara zināmu tādas elektroenerģijas vai siltumapgādei un dzesēšanai izmantojamās enerģijas kopsummu, kas iegūta no atjaunojamajiem energoresursiem tajā gadā, uz ko attiecas noteikums par sadali.

3. Lai noteiktu šīs direktīvas prasību ievērošanu attiecībā uz valsts vispārējiem mērķiem, no atjaunojamajiem energoresursiem saražotas elektroenerģijas vai siltumapgādei un dzesēšanai izmantojamās enerģijas daudzumu, par ko paziņots saskaņā ar 2. punktu, sadala starp iesaistītajām dalībvalstīm saskaņā ar noteikumu par sadali, par kuru iesniegts paziņojums.

12. pants

Jaudas palielinājumi

Šīs direktīvas 7. panta 2. punktā un 9. panta 2. punkta b) apakšpunktā enerģijas vienības no atjaunojamajiem energoresursiem, uz kurām attiecas iekārtas jaudas palielinājums, uzskata par vienībām, kas ražotas atsevišķā iekārtā, kuru sāk ekspluatēt brīdī, kad noticis jaudas palielinājums.

13. pants

Administratīvās procedūras, noteikumi un kodeksi

1. Dalībvalstis nodrošina, ka visi valsts noteikumi attiecībā uz atļauju izsniegšanas, sertificēšanas un licencēšanas procedūrām, kuras piemēro elektroenerģijas, apsildei un dzesēšanai izmantojamās elektroenerģijas ražošanai no atjaunojamajiem energoresursiem, kā arī biomasas pārveidošanai par biodegvielu vai citiem enerģijas produktiem un attiecībā uz saistīto pārvades un sadales tīklu infrastruktūru, ir samērīgi un vajadzīgi.

Dalībvalstis jo īpaši veic piemērotus pasākumus, lai nodrošinātu, ka:

- a) ievērojot dalībvalstu atšķirības to pārvaldes struktūru un organizācijas ziņā, valstu, reģionālo un vietējo administratīvo iestāžu attiecīgie pienākumi, kuras atbild par atļauju izsniegšanas, sertificēšanas un licencēšanas procedūrām, ir skaidri saskaņoti un definēti, ietverot apkārtnes plānošanu, un tajos noteikti pārskatāmi laika grafiki plānošanas un būvniecības pieteikumu izsniegšanai;
- b) attiecīgos līmeņos dara pieejamu informāciju par atjaunojamos energoresursus izmantojošām iekārtām domātu atļauju izsniegšanas, sertifikācijas un licencēšanas pieteikumu apstrādi un palīdzību pieteikumu iesniedzējiem;
- c) administratīvās procedūras vienkāršo un ievieš attiecīgajā administratīvajā mērogā;
- d) noteikumi par atļauju izsniegšanu, sertificēšanu un licencēšanu ir objektīvi, pārredzami, samērīgi, tie nediskriminē pieteikumu iesniedzējus, un tajos pilnībā ņem vērā atsevišķu atjaunojamos energoresursus izmantojošu tehnoloģiju īpatnības;
- e) administratīvie maksājumi, ko iekasē no patērētājiem, plānotājiem, arhitektiem, celtniekiem, aprīkojuma un sistēmu uzstādītājiem un piegādātājiem, ir pārredzami un pamatoti ar konkrētām izmaksām; kā arī
- f) vajadzības gadījumā mazākiem projektiem un decentralizētām atjaunojamos energoresursus izmantojošām iekārtām nosaka vienkāršotas un mazāk apgrūtinātas atļauju izsniegšanas procedūras, tostarp vienkāršu paziņošanu, ja to atļauj attiecīgais tiesiskais regulējums.

2. Dalībvalstis skaidri nosaka visas tehniskās specifikācijas, kuras jāievēro attiecībā uz atjaunojamās enerģijas aprīkojumu un sistēmām, lai varētu gūt labumu no atbalsta shēmām. Ja ir noteikti Eiropas standarti, tostarp ekomarķējums, enerģijas etiķetes un citas tehniskās atsaucēs sistēmas, ko izveidojušas Eiropas standartizācijas iestādes, šādas tehniskās specifikācijas nosaka, ņemot vērā minētos standartus. Šādās tehniskajās specifikācijās neparedz konkrētu vietu, kur sertificē aprīkojumu un sistēmas, un tām nevajadzētu radīt šķēršļus iekšējā tirgus darbībai.

3. Dalībvalstis iesaka visām iesaistītajām pusēm, jo īpaši vietējām un reģionālajām administratīvajām iestādēm, nodrošināt aprīkojuma un sistēmu uzstādīšanu no atjaunojamajiem energoresursiem saražotas elektroenerģijas, apsildei un dzesēšanai izmantotās elektroenerģijas izmantošanai, kā arī centralizētai siltumapgādei un dzesēšanai, plānojot, projektējot, būvējot un atjaunojot rūpnieciskos vai dzīvojamos rajonus. Dalībvalstis jo īpaši mudina vietējās un reģionālās administratīvās iestādes, plānojot infrastruktūru pilsētās, vajadzības gadījumā paredzēt siltumapgādi un dzesēšanu, izmantojot atjaunojamos energoresursus.

4. Dalībvalstis ievieš piemērotus pasākumus to būvniecības noteikumos un kodeksos, lai būvniecības nozarē palielinātu no atjaunojamajiem energoresursiem saražotas visa veida enerģijas īpatsvaru.

Izstrādājot šādus pasākumus vai reģionālajās atbalsta shēmās dalībvalstis var ņemt vērā arī savus pasākumus, kas attiecas uz energoefektivitātes ievērojamu palielināšanu un koģenerāciju un uz ēkām, kurās enerģijas izmantojums ir pasīvs, mazs, vai līdzinās nullei.

Līdz 2014. gada 31. decembrim dalībvalstis savos būvniecības noteikumos un kodeksos vai ar citiem līdzvērtīgiem paņēmieniem vajadzības gadījumā pieprasa visās jaunajās ēkās un esošajās ēkās, kurās veic kapitālremontu, izmantot minimālos no atjaunojamajiem energoresursiem saražotas enerģijas pielietojuma līmeņus. Dalībvalstis ļauj šos minimālos līmeņus ievērot, *inter alia*, izmantojot centralizētu siltumapgādi un dzesēšanu ar enerģiju, kas ir iegūta, izmantojot ievērojamu atjaunojamo energoresursu proporciju.

Pirmajā daļā aprakstītā prasība uz bruņotajiem spēkiem attiecas tikai tadā mērā, cik tās piemērošana nav pretrunā bruņoto spēku darbību būtībai un primārajam mērķim, un neattiecas uz materiāliem, kurus izmanto tikai militāriem mērķiem.

5. Dalībvalstis nodrošina, ka no 2012. gada 1. janvāra valstu, reģionu un vietējas nozīmes sabiedriskas ēkas un esošas ēkas, kurās veic kapitālremontu, šīs direktīvas nozīmē noderētu par paraugu. Dalībvalstis citas starpā var ļaut īstenot šo pienākumu, panākot atbilstību standartiem par ēkām, kurās enerģiju neizmanto vispār, vai nosakot, ka trešās personas var izmantot publisko vai jaukto valsts un privāto ēku jumtus atjaunojamos energoresursus izmantojošu iekārtu uzstādīšanai.

6. Būvniecības noteikumos un kodeksos dalībvalstis veicina tādu apsildes un dzesēšanas sistēmu un iekārtu izmantošanu, kas izmanto atjaunojamus energoresursus un kas ievērojami samazina energopatēriņu. Dalībvalstis izmanto enerģijas marķējumus, ekomarķējumus vai citus attiecīgus sertifikātus vai standartus, ko izstrādā attiecīgas valsts vai Kopienas mērogā, ja tādi ir, lai rosinātu izmantot šādas sistēmas un iekārtas.

Attiecībā uz biomasu dalībvalstis veicina tādu pārveides tehnoloģiju izmantošanu, kuru efektivitāte ir vismaz 85 % dzīvojamās un komerciālās ēkās un vismaz 70 % rūpniecībā.

Attiecībā uz siltumsūkņiem dalībvalstis veicina tādu siltumsūkņu izmantojumu, kuri atbilst minimālajām ekomarķējuma prasībām, kas ir noteiktas Komisijas Lēmumā 2007/742/EK (2007. gada 9. novembris), ar ko nosaka ekoloģiskos kritērijus Kopienas ekomarķējuma piešķiršanai elektriskās piedziņas, ar gāzi darbināmiem vai gāzes absorbcijas siltumsūkņiem ⁽¹⁾.

⁽¹⁾ OV L 301, 20.11.2007., 14. lpp.

Dalībvalstis veicina sertificētas saules siltumenerģijas iekārtas un sistēmas, kurās ir izmantoti Eiropas standarti, ja tādi ir, arī ekomarķējums, enerģijas marķējums un citas atsaucēs sistēmas, ko ir izveidojušas Eiropas standartizācijas struktūras.

Šā punkta nolūkā novērtējot pārveides efektivitāti un sistēmu un aprīkojuma ievades/izvades koeficientu, dalībvalstis izmanto Kopienas procedūras vai, ja to nav, starptautiskās procedūras, ja tādas ir.

14. pants

Informācija un apmācība

1. Dalībvalstis nodrošina, ka informāciju par atbalsta pasākumiem dara pieejamu visiem svarīgākiem darbību veicējiem, piemēram, patērētājiem, celtniekiem, uzstādītājiem, arhitektiem un visiem, kas piegādā siltumapgādes, dzesēšanas un elektroenerģijas iekārtas un sistēmas un transportlīdzekļus, kas ir savietojami ar tādas enerģijas izmantošanu, kas iegūta no atjaunojamajiem energoresursiem.

2. Dalībvalstis nodrošina, ka informāciju par neto ieguvumiem, izmaksu efektivitāti un energoefektivitāti, ko iegūst no iekārtām un sistēmām, kuras izmanto apsildei, dzesēšanai izmantojamās enerģijas un elektroenerģijas ražošanai no atjaunojamajiem energoresursiem, dara pieejamu iekārtas vai sistēmas piegādātājs vai attiecīgās valsts kompetentās iestādes.

3. Dalībvalstis nodrošina, ka sertificēšanas shēmas vai līdzīgas kvalifikācijas shēmas līdz 2012. gada 31. decembrim kļūst vai ir pieejamas maza izmēra biomasas katlu un krāšņu, saules fotoelektrisko un termālo sistēmu, sekli ieraktu ģeotermisko sistēmu un siltumsūkņu uzstādītājiem. Šajās shēmās var ņemt vērā attiecīgas spēkā esošas shēmas un struktūras, un to pamatā ir IV pielikumā noteiktie kritēriji. Katra dalībvalsts atzīst sertifikāciju, ko saskaņā ar minētajiem kritērijiem ir piešķirušas citas dalībvalstis.

4. Dalībvalstis dara publiski pieejamu informāciju par 3. punktā minētajām sertificēšanas shēmām vai līdzīgām vērtēšanas sistēmām. Dalībvalstis var arī darīt publiski pieejamu to uzstādītāju sarakstu, kas ir kvalificēti vai sertificēti saskaņā ar 3. punktā paredzētajiem noteikumiem.

5. Dalībvalstis nodrošina, ka visiem attiecīgiem darbību veicējiem, jo īpaši plānotājiem un arhitektiem, ir darīti pieejami norādījumi, lai tie varētu lietderīgi apsvērt, kāds būtu optimāls atjaunojamo energoresursu, īpaši efektīvu tehnoloģiju un centralizētās siltumapgādes un dzesēšanas, pielietojums, plānojot, projektējot, būvējot un atjaunojot rūpnieciskās vai dzīvojamās zonas.

6. Dalībvalstis ar vietējo pašvaldības iestāžu un reģionu iestāžu līdzdalību izstrādā piemērotas informācijas, informācijas kampaņu, vadības un/vai mācību programmas, lai informētu pilsoņus par ieguvumiem un praktiskiem aspektiem, ko dod no atjaunojamajiem energoresursiem saražotas enerģijas attīstība un izmantošana.

15. pants

No atjaunojamajiem energoresursiem ražotas elektroenerģijas, apsildei un dzesēšanai izmantotās enerģijas izcelsmes apliecinājumi

1. Lai galapatērētājiem pierādītu no atjaunojamajiem energoresursiem saražotās enerģijas daļu vai daudzumu enerģijas piegādātāja kopējā enerģijas piegādes struktūrā, saskaņā ar Direktīvas 2003/54/EK 3. panta 6. punktu dalībvalstis nodrošina, ka no atjaunojamajiem energoresursiem saražotas elektroenerģijas izcelsmi var apliecināt šīs direktīvas nozīmē ar objektīviem, pārredzamiem un nediskriminējošiem kritērijiem.

2. Šajā nolūkā dalībvalstis nodrošina, ka izcelsmes apliecinājumu izsniedz, atbildot uz pieprasījumu, ko iesniedzis ražotājs, kurš ražo elektroenerģiju no atjaunojamajiem energoresursiem. Dalībvalstis var vienoties par izcelsmes apliecinājumu izsniegšanu, atbildot uz to ražotāju pieprasījumu, kuri apsildei un dzesēšanai izmantotās enerģijas ražošanai izmanto atjaunojamās energoresursus. Šādos gadījumos var noteikt minimālās jaudas ierobežojumus. Izcelsmes apliecinājumam atbilst standarta rādītājs – 1 MWh. Par katru saražotās enerģijas vienību izsniedz ne vairāk kā vienu izcelsmes apliecinājumu.

Dalībvalstis nodrošina, ka vienu un to pašu no atjaunojamajiem energoresursiem iegūtu enerģijas vienību uzskaita tikai vienu reizi.

Dalībvalstis var paredzēt, ka ražotājam nepiešķir atbalstu, ja šis ražotājs saņem izcelsmes apliecinājumus par to pašu daudzumu enerģijas, ko iegūst no atjaunojamajiem energoresursiem.

Izcelsmes apliecinājums neietekmē dalībvalsts pienākumu ievērot 3. pantu. Izcelsmes apliecinājumu nodošana citiem, vienai, atsevišķi vai līdz ar fizisku enerģijas pārsūtīšanu, nekādi neiespaido dalībvalstu lēmumu izmantot statistiskus pārnesumus, kopprojektus vai kopīgas atbalsta shēmas mērķu sasniegšanā vai galīgā bruto patēriņa no atjaunojamajiem energoresursiem ražotas enerģijas aprēķinos saskaņā ar 5. pantu.

3. Izcelsmes apliecinājumu izmanto divpadsmit mēnešus pēc tam, kad ir saražota attiecīgā enerģijas vienība. Izcelsmes apliecinājumu atceļ pēc tā izmantošanas.

4. Dalībvalstis vai izraudzītās kompetentās iestādes pārrauga izcelsmes apliecinājumu izsniegšanu, nodošanu un atcelšanu. Izraudzīto kompetento iestāžu atbildība ģeogrāfiski nepārklājas, un tās ir neatkarīgas no ražošanas, tirdzniecības un piegādes darbībām.

5. Dalībvalstis vai norīkotās kompetentās iestādes īsteno attiecīgus mehānismus, lai nodrošinātu, ka izcelsmes apliecinājumus izsniedz, nodod un atceļ elektroniskā veidā un tie ir precīzi, ticami un aizsargāti pret krāpšanu.

6. Izcelsmes apliecinājumā obligāti precizē:

a) energoresursu, no kura enerģija tika iegūta, un ražošanas sākuma un beigu datumus;

b) to, vai tas attiecas uz:

16. pants

Pieeja tīkliem un to ekspluatācija

- i) elektroenerģiju vai
  - ii) apsildei un/vai dzesēšanai izmantoto enerģiju;
- c) enerģijas ražošanas iekārtas nosaukumu, atrašanās vietu, veidu un jaudu;
- d) to, vai un ciktāl iekārtās ir izmantots investīciju atbalsts, un to, vai un ciktāl vienā enerģijas vienībā ir jebkā citādi izmantota kāda valsts atbalsta shēma, un atbalsta shēmas tipu;
- e) datumu, kad ir sākta iekārtas ekspluatācija, un
- f) izdošanas datumu un valsti, kā arī vienreizējo identifikācijas numuru.

7. Ja elektroenerģijas piegādātājam jāpierāda no atjaunojamajiem energoresursiem saražotās enerģijas īpatsvars vai daudzums savā enerģijas piegādes struktūrā Direktīvas 2003/54/EK 3. panta 6. punkta vajadzībām, šim mērķim tas var izmantot izcelsmes apliecinājumus.

8. No atjaunojamajiem energoresursiem saražotās enerģijas daudzumu, kas atbilst tādas enerģijas izcelsmes apliecinājumiem, kuru elektroenerģijas piegādātājs pārsūta kādai trešajai personai, atskaita no tās enerģijas piegādes struktūras daļas, kas ir iegūta no atjaunojamajiem energoresursiem, kā paredzēts Direktīvas 2003/54/EK 3. panta 6. punktā.

9. Dalībvalstis atzīst citu dalībvalstu izsniegtos izcelsmes apliecinājumus saskaņā ar šo direktīvu vienīgi kā 1. punktā un 6. punkta a) līdz f) apakšpunktā minēto elementu pierādījumu. Dalībvalsts var noraidīt izcelsmes apliecinājuma atzīšanu vienīgi tad, ja tai ir pamatotas aizdomas par to, cik tas ir precīzs, ticams vai īsts. Noraidījumus un to pamatojumus dalībvalstis dara zināmus Komisijai.

10. Ja Komisija uzskata, ka izcelsmes apliecinājuma neatzīšana ir nepamatota, Komisija var pieņemt lēmumu, ar kuru attiecīgajai dalībvalstij pieprasa atzīt attiecīgo izcelsmes apliecinājumu.

11. Dalībvalstis saskaņā ar Kopienas tiesībām var ieviest objektīvus, pārskatāmus un nediskriminējošus kritērijus, kā lietot izcelsmes apliecinājumus, ievērojot pienākumus, kas noteikti Direktīvas 2003/54/EK 3. panta 6. punktā.

12. Ja enerģijas piegādātāji laiž tirgū patērētājiem domātu enerģiju no atjaunojamajiem energoresursiem, atsaucoties uz vienes vai citiem labumiem, ko dod enerģija no atjaunojamajiem energoresursiem, dalībvalstis var prasīt enerģijas piegādātājiem darīt pieejamu apkopotu informāciju par to, cik liels apjoms vai daļa no atjaunojamajiem energoresursiem saražotās enerģijas nāk no iekārtām vai palielinātām jaudām, kas ir sākušas darboties pēc 2009. gada 25. jūnijs

1. Dalībvalstis veic attiecīgus pasākumus, lai attīstītu pārvades un sadales tīklu infrastruktūru, inteligentos tīklus, uzglabāšanas iespējas un elektroenerģijas sistēmas, lai varētu nodrošināt elektroenerģijas sistēmas drošu darbību un sagatavotu turpmākai elektroenerģijas ražošanai no atjaunojamajiem energoresursiem, tostarp starpsavienojumus starp dalībvalstīm un starp dalībvalstīm un trešām valstīm. Dalībvalstis arī veic attiecīgus pasākumus, lai paātrinātu atļauju piešķiršanas procedūras tīklu infrastruktūrai un koordinētu tīklu infrastruktūras apstiprināšanu administratīvās un plānošanas procedūrās.

2. Saskaņā ar tīklu izturībai un drošībai izvirzītām profilakses prasībām, kas pamatojas uz pārredzamiem un nediskriminējošiem kritērijiem, ko ir definējušas kompetentas attiecīgas valsts iestādes:

a) dalībvalstis nodrošina, ka pārvades sistēmu operatori un sadales sistēmu operatori savā teritorijā garantē no atjaunojamajiem energoresursiem saražotas elektroenerģijas pārvadi un sadali;

b) attiecībā uz elektroenerģiju, kas iegūta no atjaunojamajiem energoresursiem, dalībvalstis arī paredz vai nu prioritāru pieeju, vai garantētu pieeju tīkla sistēmai;

c) dalībvalstis nodrošina, ka, izvietojot elektroražošanas iekārtas, pārvades sistēmu operatori, ciktāl to ļauj valsts elektroenerģijas sistēmas darbība un balstoties uz pārskatāmiem un nediskriminējošiem kritērijiem, dod priekšroku tādām, kuras izmanto atjaunojamus energoresursus. Dalībvalstis nodrošina pareizus ar tīkliem un tirgiem saistītus operatīvus pasākumus, lai mazinātu no atjaunojamajiem energoresursiem saražotas elektroenerģijas izplatīšanas ierobežojumus. Ja tiek veikti būtiski pasākumi, ar kuriem ierobežo atjaunojamus energoresursus, lai nodrošinātu attiecīgās valsts elektrosistēmas darbību un enerģijas piegādes drošību, dalībvalstis nodrošina, ka atbildīgie sistēmu operatori kompetentajai regulatīvajai iestādei sniedz pārskatus par minētajiem pasākumiem un norāda, kādus korektīvus pasākumus tie plāno veikt, lai nepieļautu nevēlamu ierobežošanu.

3. Dalībvalstis pieprasa pārvades sistēmu operatoriem un sadales sistēmu operatoriem izstrādāt un publiskot savus standarta noteikumus attiecībā uz izmaksu segšanu un sadalīšanu saistībā ar tādiem tehniskiem pielāgojumiem kā pieslēgumi tīklam un tīkla nostiprināšana, tīkla darbības uzlabojumi un noteikumi par tīkla kodu nediskriminējošu piemērošanu, kas vajadzīgi, lai integrētu jaunus ražotājus, kuri tīklā piegādā elektroenerģiju, kas iegūta no atjaunojamajiem energoresursiem.

Šādu noteikumu pamatā ir objektīvi, pārredzami un nediskriminējoši kritēriji, jo īpaši ņemot vērā visas izmaksas un ieguvumus, kas saistīti ar minēto elektroenerģijas ražotāju pieslēgšanos tīklam un īpašajiem to ražotāju apstākļiem, kuri atrodas nomaļos reģionos ar zemu iedzīvotāju blīvumu. Noteikumos var paredzēt dažādu veidu pieslēgumus.

4. Ja vajadzīgs, dalībvalstis var prasīt pārvades sistēmu operatoriem un sadales sistēmu operatoriem pilnībā vai daļēji segt 3. punktā minētās izmaksas. Dalībvalstis pārskata un veic vajadzīgos pasākumus, lai līdz 2011. gada 30. jūnijam un pēc tam reizi divos gados uzlabotu 3. punktā minēto izmaksu segšanas un sadalīšanas sistēmas un noteikumus, lai nodrošinātu jaunu ražotāju integrāciju, kā minēts attiecīgajā punktā.

5. Dalībvalstis pieprasa pārvades sistēmu operatoriem un sadales sistēmu operatoriem jebkuram jaunam ražotājam, kas ražo enerģiju no atjaunojamajiem energoresursiem un vēlas saņemt pieslēgumu, sniegt visaptverošu vajadzīgo informāciju, tostarp:

- a) visaptverošu un detalizētu ar pieslēgšanu saistīto izmaksu tāmi;
- b) tīkla pieslēguma pieprasījumu saņemšanas un izskatīšanas saprātīgu un precīzu grafiku;
- c) saprātīgu indikatīvu grafiku jebkuram ierosinātajam tīkla pieslēgumam.

Dalībvalstis var ļaut elektroenerģijas ražotājiem, kas izmanto atjaunojamus energoresursus un vēlas saņemt pieslēgumu tīklam, izsludināt konkursu par pieslēgšanas darbiem.

6. To izmaksu, kuras minētas 3. punktā, sadali veic, izmantojot mehānismu, kas pamatots uz objektīviem, atklātiem un nediskriminējošiem kritērijiem, ņemot vērā labumus, kurus no pieslēgumiem gūst sākotnēji un vēlākā laikā pieslēgtie ražotāji, kā arī pārvades sistēmu operatori un sadales sistēmu operatori.

7. Dalībvalstis nodrošina, ka pārvades un sadales tarifu iekasēšana nav diskriminējoša attiecībā uz elektroenerģiju, kas iegūta no atjaunojamajiem energoresursiem, jo īpaši tādu elektroenerģiju, kas, izmantojot atjaunojamus energoresursus, ražota nomaļos reģionos, piemēram, salās un reģionos ar zemu iedzīvotāju blīvumu. Dalībvalstis nodrošina, ka pārvades un sadales tarifu iekasēšana nediskriminē gāzi no atjaunojamajiem energoresursiem.

8. Dalībvalstis nodrošina, ka pārvades sistēmu operatoru un sadales sistēmu operatoru tarifi, ko par elektroenerģijas pārvadi un sadali iekasē no iekārtām, kurās izmanto atjaunojamus energoresursus, atspoguļo reālos izmaksu ietaupījumus, kas radušies pēc šo iekārtu pieslēgšanas pie tīkla. Šādi izmaksu ietaupījumi var rasties, izmantojot tiešo pieslēgumu zemsprieguma tīklam.

9. Vajadzības gadījumā dalībvalstis izvērtē vajadzību paplašināt pašreizējo gāzes tīklu infrastruktūru, lai atvieglinātu no atjaunojamajiem energoresursiem saražotas gāzes integrāciju.

10. Vajadzības gadījumā dalībvalstis prasa pārvades sistēmas operatoriem un sadales sistēmas operatoriem savā teritorijā publicēt tehniskus noteikumus saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2003/55/EK (2003. gada 26. jūnijs) par

kopīgiem noteikumiem attiecībā uz dabasgāzes iekšējo tirgu (¹) 6. pantu, jo īpaši par tīklu pieslēgumu noteikumiem, pie kā pieder gāzes kvalitātei, gāzes odorēšanai un gāzes spiedienam izvirzītās prasības. Dalībvalstis arī prasa pārvades un sadales sistēmu operatoriem publicēt pieslēguma tarifus, pieslēdzot atjaunojamās gāzes avotus, pamatojoties uz pārskatāmiem un nediskriminējošiem kritērijiem.

11. Dalībvalstis savos valsts rīcības plānos atjaunojamo energoresursu jomā izvērtē vajadzību būvēt jaunu centralizētu infrastruktūru no atjaunojamajiem energoresursiem saražotas enerģijas ražošanai apsildes un dzesēšanas vajadzībām, lai sasniegtu valsts 2020. gada mērķi, kas minēts 3. panta 1. punktā. Dalībvalstis veic vajadzīgos pasākumus ar mērķi izveidot centralizētu siltumapgādes infrastruktūru, lai varētu veikt siltumapgādi un dzesēšanu, izmantojot liela apjoma biomasu, saules enerģijas un ģeotermālās enerģijas pārveides iekārtas.

17. pants

Ilgtspējības kritēriji biodegvielām un bioloģiskajiem šķidrajiem kurināmajiem

1. Neatkarīgi no tā, vai izejvielas ir audzētas Kopienas teritorijā vai ārpus tās, no biodegvielām un bioloģiskajiem šķidrajiem kurināmajiem iegūto enerģiju ņem vērā a), b) un c) apakšpunktā minētajos nolūkos tikai tadā gadījumā, ja tie atbilst 2. līdz 6. punktā noteiktajiem kritērijiem:

- a) pārbaudēm par atbilstību šajā direktīvā noteiktajām prasībām par valstu mērķiem;
- b) pārbaudēm par atbilstību atjaunojamo energoresursu izmantošanas pienākumam;
- c) atbilstībai finanšu atbalstam par biodegvielu un bioloģisko šķidro kurināmo patēriņu.

Tomēr biodegvielām un bioloģiskajiem šķidrajiem kurināmajiem, ko ražo no atkritumiem un atlikumiem, kas nav lauksaimniecības un mežsaimniecības atlikumi, ir jāatbilst vienīgi 2. punktā noteiktiem ilgtspējības kritērijiem, lai tos ņemtu vērā a), b) un c) apakšpunktā minētajos nolūkos.

2. Siltumnīcefekta gāzu emisiju ietaupījumi no biodegvielu un bioloģisko šķidro kurināmo izmantošanas, ko ņem vērā 1. punkta a), b) un c) apakšpunktā minētajos nolūkos, ir vismaz 35 %.

No 2017. gada 1. janvāra siltumnīcefekta gāzu emisiju ietaupījums, izmantojot biodegvielas un bioloģiskos šķidros kurināmos, ko ņem vērā šā panta 1. punkta a), b) un c) apakšpunktā minētajos nolūkos, ir vismaz 50 %. No 2018. gada 1. janvāra šis siltumnīcefekta gāzu emisiju samazinājums ir vismaz 60 % biodegvielām un bioloģiskajiem šķidrajiem kurināmajiem, kas ražoti iekārtās, kuras uzsākušas ražošanu no 2017. gada 1. janvāra vai vēlāk.

(¹) OV L 176, 15.7.2003., 57. lpp.

Siltumnīcefekta gāzu emisiju apjoma ietaupījumu, izmantojot biodegvielas un bioloģiskos šķidros kurināmos, aprēķina, kā paredzēts 19. panta 1. punktā.

Attiecībā uz biodegvielām un bioloģiskajiem šķidrājiem kurināmajiem, kas ražoti iekārtās, kuras atradās ekspluatācijā 2008. gada 23. janvārī, pirmo daļu piemēro no 2013. gada 1. aprīļa.

3. Biodegvielas un bioloģiskie šķidrie kurināmie, ko ņem vērā 1. punkta a), b) un c) apakšpunktā minētajos nolūkos, nedrīkst būt ražoti no izejvielām, kuras iegūtas zemes platībās ar augstu bioloģisko daudzveidību, tas ir, zemē, kurai bija piešķirts viens no turpmāk minētajiem statusiem 2008. gada janvārī vai pēc tam, neatkarīgi no tā, vai zeme joprojām ir šādi klasificēta:

- a) pirmatnēji meži un citas mežu zemes, tas ir, meži un citas mežu zemes, kurās ir sastopamas endēmiskas sugas, kurās nav skaidri konstatējama cilvēku darbība un kuru ekoloģiskie procesi nav nopietni traucēti;
- b) platības:
  - i) kas ar likumu paredzētas dabas aizsardzībai vai par aizsargājamām tās noteikusi attiecīgā kompetentā iestāde; vai
  - ii) aizsargājamās platības, kurās ir reti sastopamas, apdraudētas vai izmirstošas ekosistēmas vai sugas, kas par tādām ir atzītas starptautiskos nolīgumos vai ir iekļautas valdību organizāciju vai Starptautiskās Dabas aizsardzības organizācijas (*International Union for Conservation of Nature*) izveidotos sarakstos un par aizsargājamām ir atzītas saskaņā ar 18. panta 4. punkta otro daļu;

ja vien nav pierādījumu, ka minēto izejvielu ražošana netraucēja dabas aizsardzības mērķim;

- c) pļavas ar augstu bioloģisko daudzveidību:
  - i) dabiskas pļavas, tas ir, pļavas, kas arī bez cilvēku iejaukšanās būtu pļavas un kuras uztur dabisko sugu kompleksu, kā arī ekoloģiskus parametrus un procesus; vai
  - ii) pļavas, kas nav dabiskas pļavas, tas ir, pļavas, kas bez cilvēku iejaukšanās vairs nebūtu pļavas un kuras ir bagātas ar dažādām augu sugām un nav noplicinātas, ja vien nav pierādījumu, ka izejvielas ir jānovāc, lai saglabātu tām pļavu statusu.

Komisija nosaka kritērijus un ģeogrāfiskos apgabalus, lai noteiktu, uz kurām pļavām attiecas pirmās daļas c) apakšpunkts. Šos pasākumus, kas paredzēti, lai grozītu nebūtiskus šīs direktīvas elementus, papildinot to, pieņem saskaņā ar 25. panta 4. punktā minēto regulatīvo kontroles procedūru.

4. Biodegvielas un bioloģiskie šķidrie kurināmie, ko ņem vērā 1. punkta a), b) un c) apakšpunktā minētajos nolūkos, nedrīkst būt ražoti no izejvielām, kuras saražotas no zemes platības ar augstu oglekļa koncentrāciju, tas ir, no zemes, kurai bija piešķirts viens no turpmāk minētajiem statusiem 2008. gada janvārī vai agrāk un kurai vairs nav šā statusa:

- a) mitrājs, tas ir, zemes platība, kuru nepārtraukti vai ievērojamu laikposmu gadā klāj ūdens vai kura ir piesātināta ar ūdeni;
- b) pastāvīga mežaudze, tas ir, platība, kura aizņem vairāk nekā vienu hektāru un kurā koku augstums pārsniedz piecus metrus un lapotnes segums – 30 % vai kurā augošie koki var sasniegt šos rādītājus *in situ*;
- c) platība, kura aizņem vairāk nekā vienu hektāru un kurā koku augstums pārsniedz piecus metrus un lapotnes segums – 10–30 % vai kurā augošie koki var sasniegt šos rādītājus *in situ*, ja vien nav sniegti ticami pierādījumi, ka šīs platības oglekļa koncentrācija pirms un pēc pārveidošanas ir tāda, ka, piemērojot V pielikuma C daļā izklāstīto metodoloģiju, tiek izpildīti šā panta 2. punktā paredzētie nosacījumi.

Šā punkta noteikumus nepiemēro, ja laikā, kad tika iegūtas izejvielas, zemei bija piešķirts tāds pats statuss kā 2008. gada janvārī.

5. Biodegvielas un bioloģiskie šķidrie kurināmie, ko ņem vērā 1. punkta a), b) un c) apakšpunktā minētajiem mērķiem, nedrīkst būt ražoti no izejvielām, kas iegūtas no zemes, kas 2008. gada janvārī bija mitrājs, ja vien nav pierādīts, ka šīs izejvielas audzēšana un novākšana neprasa iepriekš nenosusinātas augšnes nosusināšanu.

6. Lauksaimniecības izejvielas, kas audzētas Kopienā un izmantotas biodegvielu un bioloģisko šķidro kurināmo ražošanai, ko ņem vērā 1. punkta a), b) un c) apakšpunktā minētajos nolūkos, iegūst saskaņā ar prasībām un standartiem, kas noteikti II pielikuma A punktā nodaļā "Vide" un 9. punktā Padomes Regulā (EK) Nr. 73/2009 (2009. gada 19. janvāris), ar ko paredz kopējus noteikumus tiešā atbalsta shēmām saskaņā ar kopējo lauksaimniecības politiku un izveido dažas atbalsta shēmas lauksaimniekiem ⁽¹⁾, un saskaņā ar minimālajām prasībām par labiem lauksaimniecības un vides apstākļiem, kas definēti saskaņā ar minētās regulas 6. panta 1. punktu.

7. Par trešām valstīm, kā arī par dalībvalstīm, kas ir nozīmīgs Kopienas patērēto biodegvielu vai biodegvielu izejvielu energoresurs, Komisija reizi divos gados sniedz ziņojumu Eiropas Parlamentam un Padomei par valstu pasākumiem, kas ir veikti saistībā ar 2. līdz 5. punktā minētiem ilgtspējības kritērijiem un veiktajiem zemes, ūdens un gaisa aizsardzības pasākumiem. Pirmo ziņojumu iesniedz 2012. gadā.

⁽¹⁾ OV L 30, 31.1.2009., 16. lpp.

Komisija reizi divos gados ziņo Eiropas Parlamentam un Padomei par ietekmi uz sociālo stabilitāti Kopienā un trešās valstīs, ko izraisa augošais pieprasījums pēc biodegvielas, un par biodegvielas jomā īstenotās Kopienas politikas ietekmi uz pārtikas izstrādājumu pieejamību par pieņemamām cenām, jo īpaši jaunattīstības valstu iedzīvotājiem, kā arī par plašākiem ar attīstību saistītiem jautājumiem. Ziņojumos pievēršas jautājumiem, kas ir saistīti ar zemes izmantošanas tiesību ievērošanu. Tajos norāda, vai trešās valstis, kā arī ES dalībvalstis, kas ir nozīmīgs to izejvielu energoresurss, no kā iegūst Kopienā patērēto biodegvielu, ir ratificējušas un īstenojušas ikvienu turpmāk minēto Starptautiskās Darba organizācijas konvenciju:

- Konvenciju par piespiedu darbu (Nr. 29),
- Konvenciju par biedrošanās brīvību un tiesību aizsardzību, apvienojoties organizācijās (Nr. 87),
- Konvenciju par tiesībām uz apvienošanās organizācijās un kolektīvo līgumu slēgšanu (Nr. 98),
- Konvenciju par vienlīdzīgu samaksu par līdzvērtīgu darbu vīriešiem un sievietēm (Nr. 100),
- Konvenciju par piespiedu darba atcelšanu (Nr. 105),
- Konvenciju par diskrimināciju nodarbinātībā un profesijā (Nr. 111),
- Konvenciju par minimālo vecumu, no kura persona drīkst būt nodarbināta vai strādāt (Nr. 138),
- Konvenciju par smagāko bērnu darba veidu aizliegšanu un tūlītēju rīcību to izskaušanai (Nr. 182).

Šajos ziņojumos norāda, vai trešās valstis, kā arī ES dalībvalstis, kas ir nozīmīgs to izejvielu energoresurss, no kurām iegūst Kopienā patērēto biodegvielu, ir ratificējušas un īstenojušas:

- Kartahenas Protokolu par bioloģisko drošību,
- Konvenciju par apdraudēto savvaļas dzīvnieku un augu sugu starptautisko tirdzniecību.

Pirmo ziņojumu iesniedz 2012. gadā. Vajadzības gadījumā Komisija ierosina veikt korekcijas, jo īpaši – ja ir pierādījumi, ka biodegvielu ražošana būtiski ietekmē pārtikas cenas.

8. Dalībvalstis 1. punkta a), b) un c) apakšpunktā minētajos nolūkos, pamatojoties uz citiem ilgtspējības apsvērumiem, neatsakās ņemt vērā biodegvielas un bioloģiskos šķidros kurināmos, kas iegūti saskaņā ar šo pantu.

9. Komisija vēlākais līdz 2009. gada 31. decembrim ziņo par prasībām attiecībā uz ilgtspējības shēmu biomasas izmantošanai citiem enerģijas ražošanas nolūkiem, kas nav biodegviela un bioloģiskais šķidrums kurināmais. Vajadzības gadījumā Eiropas Parlamentam un Padomei iesniedzamajam ziņojumam pievieno priekšlikumus attiecībā uz ilgtspējības shēmu, ar kuru paredz cita veida biomasas enerģijas izmantošanu. Ziņojumā un priekšlikumos izmanto labākos pieejamos zinātnes datus, ņemot vērā jaunākos pavērsienus novatorisku procesu izstrādē. Ja šajā sakarā veikta analīze rāda, ka vajadzētu ieviest grozījumus saistībā ar mežu biomasu, V pielikumā dotajā aprēķinu metodoloģijā vai ar oglekļa dioksīdu saistītos, biodegvielām un bioloģiskajiem šķidrājiem kurināmajiem piemērojamos ilgtspējības kritērijos Komisija vajadzības gadījumā šajā sakarā vienlaikus nāk klajā ar priekšlikumiem Eiropas Parlamentam un Padomei.

18. pants

Atbilstības verificēšana attiecībā uz biodegvielām un bioloģiskajiem šķidrājiem kurināmajiem noteiktajiem ilgtspējības kritērijiem

1. Ja 17. panta 1. punkta a), b) un c) apakšpunktā minētajos nolūkos jāņem vērā biodegvielas un bioloģiskie šķidrie kurināmie, dalībvalstis pieprasa uzņēmējiem pierādīt, ka ir izpildīti 17. panta 2. līdz 5. punktā minētie ilgtspējības kritēriji. Šajā nolūkā uzņēmējiem prasa izmantot masu bilances sistēmu, kura:

- a) atļauj apvienot izejvielu vai biodegvielu ar atšķirīgām ilgtspējības īpašībām sūtījumus;
- b) pieprasa informāciju par a) apakšpunktā minēto sūtījumu ilgtspējības īpašībām un apjomiem, kam aizvien jābūt atkarīgiem no maisījuma; un
- c) nodrošina, ka visu no maisījumiem izņemto sūtījumu summai ir tādas pašas ilgtspējības īpašības un tās ir tādos pašos daudzumos kā attiecīgajai visu maisījumam pievienoto sūtījumu summai.

2. Komisija 2010. un 2012. gadā ziņo Eiropas Parlamentam un Padomei par 1. punktā aprakstītās masu bilances verificēšanas metodes darbību un par iespējām, kas ļautu izmantot citas verificēšanas metodes dažiem vai visiem izejvielu, biodegvielas vai bioloģiskā šķidrā kurināmā veidiem. Komisija savā novērtējumā apsver minētās verificēšanas metodes, kurās informācija par ilgtspējības īpašībām nav fiziski jāsaista ar konkrētiem sūtījumiem vai maisījumiem. Novērtējumā ņem vērā vajadzību saglabāt verificēšanas sistēmas integritāti un efektivitāti, vienlaikus novēršot pārmērīga sloga uzlikšanu nozarē. Vajadzības gadījumā ziņojumam pievieno priekšlikumus Eiropas Parlamentam un Padomei par citu verificēšanas metožu izmantošanu.

3. Dalībvalstis veic pasākumus, lai nodrošinātu, ka uzņēmēji iesniegtu ticamu informāciju, un pēc pieprasījuma attiecīgajai dalībvalstij darītu pieejamus datus, ko izmantoja informācijas apkopšanai. Dalībvalstis pieprasa uzņēmējiem nodrošināt atbilstīgus standartus to iesniegtās informācijas neatkarīgam auditam un pierādīt, ka tas tika veikts. Revīzijas procesā pārbauda, ka uzņēmēju izmantotās sistēmas ir precīzas, ticamas un aizsargātas pret krāpšanu. Tajā novērtē paraugu ņemšanas biežumu un metodi, kā arī informācijas pamatīgumu.

Pirmajā daļā minētā informācija attiecas uz ilgtspējības kritēriju ievērošanu atbilstīgi 17. panta 2. līdz 5. punktam, uz atbilstīgu un būtisku informāciju par pasākumiem zemes, ūdens un gaisa aizsardzībā, noplicinātu augšņu atjaunošanā, kā arī uz pasākumiem, lai novērstu pārmērīgu ūdens patēriņu apgabalos ar trūcīgiem ūdens resursiem, un uz 17. panta 7. punkta otrajā daļā minētajām prasībām.

Komisija saskaņā ar 25. panta 3. punktā minēto konsultāciju procedūru sastāda šā punkta divās pirmajās daļās minēto uzskaitījumu par atbilstīgo un būtisko informāciju. Tā jo īpaši nodrošina, ka minētās informācijas sniegšana kopumā uzņēmējiem vai konkrēti zemnieku sīksaimniecībām, ražotāju organizācijām un kooperatīviem neradītu pārmērīgu administratīvo slogu.

Šajā punktā noteiktās prasības attiecas gan uz Kopienā ražotu, gan importētu biodegvielu vai bioloģisko šķidro kurināmo.

Dalībvalstis Komisijai iesniedz apkopotu šā punkta pirmajā apakšpunktā minēto informāciju, un tā publicē šo informāciju 24. pantā minētajā pārskatāmības platformā kā kopsavilkumu, saglabājot komerciāli svarīgas informācijas konfidencialitāti.

4. Komisija cenšas noslēgt divpusējus vai daudzpusējus nolīgumus ar trešām valstīm, kuros ietverti noteikumi par ilgtspējības kritērijiem, kas ir atbilstīgi šajā direktīvā noteiktajiem kritērijiem. Ja Kopiena ir noslēgusi nolīgumus, kuru noteikumi attiecas uz jautājumiem saistībā ar 17. panta 2. līdz 5. punktā noteiktajiem ilgtspējības kritērijiem, Komisija var izlemt, ka šie nolīgumi pierāda, ka biodegvielas un bioloģiskie šķidrie kurināmie, ko ražo no izejvielām, kuras audzētas minētajās valstīs, atbilst attiecīgajiem ilgtspējības kritērijiem. Slēdzot šos nolīgumus, pienācīgi apsver pasākumus, lai saglabātu teritorijas, kuras kritiskās situācijās nodrošina galvenos dabiskos ciklus (piemēram, ūdensšķirtņu aizsardzību un erozijas kontroli), pasākumus augsnes, ūdens un gaisa aizsardzībā, pasākumus attiecībā uz netiešām zemes izmantošanas izmaiņām, noplicinātas augsnes atjaunošanu, kā arī pasākumus, lai novērstu pārmērīgu ūdens patēriņu apgabalos ar trūcīgiem ūdens resursiem, un attiecībā uz 17. panta 7. punkta otrajā daļā minētajām prasībām.

Komisija var izlemt, ka brīvprātīgās valstu vai starptautiskās shēmās, kurās noteikti standarti biomasas produktu ražošanai, ietverti precīzi dati 17. panta 2. punkta nolūkos vai pierādīts, ka biodegvielas sūtījumi atbilst 17. panta 3. līdz 5. punktā noteiktajiem ilgtspējības kritērijiem. Komisija var pieņemt lēmumu, ka

shēmās ir precīzi dati informēšanai par veiktajiem pasākumiem, lai saglabātu teritorijas, kuras kritiskās situācijās nodrošina galvenos dabiskos ciklus (piemēram, ūdensšķirtņu aizsardzību un erozijas kontroli), pasākumiem augsnes, ūdens un gaisa aizsardzībā, noplicinātas augsnes atjaunošanā, kā arī par pasākumiem, lai novērstu pārmērīgu ūdens patēriņu apgabalos ar trūcīgiem ūdens resursiem, un attiecībā uz 17. panta 7. punkta otrajā daļā minētajiem jautājumiem. Komisija var arī atzīt platības, kas ir paredzētas, lai aizsargātu reti sastopamas, apdraudētas vai izmirstošas ekosistēmas vai sugas, kuras par tādām ir atzītas starptautiskos nolīgumos vai ir iekļautas starpvaldību organizāciju vai Starptautiskās Dabas un dabas resursu saglabāšanas savienības sastādītos sarakstos sakarā ar 17. panta 3. punkta b) apakšpunkta ii) punktu.

Komisija var izlemt, ka brīvprātīgās valstu vai starptautiskās shēmās, kas mēra siltumnīcefekta gāzu emisiju ietaupījumus, ietver precīzus datus, piemērojot 17. panta 2. punktu.

Komisija var pieņemt lēmumu, vai zeme, kas ir iekļauta kādā attiecīgas valsts vai reģionālā atjaunošanas programmā, lai uzlabotu stipri noplicinātu vai piesārņotu zemi, atbilst V pielikuma C daļas 9. punktā minētajiem kritērijiem.

5. Komisija pieņem lēmumus saskaņā ar 4. punktu tikai tad, ja attiecīgais nolīgums vai shēma atbilst atbilstīgiem ticamības, pārredzamības un neatkarīga audita standartiem. Ja shēmas izmanto, lai veiktu siltumnīcefekta gāzu emisijas ietaupījumu novērtējumu, šādas shēmas atbilst arī V pielikumā noteiktajām metodiskajām prasībām. Kā minēts 17. panta 3. punkta b) apakšpunkta ii) punktā, bioloģiski daudzveidīgu platību sarakstos iekļautas platības atbilst attiecīgiem objektivitātes standartiem un saskan ar starptautiski atzītiem standartiem, kā arī to sakarā ir paredzētas atbilstīgas pārsūdzības procedūras.

6. Lēmumus atbilstīgi 4. punktam pieņem saskaņā ar 25. panta 3. punktā minēto procedūru. Šādi lēmumi ir spēkā ne vairāk kā piecus gadus.

7. Ja uzņēmējs iesniedz pierādījumu vai informāciju, kas iegūta saskaņā ar nolīgumu vai shēmu, kurai piemēro saskaņā ar šā panta 4. punktu pieņemtu lēmumu, ciktāl uz to attiecas šis lēmums, dalībvalsts neprasa piegādātājam nodrošināt turpmākus atbilstības pierādījumus par 17. panta 2. līdz 5. punktā definēto ilgtspējības kritēriju ievērošanu vai informēt par šā panta 3. punkta otrajā daļā minētajiem pasākumiem.

8. Pēc dalībvalsts pieprasījuma vai pēc savas iniciatīvas Komisija pārbauda 17. panta piemērošanu attiecībā uz biodegvielas vai bioloģiskā šķidrā kurināmā energoresursu un sešu mēnešu laikā pēc prasības saņemšanas, kā arī saskaņā ar 25. panta 3. punktā minēto procedūru izlemj, vai attiecīgā dalībvalsts drīkst ņemt vērā

biodegvielu vai bioloģisko šķidro kurināmo no minētā energoresursa 17. panta 1. punkta a), b) un c) apakšpunktā minētajos nolūkos.

9. Līdz 2012. gada 31. decembrim Komisija Eiropas Parlamentam un Padomei sniedz pārskatu:

- a) par izmantojamo sistēmu efektivitāti, lai informētu par ilgtspējības kritērijiem; kā arī
- b) par to, vai ir iespējams un vai ir atbilstīgi ieviest obligātas prasības gaisa, augsnes un ūdens aizsardzībai, ņemot vērā jaunākos zinātniskos pierādījumus un Kopienas starptautiskās saistības.

Vajadzības gadījumā Komisija ierosina koriģējošus pasākumus.

19. pants

Biodegvielu un bioloģisko šķidro kurināmo siltumnīcefekta gāzu ietekmes aprēķināšana

1. Siltumnīcefekta gāzu emisiju ietaupījumu no biodegvielas un bioloģiskā šķidrā kurināmā izmantošanas, piemērojot 17. panta 2. punktu, aprēķina šādi:

- a) ja siltumnīcefekta gāzu emisiju ietaupījumu standartvērtība biodegvielas ražošanas metodei ir noteikta V pielikuma A vai B daļā un ja e_i vērtība šīm biodegvielām vai bioloģiskajiem šķidrajiem kurināmajiem ir aprēķināta saskaņā ar V pielikuma C daļas 7. punktu un ir vienāda ar vai mazāka par nulli, izmanto minēto standartvērtību;
- b) izmantojot faktisko vērtību, kas aprēķināta saskaņā ar V pielikuma C daļā noteikto metodi; vai
- c) izmantojot vērtību, ko aprēķina kā V pielikuma C daļas 1. punktā minēto formulas reizinātāju summu, ja V pielikuma D vai E daļā sadalītās standartvērtības var izmantot kā dažus reizinātājus, un faktiskas vērtības, ko aprēķina saskaņā ar V pielikuma C daļā izklāstīto metodoloģiju visiem citiem reizinātājiem.

2. Līdz 2010. gada 31. martam dalībvalstis iesniedz Komisijai pārskatu, kurā ir uzskaitītas to teritorijā esošās platības, kuras ietvertas kopējā statistiski teritoriālo vienību klasifikācijas (NUTS) 2. līmeņa vai brīvākā NUTS klasifikācijas līmenī saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 1059/2003 par kopējas statistiski teritoriālo vienību klasifikācijas (NUTS) izveidi⁽¹⁾, ja var paredzēt, ka tipiskas siltumnīcefekta gāzu emisijas, ko rada lauksaimniecības izejvielu audzēšana, varētu būt zemākas par vai vienādas ar emisijām, par kurām ziņo V pielikuma D daļas nodaļā "Nodalītās definētās vērtības audzēšanai", pievienojot minētā saraksta izveidošanai izmantotās metodes aprakstu. Metode ņem vērā augsnes īpašības, klimatu un paredzamos izejvielu ieguves apjomus.

⁽¹⁾ OV L 154, 21.6.2003., 1. lpp.

3. Biodegvielai V pielikuma A daļā noteiktās standartvērtības un V pielikuma D daļā noteiktās nodalītās definētās vērtības audzēšanai biodegvielām un bioloģiskajiem šķidrajiem kurināmajiem piemēro tikai gadījumā, ja izejvielas:

- a) audzē ārpus Kopienas;
- b) audzē Kopienas apgabalos, kas ir ietverti 2. punktā minētajos sarakstos; vai
- c) tās ir atkritumi vai atlikumi, kas nav lauksaimniecības, akvakultūras un zivsaimniecības atlikumi.

Biodegvielām un bioloģiskajiem šķidrajiem kurināmajiem, uz ko neattiecas a), b) vai c) apakšpunkts, izmanto faktiskās audzēšanas vērtības.

4. Līdz 2010. gada 31. martam Komisija sniedz Parlamentam un Padomei pārskatu par iespējamību sastādīt sarakstu ar trešo valstu platībām, kurās raksturīgās siltumnīcefekta gāzu emisijas, ko rada lauksaimniecības izejvielu audzēšana, varētu būt mazākas par vai vienādas ar emisiju apjomu, par ko ziņo saskaņā ar V pielikuma D daļas nodaļu par audzēšanu, vajadzības gadījumā pievienojot šādus sarakstus un to izveidošanai izmantotās metodes aprakstu. Vajadzības gadījumā pārskatam pievieno atbilstīgus priekšlikumus.

5. Komisija vēlākais līdz 2012. gada 31. decembrim un pēc tam reizi divos gados ziņo par aprēķinātajām tipiskajām vērtībām un standartvērtībām, kuras norādītas V pielikuma B un E daļā, īpašu uzmanību veltot transporta un apstrādes emisijām, un vajadzības gadījumā var izlemt vērtībās ieviest korekcijas. Šos pasākumus, kas ir paredzēti, lai grozītu nebūtiskus šīs direktīvas elementus, pieņem saskaņā ar 25. panta 4. punktā minēto regulatīvo kontroles procedūru.

6. Vēlākais līdz 2010. gada 31. decembrim Komisija iesniedz ziņojumu Eiropas Parlamentam un Padomei, kurā pārskatīta netiešu zemes izmantošanas izmaiņu ietekme uz siltumnīcefekta gāzu emisijām un ierosināti pasākumi, lai samazinātu šo ietekmi. Šo ziņojumu vajadzības gadījumā papildina ar priekšlikumu, kurš pamatojas uz vislabākajiem pieejamajiem zinātniskajiem pierādījumiem, tostarp jo īpaši uz konkrētu metodoloģiju, lai ņemtu vērā emisijas, kas rodas, zemes izmantojuma netiešo izmaiņu ietekmē mainoties oglekļa koncentrācijai, nodrošinot atbilstību šai direktīvai, īpaši 17. panta 2. punktam.

Šajā priekšlikumā paredz nepieciešamos aizsardzības pasākumus, lai radītu skaidrību investoriem, kuri veikuši ieguldījumu pirms šīs metodoloģijas piemērošanas. Attiecībā uz iekārtām, kurās ražotas biodegvielas pirms 2013. gada, pirmajā daļā minēto pasākumu piemērošana neietekmē biodegvielu ražošanu līdz 2017. gada 31. decembrim kā tādām, kas nav atbilstīgas ilgtspējas prasībām (ja tāda neatbilstība būtu), jo ar šīm biodegvielām sasniedz vismaz 45 % siltumnīcefekta gāzu emisiju ietaupījuma. To 2012. gada beigās piemēro biodegvielas ražošanas iekārtu jaudām.

Eiropas Parlaments un Padome līdz 2012. gada 31. decembrim cenšas pieņemt lēmumu par šādiem priekšlikumiem, ko iesniedz Komisija.

7. Direktīvas V pielikumu var pielāgot tehnikas un zinātnes attīstībai, arī pievienojot vērtības jaunākiem biodegvielu ražošanas paņēmieniem no tām pašām vai citām izejvielām un mainot C daļā izklāstīto metodoloģiju. Šos pasākumus, kas ir paredzēti, lai grozītu nebūtiskus šīs direktīvas elementus, *inter alia* to papildinot, pieņem saskaņā ar 25. panta 4. punktā minēto regulatīvo kontroles procedūru.

Saistībā ar V pielikumā paredzētajām standartvērtībām un metodoloģiju īpašu uzmanību pievērš:

- metodei, kā aprēķināt atkritumu un atlikumu daudzumus,
- blakusproduktu uzskaites metodei,
- koģenerācijā saražotās enerģijas uzskaites metodei; kā arī
- statusam, kāds ir piešķirts laukaugu pārpalikumiem kā blakusproduktiem.

Augu eļļai vai dzīvnieku tauku biodīzeļdegvielai izstrādātās standartvērtības pārskata, cik drīz vien iespējams.

Jebkādu V pielikumā minēto standartvērtību pielāgošanu vai papildināšanu veic, ievērojot šādus noteikumus:

- a) ja faktora ieguldījums kopējā emisiju apjomā ir zems vai ja ir ierobežotas atšķirības, vai ja faktisko vērtību noteikšana rada ievērojamas grūtības vai augstas izmaksas, normālam ražošanas procesam piemēro standartvērtības;
- b) visos citos gadījumos salīdzinājumā ar normāliem ražošanas procesiem standartvērtības ir stabilas.

8. Kategorijām, kas izklāstītas V pielikuma C daļas 9. punktā, izstrādā sīkas definīcijas, tostarp tehniskus parametrus. Šos pasākumus, kas ir paredzēti, lai grozītu nebūtiskus šīs direktīvas elementus, to papildinot, pieņem saskaņā ar 25. panta 4. punktā minēto regulatīvo kontroles procedūru.

20. pants

Īstenošanas pasākumi

17. panta 3. punkta otrajā daļā, 18. panta 3. punkta trešajā daļā, 18. panta 6. punktā, 18. panta 8. punktā, 19. panta 5. punktā, 19. panta 7. punkta pirmajā daļā un 19. panta 8. punktā arī pilnībā ņem vērā Direktīvas 98/70/EK 7.a panta mērķus.

21. pants

Īpaši noteikumi attiecībā uz atjaunojamiem energoresursiem transportam

1. Dalībvalstis nodrošina, lai sabiedrībai tiktu sniegta informācija par visiem dažādu veidu atjaunojamiem energoresursiem, kas pieejami izmantošanai transporta nozarē, un par to labvēlīgo ietekmi uz vidi. Ja tādas biodegvielas procentuālais

daudzums, kas piejaukts naftas produktam, pēc tilpuma pārsniedz 10 %, dalībvalstis to pieprasa norādīt tirdzniecības vietās.

2. Saskaņā ar atjaunojamās enerģijas izmantošanas pienākumu un mērķi izmantot enerģiju no atjaunojamajiem energoresursiem visos transporta veidos, kā minēts 3. panta 4. punktā, tādas biodegvielas ieguldījumu, ko ražo no atkritumiem, atlikumiem, nepārtikas celulozes izejvielām un lignocelulozes izejvielām, uzskata par divkārtu salīdzinājumā ar citu biodegvielu ieguldījumu.

22. pants

Dalībvalstu ziņošanas pienākums

1. Katra dalībvalsts līdz 2011. gada 31. decembrim un pēc tam reizi divos gados iesniedz Komisijai ziņojumu par tādas enerģijas, ko iegūst no atjaunojamajiem energoresursiem, veicināšanas un izmantošanas progresu. Sestais ziņojums, kas iesniedzams līdz 2021. gada 31. decembrim, ir pēdējais obligātais ziņojums.

Šajā ziņojumā jo īpaši precizē:

- a) nozarēm (elektroenerģijas, apsildes un dzesēšanas, kā arī transporta nozarei) raksturīgo un kopējo no atjaunojamajiem energoresursiem saražotas enerģijas īpatsvaru iepriekšējos divos kalendārajos gados un valsts mērogā veiktos vai plānotos pasākumus, kas paredzēti, lai veicinātu enerģijas no atjaunojamajiem energoresursiem intensīvāku izmantošanu, ņemot vērā I pielikumā B daļā minēto indikatīvo trajektoriju, saskaņā ar 5. pantu;
- b) atbalsta shēmu un citu līdzekļu ieviešanu un darbību, lai veicinātu no atjaunojamajiem energoresursiem saražotas enerģijas izmantošanu, kā arī visas jaunākās tendences izmantotajos līdzekļos attiecībā uz dalībvalstu atjaunojamās enerģijas valsts rīcības plānos noteiktajiem līdzekļiem un informāciju par to, kā atbalstīto elektroenerģiju piešķir galapatērētājiem, piemērojot Direktīvas 2003/54/EK 3. panta 6. punktu;
- c) vajadzības gadījumā to, kā attiecīgā dalībvalsts ir veidojusi atbalsta shēmu struktūras, lai ņemtu vērā atjaunojamās energoresursus izmantojošās tehnoloģijas, kuras sniedz papildu ieguvumus salīdzinājumā ar citām tehnoloģijām, bet kurām var būt arī augstākas izmaksas, tostarp biodegvielām, kas ražotas no atkritumiem, atlikumiem, nepārtikas celulozes izejvielām un lignocelulozes izejvielām;
- d) izcelsmes apliecinājumu sistēmas darbību attiecībā uz elektroenerģiju, apsildei un dzesēšanai izmantojamo enerģiju no atjaunojamajiem energoresursiem un veiktos pasākumus, lai nodrošinātu sistēmas ticamību un tās aizsardzību pret krāpšanu;
- e) progresu, kas panākts, vērtējot un uzlabojot administratīvās procedūras, lai novērstu reglamentējošos un nereglamentējošos šķēršļus no atjaunojamajiem energoresursiem saražotas enerģijas attīstībai;

- f) pasākumus, kas veikti, lai nodrošinātu no atjaunojamajiem energoresursiem saražotas elektroenerģijas pārvadi un sadali un lai uzlabotu sistēmu vai noteikumus 16. panta 3. punktā minēto izmaksu segšanai un sadalīšanai;
- g) tendences biomasas resursu pieejamībā un izmantošanā enerģijas nolūkos;
- h) izejvielu cenu un zemes izmantošanas izmaiņas attiecīgās dalībvalsts teritorijā, kuras saistītas ar palielinātu biomasas un citu no atjaunojamajiem energoresursiem saražoto enerģijas veidu izmantošanu;
- i) to biodegvielu attīstību un īpatsvaru, kuras ražotas no atkritumiem, atlikumiem, nepārtikas celulozes materiāla un lignocelulozes materiāla;
- j) paredzamo biodegvielas un bioloģisko šķidro kurināmo ražošanas ietekmi uz bioloģisko daudzveidību, ūdens resursiem, ūdens kvalitāti un augsnes kvalitāti dalībvalstī;
- k) paredzamos siltumnīcefekta gāzu emisijas neto ietaupījumus, kas panākti, izmantojot no atjaunojamajiem energoresursiem saražotu enerģiju;
- l) dalībvalsts prognozēto no atjaunojamajiem energoresursiem saražotās enerģijas pārprodukciju, salīdzinot ar indikatīvo trajektoriju, kuru būtu iespējams nodot citām dalībvalstīm, kā arī prognozētās iespējas kopīgu projektu īstenošanai līdz 2020. gadam;
- m) dalībvalsts prognozēto no atjaunojamajiem energoresursiem saražotās enerģijas pieprasījumu laikposmā līdz 2020. gadam, kura apmierināšanai būs vajadzīgi ar vietējo ražošanu nesaistīti risinājumi;
- n) informāciju par to, kā veiktas aplēses par bioloģiski noārdāmo atkritumu īpatsvaru enerģijas ražošanai izmantojamos atkritumos un kādi pasākumi veikti, lai uzlabotu un pārbaudītu šīs aplēses.

2. Prognozējot siltumnīcefekta gāzu emisijas neto ietaupījumus no biodegvielu izmantošanas, dalībvalsts var 1. punktā minēto ziņojumu nolūkā lietot V pielikuma A un B daļā norādītās tipiskās vērtības.

3. Savā pirmajā ziņojumā dalībvalsts norāda, vai tā plāno:

- a) izveidot atsevišķu administratīvu iestādi, kas atbild par atļauju izsniegšanas, sertificēšanas un licencēšanas pieteikumu apstrādi attiecībā uz atjaunojamos energoresursus izmantojošām ražošanas iekārtām un palīdzības sniegšanu pieteikumu iesniedzējiem;

- b) nodrošināt automatisku plānošanas un atļauju pieteikumu apstiprināšanu atjaunojamos energoresursus izmantojošām ražošanas iekārtām, ja atļauju izsniegšanas iestāde nav atbildējusi noteiktajos termiņos; vai

- c) norādīt ģeogrāfiskās atrašanās vietas, kas piemērotas no atjaunojamajiem energoresursiem saražotas enerģijas ekspluatēšanai, plānojot zemes izmantošanu, un centralizētās siltumapgādes un dzesēšanas izveidošanai.

4. Dalībvalstij ir iespēja katrā ziņojumā labot iepriekšējos ziņojumos sniegtos datus.

23. pants

Komisijas monitoringa un ziņošanas pienākumi

1. Komisija uzrauga Kopienā patērēto biodegvielu un bioloģisko šķidro kurināmo izcelsmi un to ražošanas ietekmi, tostarp ar pārvietošanu saistīto ietekmi, uz zemes izmantošanu Kopienā un galvenajās trešās piegādātājvalstīs. Šāda monitoringa pamatā ir saskaņā ar 22. panta 1. punktu iesniegtie dalībvalstu ziņojumi un attiecīgo trešo valstu, starpvaldību organizāciju ziņojumi, zinātniskie pētījumi un visa attiecīgā papildu informācija. Komisija arī uzrauga izejvielu cenu izmaiņas, kas saistītas ar enerģijai paredzētās biomasas izmantošanu, kā arī visas ar to saistītās pozitīvās un negatīvās ietekmes uz pārtikas drošību. Komisija uzrauga visas ražošanas iekārtas, uz kurām attiecas 19. panta 6. punkts.

2. Komisija turpina dialogu un informācijas apmaiņu ar trešām valstīm, biodegvielas ražotāju un patērētāju organizācijām un pilsonisko sabiedrību attiecībā uz šajā direktīvā noteikto ar biodegvielām un bioloģiskajiem šķidrājām kurināmajiem saistīto pasākumu vispārējo īstenošanu. Komisija pievērš īpašu uzmanību tam, kā biodegvielu ražošana varētu ietekmēt pārtikas cenas.

3. Pamatojoties uz dalībvalstu saskaņā ar 22. panta 1. punktu iesniegtajiem ziņojumiem un 1. punktā minēto monitoringu un analīzi, Komisija ik pēc diviem gadiem sniedz ziņojumu Eiropas Parlamentam un Padomei. Pirmais ziņojums jāiesniedz 2012. gadā.

4. Ziņojot par siltumnīcefekta gāzu emisijas ietaupījumiem biodegvielas izmantošanā, Komisija lieto dalībvalstu norādītās vērtības un turklāt novērtē, vai aprēķins mainītos un kādā veidā tas varētu notikt, ja ņemtu vērā blakusproduktus, izmantojot aizstāšanas pieeju.

5. Savā ziņojumā Komisija jo īpaši analizē šādus aspektus:

- a) attiecīgos dažādu biodegvielu ieguvumus vides jomā un izmaksas, Kopienas importa politikas ietekmi, piegādes drošību un veidus, ar kuru palīdzību sasniegt līdzsvarotu pieeju starp vietējo ražošanu un importu;
- b) palielināta biodegvielas pieprasījuma ietekmi uz ilgtspējību Kopienā un trešās valstīs, apsverot ietekmi uz ekonomiku un vidi, tostarp ietekmi uz bioloģisko daudzveidību;

- c) kādā apjomā zinātniski objektīvi nosakāmas bioloģiski daudzveidīgas ģeogrāfiskās platības, uz ko neattiecas 17. panta 3. punkts;
- d) palielinātā pieprasījuma pēc biomasas ietekmi uz nozarēm, kurās izmanto biomasu;
- e) tādu biodegvielu pieejamību, kuras ražotas no atkritumiem, atlikumiem, nepārtikas celulozes materiāla un lignocelulozes materiāla;
- f) netiešas zemes izmantošanas pārmaiņas, kas ir saistītas ar visiem ražošanas paņēmieniem;
- Vajadzības gadījumā Komisija ierosina veikt koriģējošus pasākumus.
6. Pamatojoties uz dalībvalstu ziņojumiem, kas iesniegti saskaņā ar 22. panta 3. punktu, Komisija analizē dalībvalstu veikto pasākumu efektivitāti attiecībā uz atsevišķas administratīvas iestādes izveidi, kura atbild par atļauju izsniegšanu, sertificēšanu un licencēšanas pieteikumu apstrādi un palīdzības sniegšanu pieteikumu iesniedzējiem.
7. Lai uzlabotu 3. panta 1. punktā minētā 20 % mērķa sasniegšanas finansēšanu un koordināciju, Komisija līdz 2010. gada 31. decembrim nāk klajā ar analīzi un rīcības plānu attiecībā uz enerģijas ieguvu no atjaunojamajiem energoresursiem, izvirzot šādus mērķus:
- a) labāk izmantot struktūrfondus un pamatprogrammas;
- b) uzlabot un paplašināt Eiropas Investīciju bankas un citu publisko finanšu institūciju līdzekļu izmantošanu;
- c) uzlabot piekļuvi riska kapitālam, jo īpaši analizējot ar investīcijām atjaunojamās enerģijas jomā saistītas riska dalīšanas struktūras iespējamību Kopienā līdzīgi Pasaules Energoefektivitātes un atjaunojamās enerģijas fonda ierosmei, kas paredzēta trešām valstīm;
- d) labāk koordinēt Kopienas un valstu finansējumu un citus atbalsta veidus;
- e) labāk koordinēt atbalstu iniciatīvām atjaunojamās enerģijas jomā, kuru panākumi ir atkarīgi no iesaistīto personu darbības vairākās dalībvalstīs.
8. Līdz 2014. gada 31. decembrim Komisija nāk klajā ar ziņojumu, kurā jo īpaši aplūkoti šādi aspekti:
- a) no 17. panta 2. punkta otrajā daļā minētajiem datumiem piemērojamo siltumnīcefekta gāzu emisiju ietaupījuma minimālo robežvērtību pārskatīšana, pamatojoties uz ietekmes novērtējumu, kurā īpaši ņemta vērā tehnoloģiju attīstība, pieejamās tehnoloģijas un tādu pirmās un otrās paaudzes biodegvielu pieejamība, kuras ievērojami samazina siltumnīcefekta gāzu emisiju apjomu;
- b) ņemot vērā 3. panta 4. punktā minēto mērķi, pārskats par:
- i) minētā mērķa īstenošanai paredzēto pasākumu izmaksu efektivitāti;
- ii) novērtējumu par minētā mērķa sasniegšanas iespējām, vienlaikus Kopienā un trešās valstīs nodrošinot biodegvielu ražošanas ilgtspējību un izvērtējot ietekmi uz tautsaimniecību, vidi un sociālo jomu, tostarp netiešas sekas un ietekmi uz bioloģisko daudzveidību, kā arī otrās paaudzes biodegvielu komerciālo pieejamību;
- iii) mērķa īstenošanas ietekmi uz pārtikas pieejamību par samērīgām cenām;
- iv) ar elektromotoriem, hibrīdmotoriem un ūdeņraža motoriem darbināmu transportlīdzekļu komerciālo pieejamību un transporta nozarē patērētās enerģijas no atjaunojamajiem energoresursiem īpatsvara aprēķināšanai izvēlēto metodoloģiju;
- v) specifisku tirgus apstākļu novērtējumu, īpaši pievēršoties tirgiem, kuros transportlīdzekļu degviela veido vairāk nekā pusi no galīgā enerģijas patēriņa, un tirgiem, kuri ir pilnībā atkarīgi no importētas biodegvielas;
- c) šīs direktīvas īstenošanas novērtējums, jo īpaši attiecībā uz sadarbības mehānismiem, lai nodrošinātu, ka šie mehānismi, vienlaikus dodot dalībvalstīm iespēju turpināt izmantot valsts atbalsta shēmas, kā minēts 3. panta 3. punktā, ļauj tām visrentablāk sasniegt I pielikumā noteikto mērķi, balstoties uz tehnoloģiju attīstību un izdarot secinājumus, lai sasniegtu mērķi Kopienas mērogā 20 % enerģijas iegūt no atjaunojamajiem energoresursiem.
- Pamatojoties uz šo ziņojumu, Komisija vajadzības gadījumā iesniedz priekšlikumus Eiropas Parlamentam un Padomei, pievēršoties iepriekš minētajiem aspektiem, jo īpaši:
- a) apakšpunktā minētajam aspektam – grozīt minētajā apakšpunktā aplūkoto siltumnīcefekta gāzu emisiju ietaupījuma minimālās robežvērtības, un
- c) apakšpunktā minētajam aspektam – piemēroti sadarbības pasākumu pielāgojumi, kas paredzēti šajā direktīvā, lai uzlabotu to efektivitāti 20 % mērķa sasniegšanai. Šie priekšlikumi neietekmē ne 20 % mērķi, ne dalībvalstu kontroli pār valsts atbalsta shēmām un sadarbības pasākumiem.

9. 2018. gadā Komisija nāk klajā ar atjaunojamās enerģijas ceļu karti (*Renewable Energy Roadmap*) laikposmam pēc 2020. gada.

Vajadzības gadījumā šai ceļu kartei pievieno priekšlikumus Eiropas Parlamentam un Padomei attiecībā uz laikposmu pēc 2020. gada. Ceļu kartē ņem vērā ar šīs direktīvas īstenošanu saistīto pieredzi un tehnoloģisko attīstību no atjaunojamajiem energoresursiem saražotās enerģijas jomā.

10. 2021. gadā Komisija nāk klajā ar pārskata ziņojumu par šīs direktīvas piemērošanu. Minētajā ziņojumā jo īpaši aplūko to, kāda bijusi turpmāk minēto aspektu nozīme, lai ļautu dalībvalstīm visrentablāk sasniegt I pielikumā definētos mērķus:

- a) prognožu un atjaunojamo energoresursu valstu rīcības plānu sagatavošanas process;
- b) sadarbības mehānismu efektivitāte;
- c) tehnoloģiju attīstība no atjaunojamajiem energoresursiem saražoto enerģiju jomā, tostarp pilnveidota biodegvielu izmantošana komerciālajā aviācijā;
- d) valstu atbalsta shēmu efektivitāte; un
- e) panta 8. un 9. punktā minēto Komisijas ziņojumu secinājumi.

24. pants

Pārredzamības platforma

1. Komisija izveido sabiedrībai tiešaistē pieejamu pārredzamības platformu. Platforma ir paredzēta, lai palielinātu pārskatāmību un atvieglotu un veicinātu dalībvalstu sadarbību, jo īpaši attiecībā uz 6. pantā minēto statistiski veikto pārdali un 7. un 9. pantā minētajiem kopīgajiem projektiem. Turklāt platformu var izmantot, lai publiskotu attiecīgu informāciju, ko Komisija vai kāda dalībvalsts uzskata par būtiski svarīgu saistībā ar šo direktīvu un tās mērķu sasniegšanu.

2. Vajadzības gadījumā Komisija pārredzamības platformā, veidojot apkopojumu un saglabājot slepenas komercinformācijas konfidencialitāti, publisko šādu informāciju:

- a) dalībvalstu rīcības plānus;
- b) dalībvalstu prognožu dokumentus, kā minēts 4. panta 3. punktā, šo informāciju iespējami drīz papildinot ar Komisijas kopsavilkumu par pārprodukciju un paredzamo importa pieprasījumu;
- c) pēc attiecīgās dalībvalsts pieprasījuma – dalībvalstu piedāvājumus sadarboties statistiskajā pārdalē vai kopīgos projektos;

- d) direktīvas 6. panta 2. punktā minēto informāciju par statistiski veikto pārdali dalībvalstu starpā;
- e) direktīvas 7. panta 2. un 3. punktā un 9. panta 4. un 5. punktā minēto informāciju par kopīgiem projektiem;
- f) direktīvas 22. pantā minētos dalībvalstu ziņojumus;
- g) direktīvas 23. panta 3. punktā minētos Komisijas ziņojumus.

Pēc informāciju sniegušās dalībvalsts lūguma Komisija nepublicē 4. panta 3. punktā minētos dalībvalstu prognožu dokumentus un dalībvalstu ziņojumus sniegto informāciju, kas minēta 22. panta 1. punkta l) un m) apakšpunktā.

25. pants

Komitejas

1. Komisijai palīdz Atjaunojamo energoresursu komiteja, izņemot 2. punktā minētos gadījumus.
2. Jautājumos, kas saistīti ar biodegvielu vai bioloģisko šķidro kurināmo ilgtspējību, Komisijai palīdz Biodegvielu un bioloģisko šķidro kurināmo ilgtspējības komiteja.
3. Ja ir atsauce uz šo punktu, piemēro Lēmuma 1999/468/EK 3. un 7. pantu, ņemot vērā tā 8. pantu.
4. Ja ir atsauce uz šo punktu, piemēro Lēmuma 1999/468/EK 5.a panta 1. līdz 4. punktu un 7. pantu, ņemot vērā tā 8. pantu.

26. pants

Grozījumi un atcelšana

1. No 2010. gada 1. aprīļa Direktīvā 2001/77/EK svīturo 2. pantu, 3. panta 2. punktu, kā arī 4. līdz 8. pantu.
2. No 2010. gada 1. aprīļa Direktīvā 2003/30/EK svīturo 2. pantu, 3. panta 2., 3. un 5. punktu, kā arī 5. un 6. pantu.
3. No 2012. gada 1. janvāra atceļ Direktīvu 2001/77/EK un Direktīvu 2003/30/EK.

27. pants

Transponēšana

1. Neskarot 4. panta 1., 2. un 3. punktu, dalībvalstīs stājas spēkā normatīvie un administratīvie akti, kas vajadzīgi, lai vēlākais līdz 2010. gada 5. decembris nodrošinātu atbilstību šai direktīvai.

Pieņemot pasākumus, dalībvalstis tajos iekļauj atsauci uz šo direktīvu vai attiecīgu atsauci pievieno to oficiālajai publikācijai. Dalībvalstis nosaka, kā izdarāmas šīs atsauces.

29. pants

Adresāti

2. Dalībvalstis dara Komisijai zināmus to tiesību aktu galvenos noteikumus, ko tās pieņēmušas jomā, uz kuru attiecas šī direktīva.

Šī direktīva ir adresēta dalībvalstīm.

28. pants

Strasbūrā, 2009. gada 23. aprīlī

Stāšanās spēkā

Šī direktīva stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

Eiropas Parlamenta vārdā –
Priekšsēdētājs
H.-G. PÖTTERING

Padomes vārdā –
priekšsēdētājs
P. NEČAS

I PIELIKUMS

Valstu vispārējie mērķi no atjaunojamajiem energoresursiem saražotas enerģijas īpatsvaram 2020. gada bruto enerģijas galapatēriņā ⁽¹⁾

A. Valstu vispārējie mērķi

	No atjaunojamajiem energoresursiem saražotas enerģijas īpatsvars bruto enerģijas galapatēriņā, 2005. gads (S_{2005})	No atjaunojamajiem energoresursiem saražotas enerģijas īpatsvars bruto enerģijas galapatēriņā, 2020. gads (S_{2020})
Beļģija	2,2 %	13 %
Bulgārija	9,4 %	16 %
Čehija	6,1 %	13 %
Dānija	17,0 %	30 %
Vācija	5,8 %	18 %
Igaunija	18,0 %	25 %
Īrija	3,1 %	16 %
Grieķija	6,9 %	18 %
Spānija	8,7 %	20 %
Francija	10,3 %	23 %
Itālija	5,2 %	17 %
Kipra	2,9 %	13 %
Latvija	32,6 %	40 %
Lietuva	15,0 %	23 %
Luksemburga	0,9 %	11 %
Ungārija	4,3 %	13 %
Malta	0,0 %	10 %
Nīderlande	2,4 %	14 %
Austrija	23,3 %	34 %
Polija	7,2 %	15 %
Portugāle	20,5 %	31 %
Rumānija	17,8 %	24 %
Slovēnija	16,0 %	25 %
Slovākija	6,7 %	14 %
Somija	28,5 %	38 %
Zviedrija	39,8 %	49 %
Apvienotā Karaliste	1,3 %	15 %

B. Indikatīvā līkne

Direktīvas 3. panta 2. punktā minēto indikatīvo līkni veido šāds no atjaunojamajiem energoresursiem saražotas enerģijas procentuālais daudzums:

$S_{2005} + 0,20 (S_{2020} - S_{2005})$, vidējā vērtība divu gadu periodam (2011–2012);

$S_{2005} + 0,30 (S_{2020} - S_{2005})$, vidējā vērtība divu gadu periodam (2013–2014);

⁽¹⁾ Lai varētu sasniegt šajā pielikumā noteiktos valsts mērķus, tiek uzsvērts, ka valsts atbalsta pamatnostādnes par vides aizsardzību ir atzīts, ka joprojām ir vajadzīgi pastāvīgi valsts atbalsta mehānismi, lai veicinātu no atjaunojamajiem energoresursiem saražotas enerģijas izmantošanu.

$S_{2005} + 0,45 (S_{2020} - S_{2005})$, vidējā vērtība divu gadu periodam (2015–2016);

$S_{2005} + 0,65 (S_{2020} - S_{2005})$, vidējā vērtība divu gadu periodam (2017–2018),

kur

S_{2005} = enerģijas procentuālais daudzums, kas dalībvalstīm 2005. gadā jāiegūst no atjaunojamajiem energoresursiem, sk. A daļas tabulā norādītās vērtības,

un

S_{2020} = enerģijas procentuālais daudzums, kas dalībvalstīm 2020. gadā jāiegūst no atjaunojamajiem energoresursiem, sk. A daļas tabulā norādītās vērtības.

II PIELIKUMS

Normalizācijas formula tādas elektroenerģijas aprēķināšanai, kas saražota no hidroenerģijas un vēja enerģijas

Šo formulu izmanto, lai ņemtu vērā elektroenerģijas daudzumu, ko attiecīgajā dalībvalstī ģenerējušas hidroelektrostacijas:

$$Q_{N(norm)} = C_N \times \left[\sum_{i=N-14}^N \frac{Q_i}{C_i} \right] / 15$$

kur:

- N = atskaites gads;
- $Q_{N(norm)}$ = aprēķinu vajadzībām normalizētais elektroenerģijas daudzums, kas visās dalībvalstīs hidroelektrostacijās saražots N gadā;
- Q_i = GWh izteikts elektroenerģijas daudzums, kas visās dalībvalstīs hidroelektrostacijās faktiski saražots i gadā, neiekļaujot to elektroenerģijas daudzumu, kas saražots hidroakumulācijas iekārtās, izmantojot ūdeni, kas iepriekš bijis sūkņēts kalnup;
- C_i = MW izteikta visu dalībvalstīs uzstādīto hidroelektrostaciju kopējā pārsūkņētā neto jauda i gada beigās.

Lai aprēķinātu elektroenerģijas daudzumu, kas attiecīgajā dalībvalstī saražots no vēja enerģijas, izmanto šādu formulu:

$$Q_{N(norm)} = \frac{C_N + C_{N-1}}{2} \times \frac{\sum_{i=N-n}^N Q_i}{\sum_{j=N-n}^N \left(\frac{C_j + C_{j-1}}{2} \right)}$$

kur:

- N = atskaites gads;
- $Q_{N(norm)}$ = aprēķinu vajadzībām standartizētais elektroenerģijas daudzums, kas visās dalībvalstīs vēja elektrostacijās saražots N gadā;
- Q_i = GWh izteikts elektroenerģijas daudzums, kas visās dalībvalstīs vēja elektrostacijās faktiski saražots i gadā;
- C_j = MW izteikta visu dalībvalstīs uzstādīto vēja elektrostaciju kopējā jauda j gada beigās;
- n = 4 vai gadu skaits pirms N gada, par ko attiecīgā dalībvalstī ir pieejami jaudas un ražošanas rādītāji, atkarībā no tā, kuri rādītāji ir mazāki.

III PIELIKUMS

Transporta degvielas energoietilpība

Degviela	Energoietilpība pēc masas (zemākā siltumspēja, MJ/kg)	Energoietilpība pēc tilpuma (zemākā siltumspēja, MJ/l)
Bioetanol (no biomasas iegūts etanols)	27	21
Bio-ETBE (uz bioetanola bāzes iegūts etil-terc-butilēteris)	36 (no kuriem 37 % veido atjaunojamie energoresursi)	27 (no kuriem 37 % veido atjaunojamie energoresursi)
Biometanols (no biomasas iegūts metanols, ko paredzēts izmantot kā biodegvielu)	20	16
Bio-MTBE (uz biometanola bāzes iegūts metil-terc-butilēteris)	35 (no kuriem 22 % veido atjaunojamie energoresursi)	26 (no kuriem 22 % veido atjaunojamie energoresursi)
Bio-DME (no biomasas iegūts dimetilēteris, ko paredzēts izmantot kā biodegvielu)	28	19
Bio-TAEE (uz bioetanola bāzes iegūts terc-amilēteris)	38 (no kuriem 29 % veido atjaunojamie energoresursi)	29 (no kuriem 29 % veido atjaunojamie energoresursi)
Biobutanol (no biomasas iegūts butanols, ko paredzēts izmantot kā biodegvielu)	33	27
Biodīzeļdegviela (no augu vai dzīvnieku izcelsmes taukiem iegūts metilēsteris, kas ir līdzvērtīgs dīzeļdegvielai un kuru paredzēts izmantot kā biodegvielu)	37	33
Fišera-Tropša sintēzes dīzeļdegviela (no biomasas iegūts sintētiskais ogļūdeņradis vai sintētisko ogļūdeņražu maisījums)	44	34
Hidrogenēta augu eļļa (augu eļļa, kas termokīmiski apstrādāta ar ūdeņradi)	44	34
Tīra augu eļļa (nerafinēta vai rafinēta, ķīmiski nemodificēta eļļa, ko spiežot, ekstrahējot vai ar līdzvērtīgu paņēmieni iegūst no eļļas augiem, ja tā ir piemērota izmantojamo motoru tipam un ja tā atbilst emisijas prasībām)	37	34
Biogāze (deggāze, ko iegūst no biomasas un/vai bioloģiski noārdāmas atkritumu frakcijas un ko iespējams attīrīt līdz tādai kvalitātei, lai varētu izmantot kā biodegvielu vai koksnes ģeneratorgāzi)	50	—
Benzīns	43	32
Dīzeļdegviela	43	36

IV PIELIKUMS

Iekārtu uzstādītāju sertifikācija

Direktīvas 14. panta 3. punktā minēto sertificēšanas shēmu vai līdzvērtīgu kvalificēšanas shēmu pamatā ir šādi kritēriji:

1. Sertifikācijas vai kvalifikācijas procesam ir jābūt atklātam, un dalībvalstij vai tās izraudzītajai administratīvajai struktūrai ir skaidri jādefinē tā norise.
2. Biomasas iekārtu, siltumsūkņu, seklo ģeotermālo un saules fotoelektrisko un termālo iekārtu uzstādītāji sertifikātu saņem pēc akreditētas apmācību programmas apguves vai pēc apmācības akreditētā mācību centrā.
3. Apmācību programmu vai centru akreditē dalībvalstis vai to izraudzītās administratīvās struktūras. Akreditācijas struktūra nodrošina to, ka mācību centrā apmācību programmu iespējams apgūt nepārtraukti un ka apmācības programma ir pieejama visā reģionā vai valstī. Lai mācību centrs nodrošinātu praktiskās mācības, tā rīcībā ir jābūt pienācīgam tehniskajam nodrošinājumam, tostarp laboratorijai vai attiecīgajām iekārtām. Papildus pamata apmācībai mācību centrs piedāvā arī īsus, tematiskus kursus zināšanu atsvaidzināšanai (tostarp kursus jaunāko tehnoloģiju apguvei), tādējādi nodrošinot mūžizglītību iekārtu uzstādīšanas jomā. Apmācību var nodrošināt aprīkojuma vai sistēmas ražotājs, institūti vai asociācijas.
4. Apmācībā, pēc kuras apgūšanas iegūst iekārtas uzstādītāja sertifikātu vai kvalifikāciju, iekļauj kā teorijas, tā praktisko iemaņu apguvi. Pēc apmācības uzstādītājam ir jābūt iemaņām, kuras vajadzīgas, lai attiecīgo iekārtu un sistēmas uzstādītu, izpildot klienta prasības attiecībā uz to veikspēju un drošību, darbu veicot kvalificēti un atbilstīgi visiem spēkā esošajiem noteikumiem un standartiem, tostarp enerģētikas un ekomarķējuma standartam.
5. Apmācības kursu noslēdz pārbaudījums, pēc kura saņem sertifikātu vai iegūst kvalifikāciju. Pārbaudījumā iekļauj biomasas katlu vai krāšņu, siltumsūkņu, seklā ģeotermālā, saules fotoelektriskā vai termālā aprīkojuma uzstādīšanas praktisko novērtējumu.
6. Direktīvas 14. panta 3. punktā minētajās sertificēšanas shēmās vai līdzvērtīgās kvalificēšanas sistēmās ņem vērā šādas pamatnostādnes:
  - a) akreditētas apmācības programmas jāpiedāvā pieredzējušiem iekārtu uzstādītājiem, kas ir apguvuši vai apgūst šādu apmācības programmu:
    - i) biomasas katlu un krāšņu uzstādītāji – priekšnosacījums ir cauruļatslēdznieka, cauruļvadu montētāja, siltumtehniķa vai sanitārtehniķa un apsildes vai dzesēšanas iekārtu tehniķa izglītība;
    - ii) siltumsūkņu uzstādītāji – priekšnosacījums ir cauruļatslēdznieka vai dzesēšanas iekārtu tehniķa izglītība un pamata iemaņas elektrotehniskajos un sanitārtehnikajos darbos (cauruļvadu griešana, cauruļvadu savienojumu lodēšana, cauruļvadu savienojumu līmēšana, izolācijas darbi, savienotājelementu blīvēšana, hermētiskuma pārbaude un apsildes vai dzesēšanas sistēmu uzstādīšana);
    - iii) saules fotoelektrisko vai termālo iekārtu uzstādītāji – priekšnosacījums ir cauruļatslēdznieka, elektriķa izglītība un sanitārtehniķa, elektrotehniķa un jumīka iemaņas, tostarp zināšanas par cauruļvadu savienojumu lodēšanu un līmēšanu, savienotājelementu blīvēšanu, hermētiskuma pārbaudi, kā arī spēja savienot elektroenerģijas vadus, zināšanas par jumta seguma pamatmateriāliem, blīvēšanas un hermetizācijas paņēmieniem; vai
    - iv) arodizglītības programma, kurā aprīkojuma uzstādītāji pienācīgā līmenī apgūst prasmes, kas atbilst trīs gadus ilgai izglītībai a), b) vai c) apakšpunktā norādītajā jomā, ietverot kā teorijas, tā praktisko iemaņu apguvi;
  - b) biomasas krāšņu un katlu uzstādītāja apmācības teorijas daļā jāsniedz pārskats par stāvokli biomasas tirgū un jāaptver ekoloģiskie aspekti, biomasas degvielas, loģistika, ugunsdrošība, saistītās subsīdijas, sadedzināšanas paņēmieni, aizdedzes sistēmas, optimāli hidrauliskie risinājumi, izmaksu un rentabilitātes salīdzinājums, kā arī biomasas katlu un krāšņu konstrukcija, uzstādīšana un tehniskā apkope. Apmācības programmai jāsniedz arī pilnvērtīgas zināšanas par visiem Eiropas standartiem, kas attiecas uz tehnoloģiju un biomasas degvielu, piemēram, granulām, un par valsts un Kopienas tiesību aktiem, kas attiecas uz biomasu;

- c) siltumsūkņu uzstādītāju apmācības teorijas daļā jāsniedz pārskats par stāvokli siltumsūkņu tirgū un jāaptver ģeotermālie resursi un pazemes ūdeņu temperatūra dažādos reģionos, augsnes un iežu siltumvadītspējas noteikšana, noteikumi par ģeotermālo resursu izmantošanu, siltumsūkņu izmantojamība ēkās, vispiemērotākās siltumsūkņa sistēmas izvēle un siltumsūkņu tehniskās prasības, drošība, gaisa filtrācija, pieslēgšana pie siltuma energoresursa un sistēmas plāns. Apmācības programmai jāsniedz arī pilnvērtīgas zināšanas par visiem Eiropas standartiem, kas attiecas uz siltumsūkņiem, un par attiecīgajiem valsts un Kopienas tiesību aktiem. Uzstādītājam vajadzētu būt šādām pamatiemaņām:
- i) pamatizpratne par fizikālajiem un siltumsūkņa darbības principiem, tostarp par siltumsūkņa loka parametriem – saikni starp kondensatora zemo temperatūru, siltuma energoresursa augsto temperatūru un sistēmas energoefektivitāti, lietderības koeficienta (*COP*) un sezonālā lietderības koeficienta (*SPF*) aprēķinu;
  - ii) izpratne par sastāvdaļām – kompresoru, izplešanās vārstu, iztvaikotni, kondensatoru, armatūru, smērēļļu, dzesēšanas šķidrumu, pārkaršanu un pārlietu atdzišanu, kā arī dzesēšanu ar siltumsūkni – un par to funkcijām;
  - iii) spēja izvēlēties sastāvdaļas un pielāgot to izmēru standarta gadījumā, tostarp spēja noteikt dažādu ēku siltumslodzes un karstā ūdens ieguves tipiskās vērtības, ņemot vērā energopatēriņu, spēja noteikt siltumsūkņa jaudu, ņemot vērā karstā ūdens ieguves siltumslodzi, ēkas siltuma akumulācijas rādītāju un pārtraukto strāvas padevi, spēja izvēlēties bufertvertnes sastāvdaļas un tās tilpumu un spēja esošajā sistēmā iebūvēt otru apsildes sistēmu;
- d) saules fotoelektrisko un termālo iekārtu uzstādītāju apmācības teorijas daļā jāsniedz pārskats par stāvokli saules energotehnikas tirgū, izmaksu un rentabilitātes salīdzinājums un jāaptver ekoloģiskie aspekti, solārās apsildes sistēmas elementi, parametri un gabarīti, piemērotu sistēmu izvēle, sastāvdaļu izmēru izvēle, siltuma pieprasījuma aprēķins, ugunsdrošība, saistītās subsīdijas, kā arī saules fotoelektrisko un termālo sistēmu konstrukcija, uzstādīšana un tehniskā apkope. Apmācības programmai būtu jāsniedz arī pilnvērtīgas zināšanas par visiem Eiropas standartiem, kas attiecas uz tehnoloģiju un sertifikāciju (piemēram, *Solar Keymark*) un attiecīgajiem valsts un Kopienas tiesību aktiem. Uzstādītājam vajadzētu būt šādām pamatiemaņām:
- i) spēja drošā veidā izmantot vajadzīgos instrumentus un aprīkojumu, rīkoties saskaņā ar drošības noteikumiem un standartiem un spēja konstatēt ar saules energoaprikojuma uzstādīšanu saistītos cauruļvadu, elektroinstalācijas radītos un citus apdraudējumus;
  - ii) spēja atpazīt sistēmas un aktīvajām un pasīvajām sistēmām raksturīgās sastāvdaļas (tostarp mehānisko konstrukciju) un noteikt sastāvdaļu atrašanās vietu un sistēmas plānu un konfigurāciju;
  - iii) spēja aprēķināt saules fotoelektriskā elementa un solārā ūdens sildītāja uzstādīšanai vajadzīgo platību, virzienu un sagāzuma leņķi, ņemot vērā ēnojumu, saules apspīdēto platību, strukturālo integritāti, aprīkojuma piemērotību ēkai vai laika apstākļiem, un spēja noteikt dažāda veida jumtiem piemērotus uzstādīšanas paņēmienus, kā arī uzstādīšanai vajadzīgā sistēmas aprīkojuma sabalansētību; un
  - iv) jo īpaši runājot par saules fotoelektriskajām sistēmām – spēja pielāgot elektroinstalāciju, tostarp noteikt nominālo strāvas stiprumu, izvēlēties dažādām elektroķēdēm piemērotus vadītājus un nominālo jaudu, noteikt piemērotus visu saistīto iekārtu un apakšsistēmu parametrus, nominālo jaudu un atrašanās vietu, kā arī izvēlēties piemērotus pieslēguma punktus;
- e) uzstādītāja sertifikātam vajadzētu būt spēkā noteiktu periodu, tādējādi paredzot, ka ir jāpiedalās zināšanu atsvaidzināšanas seminārā vai pasākumā, lai pagarinātu sertifikāta derīguma termiņu.

V PIELIKUMS

Biodegvielas, bioloģisko šķidro kurināmo un to fosilo kurināmo komparatoru siltumnīcefekta gāzu ietekmes aprēķina noteikumi

A. Biodegvielu tipiskās un standartvērtības, ja tās ražotas, zemes platības izmantojuma izmaiņām neradot oglekļa emisiju izmaiņas

Biodegvielas ražošanas paņēmieni	Tipiskais siltumnīcefekta gāzu emisijas ietaupījums	Standarta siltumnīcefekta gāzu emisijas ietaupījums
Cukurbiešu etanols	61 %	52 %
Kviešu etanols (izmantotais kurināmais nav norādīts)	32 %	16 %
Kviešu etanols (koģenerācijas stacijās izmantotais kurināmais – lignīts)	32 %	16 %
Kviešu etanols (parastajā katlā izmantotais kurināmais – dabasgāze)	45 %	34 %
Kviešu etanols (koģenerācijas stacijās izmantotais kurināmais – dabasgāze)	53 %	47 %
Kviešu etanols (koģenerācijas stacijās izmantotais kurināmais – salmi)	69 %	69 %
Kopienā audzētas kukurūzas etanols (koģenerācijas stacijās izmantotais kurināmais – dabasgāze)	56 %	49 %
Cukurniedru etanols	71 %	71 %
No atjaunojamajiem energoresursiem saražotais etil-terc-butilēteris (ETBE)	Tāds pats kā etanola ražošanas paņēmienam	
No atjaunojamajiem energoresursiem saražotais terc-amiletilēteris (TAEE)	Tāds pats kā etanola ražošanas paņēmienam	
Rapšu sēkļu biodīzeļdegviela	45 %	38 %
Saulespuķu biodīzeļdegviela	58 %	51 %
Sojas pupu biodīzelis	40 %	31 %
Palmu eļļas biodīzeļdegviela (apstrādes paņēmieni nav norādīts)	36 %	19 %
Palmu eļļas dīzeļdegviela (apstrāde ar metāna piesaisti eļļas spiestuvēs)	62 %	56 %
Atkritumu augu vai dzīvnieku izcelsmes (*) tauku biodīzeļdegviela	88 %	83 %
Hidrogenēta rapšu sēkļu eļļa	51 %	47 %
Hidrogenēta saulespuķu eļļa	65 %	62 %
Hidrogenēta palmu eļļa (apstrādes paņēmieni nav norādīts)	40 %	26 %
Hidrogenēta palmu eļļa (ar metāna piesaisti eļļas spiestuvēs)	68 %	65 %
Tīra rapšu sēkļu eļļa	58 %	57 %
No organiskajiem sadzīves atkritumiem iegūta biogāze, saspiesta dabasgāze	80 %	73 %
No vircas iegūta biogāze, saspiesta dabasgāze	84 %	81 %
No sausajiem mēsliem iegūta biogāze, saspiesta dabasgāze	86 %	82 %

(*) Neietver dzīvnieku izcelsmes eļļas izstrādājumus no dzīvnieku izcelsmes blakusproduktiem, kas iekļauti 3. izejmateriālu kategorijā atbilstīgi Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai (EK) Nr. 1774/2002 (2002. gada 3. oktobris), ar ko nosaka veselības aizsardzības noteikumus attiecībā uz dzīvnieku izcelsmes blakusproduktiem, kuri nav paredzēti cilvēku uzturam (1).

(1) OV L 273, 10.10.2002., 1. lpp.

- B. To nākotnes biodegvielu aplēstās tipiskās un standartvērtības, kas nebija pieejamas tirgū vai bija pieejamas tirgū tikai nelielā daudzumā 2008. gada janvārī un kas ražotas, zemes izmantojuma izmaiņām neradot oglekļa emisijas izmaiņas

Biodegvielas ražošanas paņēmieni	Tipiskais siltumnīcefekta gāzu emisijas ietaupījums	Standarta siltumnīcefekta gāzu emisijas ietaupījums
Kviešu salmu etanols	87 %	85 %
Koksnes atlieku etanols	80 %	74 %
Audzētās koksnes etanols	76 %	70 %
No koksnes atliekām Fišera-Tropša sintēzē iegūta dīzeļdegviela	95 %	95 %
No audzētas koksnes Fišera-Tropša sintēzē iegūta dīzeļdegviela	93 %	93 %
Koksnes atlieku dimetilēteris (DME)	95 %	95 %
Audzētas koksnes DME	92 %	92 %
Koksnes atlieku metanols	94 %	94 %
Audzētās koksnes metanols	91 %	91 %
No atjaunojamajiem energoresursiem saražotais metil-terc-butilēteris (MTBE)	Tāds pats kā metanola ražošanas paņēmienam	

C. Metodika

1. Ražošanas un transporta degvielu, biodegvielu un citu bioloģisko šķidro kurināmo izmantojuma siltumnīcefekta gāzu emisiju aprēķina, izmantojot šādu formulu:

$$E = e_{ec} + e_l + e_p + e_{td} + e_u - e_{sca} - e_{ccs} - e_{ccr} - e_{ee}$$

kur:

- E = kopējā degvielas izmantojuma emisija;
 e_{ec} = izejvielu ieguves vai audzēšanas emisija;
 e_l = gada emisija, kas rodas, zemes izmantojuma izmaiņu ietekmē mainoties oglekļa koncentrācijai;
 e_p = apstrādes emisija;
 e_{td} = transportēšanas un tirdzniecības emisija;
 e_u = degvielas izmantojuma emisija;
 e_{sca} = emisiju ietaupījumi no oglekļa uzkrāšanās augsnē, pateicoties uzlabotai lauksaimniecības praksei;
 e_{ccs} = oglekļa uztveršanas un ģeoloģiskās uzglabāšanas radītais emisijas ietaupījums;
 e_{ccr} = oglekļa uztveršanas un aizstāšanas radītais emisijas ietaupījums un
 e_{ee} = koģenerācijas elektroenerģijas pārpalikuma radītais emisijas ietaupījums.

Iekārtu un aprīkojuma ražošanas emisiju ņem vērā.

2. Degvielas radīto siltumnīcefekta gāzu emisiju, E , izsaka $\text{gCO}_{2\text{eq}}/\text{MJ}$ (grami CO_2 ekvivalenta vienā MJ degvielas).
3. Atkāpjoties no 2. punkta, autodegvielu parametrus, kas izteikti $\text{gCO}_{2\text{eq}}/\text{MJ}$, var koriģēt, lai ņemtu vērā km/MJ izteikto degvielas lietderīgo darbu. Šādas korekcijas veic tikai tad, ja ir apstiprināts, ka lietderīgā darba vērtības nav vienādas.
4. Biodegvielas un bioloģisko šķidro kurināmo radīto siltumnīcefekta gāzu ietaupījumu aprēķina, izmantojot šādu formulu:

$$\text{Ietaupījums} = (E_F - E_B)/E_F$$

kur:

- E_B = biodegvielas vai citu bioloģisko šķidro kurināmo radītā kopējā emisija un
 E_F = fosilā kurināmā komparatora kopējā emisija.

5. Šā pielikuma 1. punkta vajadzībām ņem vērā šādas siltumnīcefekta gāzes – CO₂, N₂O un CH₄. Lai aprēķinātu CO₂ ekvivalentu, minētajām gāzēm piešķir šādus koeficientus:

CO₂: 1

N₂O: 296

CH₄: 23.

6. Izejvielu ieguves vai audzēšanas emisijā (e_{ec}) iekļauj ieguves vai audzēšanas procesa radīto emisiju, izejvielu savākšanas, atkritumu un noplūdes, kā arī ieguvei vai audzēšanai izmantoto ķīmisko vielu vai produktu ražošanas radīto emisiju. Izejvielu audzēšanas uzkrāto CO₂ neņem vērā. Atņem apstiprināto emisiju samazinājumu no lāpas kurtuvēm naftas ražotnēs jebkur pasaulē. Faktisko vērtību vietā audzēšanas radītās emisijas prognozēšanai var izmantot vidējās vērtības, kas saražotas, veicot aprēķinus ģeogrāfiskajiem apvidiem, kuri ir mazāki par standartvērtību aprēķinam izmantotajiem apvidiem.

7. Zemes izmantojuma izmaiņu ietekmē notiekošo oglekļa koncentrācijas izmaiņu radīto gada emisiju (e_l) aprēķina, kopējo emisiju vienādās daļās sadalot 20 gadu ilgā periodā. Minēto emisiju aprēķina, izmantojot šādu formulu:

$$e_l = (CS_R - CS_A) \times 3,664 \times 1/20 \times 1/P - e_B \text{ (}^1\text{)},$$

kur:

e_l = lauksaimniecības zemes izmantojuma izmaiņu ietekmē notiekošo oglekļa koncentrācijas izmaiņu radītā gada emisija (izteikta kā CO₂ ekvivalenta masa vienā biodegvielas enerģijas vienībā);

CS_R = ar atsaucis zemes izmantojumu saistītā oglekļa koncentrācija vienā platības vienībā (izteikta kā oglekļa masa vienā platības vienībā, iekļaujot augsni un veģetāciju). Atsaucis zemes izmantojuma vērtība ir vai nu zemes izmantojums 2008. gada janvārī, vai 20 gadus pirms izejvielu ieguves (izmanto tā datuma vērtību, kurš ir vēlāk);

CS_A = ar faktisko zemes izmantojumu saistītā oglekļa koncentrācija vienā platības vienībā (izteikta kā oglekļa masa vienā platības vienībā, iekļaujot augsni un veģetāciju). Ja oglekļa dioksīda koncentrācija uzkrājas laikā, ilgākā par vienu gadu, CS_A piešķirto vērtību aprēķina pēc oglekļa dioksīda koncentrācijas vienā platības vienībā pēc divdesmit gadiem vai tad, kad raža nogatavojusies, atkarībā no tā, kurš nosacījums īstenojas agrāk;

P = kultūraugu ražība (biodegvielas vai cita bioloģiskā šķidrā kurināmā enerģija gadā vienā platības vienībā); un

e_B = prēmija 29 gCO_{2eq}/MJ, ko saskaņā ar 8. punktu piešķir par biodegvielu vai citu bioloģisko šķidro kurināmo, kura biomasu iegūst no atjaunotas noplūcinātas zemes.

8. Prēmiju 29 gCO_{2eq}/MJ piešķir, ja ir pierādījumi, ka attiecīgā zeme:

a) 2008. gada janvārī nav izmantota lauksaimniecības vai jebkādām citām darbībām, un

b) tā ietilpst kādā no šādām kategorijām:

i) stipri noplūcināta zeme, tostarp zeme, kas agrāk izmantota lauksaimniecībā;

ii) stipri piesārņota zeme.

Prēmiju 29 gCO_{2eq}/MJ piemēro līdz 10 gadu periodam no datuma, kad zemi pārvērš par lauksaimniecības zemi, ja vien augsnē ir nodrošināts regulārs oglekļa daudzuma pieaugums, kā arī i) punktā minētā zemē panākta erozijas samazināšanās, savukārt saistībā ar ii) punktā minēto zemi – piesārņojuma samazināšanās.

9. Šīs daļas 8. punkta b) apakšpunktā minētās kategorijas tiek definētas šādi:

a) "stipri noplūcināta zeme" ir zeme, kas vai nu ir ilgi bijusi sāļaina, vai arī kurā ir īpaši maz organisko vielu, un kas ir spēcīgi erodēta;

b) "stipri piesārņota zeme" ir zeme, kas augsnes piesārņojuma dēļ nav piemērota pārtikas produktu vai dzīvnieku barības ražošanai.

Šāda zeme ir arī zeme, uz ko attiecas Komisijas lēmums saskaņā ar 18. panta 4. punkta ceturto daļu.

(¹) Koeficients, kas iegūts, dalot CO₂ molekulu masu (44,010 g/mol) ar oglekļa molekulu masu (12,011 g/mol), ir 3,664.

10. Komisija līdz 2009. gada 31. decembrim pieņem pamatnostādnes, kā aprēķināt oglekļa krājumus zemē, izmantojot 2006. gada IPCC Pamatnostādnes par valstu siltumnīcefekta gāzu inventarizācijas sarakstiem (4. sējums). Pēc tam, kad Komisija ir pieņēmusi pamatnostādnes, tās izmanto par pamatu, lai šīs direktīvas vajadzībām aprēķinātu oglekļa krājumus zemē.

11. Apstrādes radītajā emisijā (e_p) iekļauj pārstrādes procesa radīto emisiju, atkritumu un noplūžu, pārstrādē izmantoto ķīmisko vielu vai produktu ražošanas radīto emisiju.

Aprēķinot ārpus degvielas ražotnes ģenerētās elektroenerģijas patēriņu, pieņem, ka minētās elektroenerģijas ražošanas un elektroapgādes siltumnīcefekta gāzu emisijas intensitāte ir vienāda ar vidējo elektroenerģijas ražošanas un elektroapgādes emisijas intensitāti norādītajā reģionā. Izņēmuma gadījumos, ja elektrostacija nav pieslēgta pie elektrotīkla, tad minētās elektrostacijas ģenerētās elektroenerģijas daudzuma aprēķinam ražotāji var izmantot vidējo atsevišķas elektrostacijas ģenerētās elektroenerģijas daudzumu.

12. Transportēšanas un tirdzniecības emisijā (e_{td}) iekļauj izejvielu un pusfabrikātu transportēšanas un uzglabāšanas un gatavo izstrādājumu uzglabāšanas un tirdzniecības radīto emisiju. Uz emisijām, kuras rodas transportēšanā un izplatīšanā un kuras jāņem vērā saskaņā ar 6. punktu, neattiecas šis punkts.

13. Degvielas izmantojuma emisijas (e_u) aprēķina vajadzībām pieņem, ka biodegvielas vai bioloģisko šķidro kurināmo izmantojuma emisija ir nulle.

14. Oglekļa uztveršanas un ģeoloģiskās uzglabāšanas radītais emisijas samazinājums (e_{csd}), kas nav ņemts vērā, aprēķinot e_p , ir, uztverot un atdalot emitēto CO₂, novērstā emisija, kas ir tieši saistīta ar degvielas ieguvu, transportēšanu, apstrādi un tirdzniecību.

15. Oglekļa uztveršanas un aizstāšanas radītais emisijas ietaupījums (e_{ca}) ir emisija, kas novērsta, uztverot CO₂, kurā oglekļa energoresurs ir biomasa un ar kuru aizstāj CO₂, kas rodas no fosilā kurināmā un ko izmanto komercproduktos un pakalpojumos.

16. Emisijas ietaupījumu no koģenerācijas elektrostaciju ražotā elektroenerģijas pārpalikuma (e_{ee}) ņem vērā attiecībā uz tādu degvielas ražošanas sistēmu radīto elektroenerģijas pārpalikumu, kurās izmanto koģenerācijas principu; ietaupījumu neņem vērā, ja koģenerācijai izmantotais kurināmais ir cits blakusprodukts, nevis kultūraugu atliekas. Aprēķinot elektroenerģijas pārpalikumu, pieņem, ka koģenerācijas iekārta ir vismazākā iekārta, kas spēj ģenerēt degvielas ražošanai vajadzīgo siltumu. Pieņem, ka ar elektroenerģijas pārpalikumu saistītais siltumnīcefekta gāzu emisiju ietaupījums ir vienāds ar siltumnīcefekta gāzu daudzumu, ko, ģenerējot ekvivalentu elektroenerģijas daudzumu, emitētu spēkstacija, kas izmanto tādu pašu kurināmo kā koģenerācijas stacija.

17. Ja degvielas ražošanas procesā iegūst gan degvielu, kurai aprēķina emisiju, gan vienu vai vairākus citus produktus (blakusproduktus), tad degvielas vai tās starpproduktu un blakusproduktu siltumnīcefekta gāzu emisiju sadala proporcionāli to energoietilpībai (ja blakusprodukti nav elektroenerģija, to nosaka mazākā energoietilpība).

18. Šā pielikuma 17. punktā minēto aprēķinu vajadzībām emisiju sadala šādi: $e_{cc} + e_p + t\alpha e_p + e_{id}$ un e_{ee} frakcija, kas rodas gan pirms apstrādes posma, kurā ražo blakusproduktu, gan arī tā laikā. Ja blakusproduktiem emisijas vērtība piešķirta kādā no iepriekšējiem ražošanas cikla posmiem, tad minēto emisiju kopsummas vietā aprēķinam izmanto to emisiju frakciju, kuru pēdējā minētās apstrādes posmā piešķir degvielas starpproduktam.

Biodegviela un bioloģiskie šķidrie kurināmie – izņemot kultūraugu atliekas, tostarp salmus, izspaidas, sēnālas, vāļītes un riekstu čaumalas, šā aprēķina vajadzībām ņem vērā visus blakusproduktus (tostarp arī elektroenerģiju), kam nepiemēro 16. punktu. Šā aprēķina vajadzībām pieņem, ka negatīvas energoietilpības blakusproduktu energoietilpība ir vienāda ar nulli.

Pieņem, ka atkritumu, kultūraugu atlieku (tostarp salmu, izspaidu, sēnālu, kukurūzas vāļīšu un riekstu čaumalu) un apstrādes procesu atlieku, tostarp jēlglicerīna (nerafinēta glicerīna), aprites cikla siltumnīcefekta gāzu emisija līdz to savākšanai ir vienāda ar nulli.

Naftas pārstrādes iekārtās ražotā degviela – šā pielikuma 17. pantā minēto aprēķinu vajadzībām pieņem, ka analīzes vienība ir naftas pārstrādes iekārta.

19. Biodegvielas – 4. punktā minēto aprēķinu vajadzībām pieņem, ka fosilā kurināmā komparators ir jaunākā pieejamā faktiskā vidējā Kopienā patērētā benzīna un dīzeļdegvielas fosilās daļas emisijas vērtība, kas norādīta saskaņā ar Direktīvu 98/70/EK. Ja minētie dati nav pieejami, pieņem, ka vērtība ir 83,8 gCO_{2eq}/MJ.

Elektroenerģijas ieguvei izmantotie bioloģiskie šķidrie kurināmie – 4. punktā minēto aprēķinu vajadzībām pieņem, ka fosilā kurināmā komparators E_F ir $91 \text{ gCO}_{2\text{eq}}/\text{MJ}$.

Siltuma ieguvei izmantotie bioloģiskie šķidrie kurināmie – 4. punktā minēto aprēķinu vajadzībām pieņem, ka fosilā kurināmā komparators E_F ir $77 \text{ gCO}_{2\text{eq}}/\text{MJ}$.

Koģenerācijai izmantotie bioloģiskie šķidrie kurināmie – 4. punktā minēto aprēķinu vajadzībām pieņem, ka fosilā kurināmā komparators E_F ir $85 \text{ gCO}_{2\text{eq}}/\text{MJ}$.

D. Biodegvielu un bioloģisko šķidro kurināmo nesummētās pastāvīgās vērtības

Nesummētās pastāvīgās vērtības audzēšanai: e_{ec} , kā definēts šā pielikuma C daļā

Biodegvielas un bioloģisko šķidro kurināmo ražošanas paņēmieni	Tipiskās siltumnīcefekta gāzu emisijas ($\text{gCO}_{2\text{eq}}/\text{MJ}$)	Standarta siltumnīcefekta gāzu emisijas ($\text{gCO}_{2\text{eq}}/\text{MJ}$)
Cukurbiešu etanols	12	12
Kviešu etanols	23	23
Kopienā audzētas kukurūzas etanols	20	20
Cukurniedru etanols	14	14
No atjaunojamajiem energoresursiem saražotais ETBE	Tāds pats kā etanola ražošanas paņēmienam	
No atjaunojamajiem energoresursiem saražotais TAEE	Tāds pats kā etanola ražošanas paņēmienam	
Rapšu sēklu biodīzeļdegviela	29	29
Saulespuķu biodīzeļdegviela	18	18
Sojas pupu biodīzelis	19	19
Palmu eļļas biodīzeļdegviela	14	14
Atkritumu augu vai dzīvnieku (*) izcelsmes tauku biodīzeļdegviela	0	0
Hidrogenēta rapšu sēklu eļļa	30	30
Hidrogenēta saulespuķu eļļa	18	18
Hidrogenēta palmu eļļa	15	15
Tīra rapšu sēklu eļļa	30	30
No organiskajiem sadzīves atkritumiem iegūta biogāze, saspiesta dabasgāze	0	0
No vircas iegūta biogāze, saspiesta dabasgāze	0	0
No sausajiem mēsliem iegūta biogāze, saspiesta dabasgāze	0	0

(*) Neietverot dzīvnieku izcelsmes taukus, kas ražoti no dzīvnieku atkritumiem, klasificētus kā 3. kategorijas materiālu saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 1774/2002.

Nesummētās pastāvīgās vērtības pārstrādei (ietverot elektroenerģijas pārpalikumu): $e_p - e_{ee}$, kā definēts šā pielikuma C daļā

Biodegvielas un citu bioloģisko šķidro kurināmo ražošanas paņēmieni	Tipiskās siltumnīcefekta gāzu emisijas ($\text{gCO}_{2\text{eq}}/\text{MJ}$)	Standarta siltumnīcefekta gāzu emisijas ($\text{gCO}_{2\text{eq}}/\text{MJ}$)
Cukurbiešu etanols	19	26
Kviešu etanols (izmantotais kurināmais nav norādīts)	32	45
Kviešu etanols (koģenerācijas stacijās izmantotais kurināmais – lignīts)	32	45
Kviešu etanols (parastajā katlā izmantotais kurināmais – dabasgāze)	21	30
Kviešu etanols (koģenerācijas stacijās izmantotais kurināmais – dabasgāze)	14	19

Biodegvielas un citu bioloģisko šķidro kurināmo ražošanas paņēmieni	Tipiskās siltumnīcefekta gāzu emisijas (gCO _{2eq} /MJ)	Standarta siltumnīcefekta gāzu emisijas (gCO _{2eq} /MJ)
Kviešu etanols (koģenerācijas stacijās izmantotais kurināmais – salmi)	1	1
Kopienā audzētas kukurūzas etanols (koģenerācijas stacijās izmantotais kurināmais – dabasgāze)	15	21
Cukurniedru etanols	1	1
No atjaunojamajiem energoresursiem saražotais ETBE	Tāds pats kā etanola ražošanas paņēmienam	
No atjaunojamajiem energoresursiem saražotais TAAE	Tāds pats kā etanola ražošanas paņēmienam	
Rapšu sēklu biodīzeļdegviela	16	22
Saulespuķu biodīzeļdegviela	16	22
Sojas pupu biodīzelis	18	26
Palmu eļļas biodīzeļdegviela (apstrādes paņēmieni nav norādīti)	35	49
Palmu eļļas dīzeļdegviela (apstrāde ar metāna piesaisti eļļas spiestuvē)	13	18
Atkritumu augu vai dzīvnieku izcelsmes tauku biodīzeļdegviela	9	13
Hidrogenēta rapšu sēklu eļļa	10	13
Hidrogenēta saulespuķu eļļa	10	13
Hidrogenēta palmu eļļa (apstrādes paņēmieni nav norādīti)	30	42
Hidrogenēta palmu eļļa (apstrāde ar metāna piesaisti eļļas spiestuvē)	7	9
Tīra rapšu sēklu eļļa	4	5
No organiskajiem sadzīves atkritumiem iegūta biogāze, saspiesta dabasgāze	14	20
No vircas iegūta biogāze, saspiesta dabasgāze	8	11
No sausajiem mēsliem iegūta biogāze, saspiesta dabasgāze	8	11

Nesummētās pastāvīgās vērtības transportēšanai un tirdzniecībai: e_{td} , kā definēts šā pielikuma C daļā

Biodegvielas un bioloģisko šķidro kurināmo ražošanas paņēmieni	Tipiskās siltumnīcefekta gāzu emisijas (gCO _{2eq} /MJ)	Standarta siltumnīcefekta gāzu emisijas (gCO _{2eq} /MJ)
Cukurbiešu etanols	2	2
Kviešu etanols	2	2
Kopienā audzētas kukurūzas etanols	2	2
Cukurniedru etanols	9	9
No atjaunojamajiem energoresursiem saražotais ETBE	Tāds pats kā etanola ražošanas paņēmienam	
No atjaunojamajiem energoresursiem saražotais TAAE	Tāds pats kā etanola ražošanas paņēmienam	
Rapšu sēklu biodīzeļdegviela	1	1
Saulespuķu biodīzeļdegviela	1	1
Sojas pupu biodīzelis	13	13
Palmu eļļas biodīzeļdegviela	5	5
Atkritumu augu vai dzīvnieku izcelsmes tauku biodīzeļdegviela	1	1
Hidrogenēta rapšu sēklu eļļa	1	1
Hidrogenēta saulespuķu eļļa	1	1
Hidrogenēta palmu eļļa	5	5
Tīra rapšu sēklu eļļa	1	1
No organiskajiem sadzīves atkritumiem iegūta biogāze, saspiesta dabasgāze	3	3
No vircas iegūta biogāze, saspiesta dabasgāze	5	5
No sausajiem mēsliem iegūta biogāze, saspiesta dabasgāze	4	4

Kopā audzēšanai, pārstrādāšanai, transportēšanai un izplatīšanai

Biodegvielas un bioloģisko šķidro kurināmo ražošanas paņēmieni	Tipiskās siltumnīcefekta gāzu emisijas (gCO _{2eq} /MJ)	Standarta siltumnīcefekta gāzu emisijas (gCO _{2eq} /MJ)
Cukurbiešu etanols	33	40
Kviešu etanols (izmantotais kurināmais nav norādīts)	57	70
Kviešu etanols (koģenerācijas stacijās izmantotais kurināmais – lignīts)	57	70
Kviešu etanols (parastajā katlā izmantotais kurināmais – dabasgāze)	46	55
Kviešu etanols (koģenerācijas stacijās izmantotais kurināmais – dabasgāze)	39	44
Kviešu etanols (koģenerācijas stacijās izmantotais kurināmais – salmi)	26	26
Kopienā audzētas kukurūzas etanols (koģenerācijas stacijās izmantotais kurināmais – dabasgāze)	37	43
Cukurniedru etanols	24	24
No atjaunojamajiem energoresursiem saražotais ETBE	Tāds pats kā etanola ražošanas paņēmienam	
No atjaunojamajiem energoresursiem saražotais TAAE	Tāds pats kā etanola ražošanas paņēmienam	
Rapšu sēkļu biodīzeļdegviela	46	52
Sauļspuķu biodīzeļdegviela	35	41
Sojas pupu biodīzelis	50	58
Palmu eļļas biodīzeļdegviela (apstrādes paņēmieni nav norādīti)	54	68
Palmu eļļas dīzeļdegviela (apstrāde ar metāna piesaisti eļļas spiestuvē)	32	37
Atkritumu augu vai dzīvnieku izcelsmes tauku biodīzeļdegviela	10	14
Hidrogenēta rapšu sēkļu eļļa	41	44
Hidrogenēta saulespuķu eļļa	29	32
Hidrogenēta palmu eļļa (pārstrāde nav norādīta)	50	62
Hidrogenēta palmu eļļa (apstrāde ar metāna piesaisti eļļas spiestuvē)	27	29
Tīra rapšu sēkļu eļļa	35	36
No organiskajiem sadzīves atkritumiem iegūta biogāze, saspiesta dabasgāze	17	23
No vircas iegūta biogāze, saspiesta dabasgāze	13	16
No sausajiem mēsliem iegūta biogāze, saspiesta dabasgāze	12	15

E. *To nākotnes biodegvielu nodalītās definētās vērtības, kas nebija pieejamas tirgū vai bija pieejamas tirgū tikai nelielā daudzumā 2008. gada janvārī*

Nodalītās definētās vērtības audzēšanai: e_{cc} , kā definēts šā pielikuma C daļā

Biodegvielas un bioloģisko šķidro kurināmo ražošanas paņēmieni	Tipiskās siltumnīcefekta gāzu emisijas (gCO _{2eq} /MJ)	Standarta siltumnīcefekta gāzu emisijas (gCO _{2eq} /MJ)
Kviešu salmu etanols	3	3
Koksnes atlieku etanols	1	1
Audzētās koksnes etanols	6	6
No koksnes atliekām Fišera-Tropša sintēzē iegūta dīzeļdegviela	1	1
No audzētās koksnes Fišera-Tropša sintēzē iegūta dīzeļdegviela	4	4
Koksnes atlieku DME	1	1
Audzētās koksnes DME	5	5
Koksnes atliekumetanols	1	1
Audzētās koksnes metanols	5	5
No atjaunojamajiem energoresursiem iegūtais MTBE	Tāds pats kā metanola ražošanas paņēmienam	

Nodalītās definētās vērtības apstrādei (ietverot elektroenerģijas pārpalikumu): $e_p - e_{ee}$, kā definēts šā pielikuma C daļā

Biodegvielas un bioloģisko šķidro kurināmo ražošanas paņēmieni	Tipiskās siltumnīcefekta gāzu emisijas (gCO _{2eq} /MJ)	Standarta siltumnīcefekta gāzu emisijas (gCO _{2eq} /MJ)
Kviešu salmu etanols	5	7
Koksnes etanols	12	17
Fišera-Tropša sintēzē no koksnes iegūta dīzeļdegviela	0	0
Koksnes DME	0	0
Koksnes metanols	0	0
No atjaunojamajiem energoresursiem saražotais MTBE	Tāds pats kā metanola ražošanas paņēmienam	

Nesummētās pastāvīgās vērtības transportēšanai un tirdzniecībai: e_{td} , kā definēts šā pielikuma C daļā

Biodegvielas un bioloģisko šķidro kurināmo ražošanas paņēmieni	Tipiskās siltumnīcefekta gāzu emisijas (gCO _{2eq} /MJ)	Standarta siltumnīcefekta gāzu emisijas (gCO _{2eq} /MJ)
Kviešu salmu etanols	2	2
Koksnes atlieku etanols	4	4
Audzētās koksnes etanols	2	2
No koksnes atliekām Fišera-Tropša sintēzē iegūta dīzeļdegviela	3	3
No audzētās koksnes Fišera-Tropša sintēzē iegūta dīzeļdegviela	2	2
Koksnes atlieku dimetilēteris (DME)	4	4
Audzētās koksnes DME	2	2
Koksnes atlieku metanols	4	4
Audzētās koksnes metanols	2	2
No atjaunojamajiem energoresursiem iegūtais MTBE	Tāds pats kā metanola ražošanas paņēmienam	

Kopā audzēšanai, pārstrādāšanai, transportēšanai un izplatīšanai

Biodegvielas un bioloģisko šķidro kurināmo ražošanas paņēmieni	Tipiskās siltumnīcefekta gāzu emisijas (gCO _{2eq} /MJ)	Standarta siltumnīcefekta gāzu emisijas (gCO _{2eq} /MJ)
Kviešu salmu etanols	11	13
Koksnes atlieku etanols	17	22
Audzētās koksnes etanols	20	25
No koksnes atliekām Fišera-Tropša sintēzē iegūta dīzeļdegviela	4	4
No audzētās koksnes Fišera-Tropša sintēzē iegūta dīzeļdegviela	6	6
Koksnes atlieku dimetilēteris (DME)	5	5
Audzētās koksnes DME	7	7
Koksnes atlieku metanols	5	5
Audzētās koksnes metanols	7	7
No atjaunojamajiem energoresursiem saražotais MTBE	Tāds pats kā metanola ražošanas paņēmienam	

VI PIELIKUMS

Prasību minimums valstu atjaunojamo energoresursu rīcības plānu saskaņotajam modelim

1. Paredzamais enerģijas galapatēriņš:

elektroenerģijas bruto galapatēriņš transportā, apsildē un dzesēšanā 2020. gadam, ņemot vērā energoefektivitātes politikas pasākumu radīto ietekmi.
2. Valstu 2020. gada sektorālie mērķi un paredzētās no atjaunojamajiem energoresursiem saražotās enerģijas daļas apsildē, dzesēšanā un transportā:
  - a) no atjaunojamajiem energoresursiem saražotās elektroenerģijas daļa – 2020. gada mērķis;
  - b) no atjaunojamajiem energoresursiem saražotās elektroenerģijas daļas paredzētā līkne;
  - c) no atjaunojamajiem energoresursiem saražotās enerģijas daļa apsildē un dzesēšanā – 2020. gada mērķis;
  - d) no atjaunojamajiem energoresursiem saražotās enerģijas daļa apsildē un dzesēšanā – paredzētā līkne;
  - e) no atjaunojamajiem energoresursiem saražotās enerģijas daļas paredzētā līkne transportā;
  - f) valstu indikatīvā līkne, kas minēta 3. panta 2. punktā un I pielikuma B daļā.
3. Pasākumi mērķu sasniegšanai:
  - a) pārskats par visām politikas jomām un pasākumiem, kuru mērķis ir veicināt no atjaunojamajiem energoresursiem saražotās enerģijas izmantošanu;
  - b) konkrēti pasākumi, lai ievērotu 13., 14. un 16. panta prasības, arī vajadzību paplašināt un/vai uzlabot pašreizējo infrastruktūru, lai atvieglinātu no atjaunojamajiem energoresursiem saražotās enerģijas izmantošanu, kas ir vajadzīga, lai sasniegtu valstu mērķus 2020. gadam, pasākumi, lai paātrinātu atļauju piešķiršanas procedūras, pasākumi, lai samazinātu ar tehnoloģiju nesaistītus šķēršļus un ar 17. līdz 21. pantu saistīti pasākumi;
  - c) dalībvalsts vai dalībvalstu grupas piemērotās atbalsta shēmas, lai veicinātu elektroenerģijas ražošanu no atjaunojamajiem energoresursiem;
  - d) dalībvalsts vai dalībvalstu grupas piemērotās atbalsta shēmas, lai veicinātu no atjaunojamajiem energoresursiem saražotās enerģijas izmantošanu apsildē un dzesēšanā;
  - e) dalībvalsts vai dalībvalstu grupas piemērotās atbalsta shēmas, lai veicinātu no atjaunojamajiem energoresursiem saražotās enerģijas izmantošanu transportā;
  - f) konkrēti pasākumi, lai veicinātu no biomasas iegūtās enerģijas izmantošanu, jo īpaši jauna veida biomasas izmantošanu, ņemot vērā:
    - i) biomasas pieejamību – gan iekšzemes potenciālu, gan importu;
    - ii) pasākumus, lai palielinātu biomasas pieejamību, ņemot vērā citus biomasas lietotājus (lauksaimniecība un mežsaimniecības apakšnozares);
  - g) plānotie statistiskie pārvedumi no vienas dalībvalsts uz citu un plānotā dalība kopīgos projektos ar citām dalībvalstīm un trešām valstīm:
    - i) paredzētā no atjaunojamajiem energoresursiem saražotās enerģijas pārprodukcija, ko var pārsūtīt citām dalībvalstīm – salīdzinājumā ar indikatīvo līkni;
    - ii) paredzamais kopīgu projektu potenciāls;
    - iii) prognozētais no atjaunojamajiem energoresursiem saražotās enerģijas pieprasījums, ko paredzēts apmierināt, neizmantojot vietējo produkciju.

4. Novērtējumi:

- a) kopējais ieguvums no katras atjaunojamos energoresursus izmantojošas tehnoloģijas, lai sasniegtu obligātos 2020. gada mērķus un indikatīvās starpposma līknes rādītājus attiecībā uz atjaunojamo energoresursu īpatsvaru elektroenerģijas, apsildes, dzesēšanas un transporta jomā;
  - b) kopējais ieguvums no katra energoefektivitātes un enerģijas taupīšanas pasākuma, lai sasniegtu obligātos 2020. gada mērķus un indikatīvās starpposma līknes rādītājus attiecībā uz atjaunojamo energoresursu īpatsvaru elektroenerģijas, apsildes, dzesēšanas un transporta jomā.
-

VII PIELIKUMS

Siltumsūkņu saražotās enerģijas uzskaitē

Siltumsūkņu iegūtās aerotermālās, ģeotermālās vai hidrotermālās enerģijas daudzumu, ko šajā direktīvā uzskata par no atjaunojamajiem energoresursiem iegūto enerģiju, E_{RES} , aprēķina saskaņā ar šādu formulu:

$$E_{RES} = Q_{usable} * (1 - 1/SPF)$$

kur:

- Q_{usable} = aptuvenais kopējais lietojamais siltums, ko ražo siltumsūkņi atbilstīgi 5. panta 4. punktā minētajiem kritērijiem, šādā veidā: ņem vērā tikai tos siltumsūkņus, kuriem $SPF > 1,15 * 1/\eta$,
- SPF = aptuvenais sezonālais lietderības koeficients šiem siltumsūkņiem,
- η = attiecība starp kopējo bruto elektroenerģijas ražošanu un sākotnējo enerģijas patēriņu elektroenerģijas ražošanai, un to aprēķina kā ES vidējo, ņemot vērā Eurostat datus.

Ne vēlāk kā līdz 2013. gada 1. janvārim Komisija izstrādā pamatnostādnes par to, kā dalībvalstis aprēķina Q_{usable} un SPF vērtību dažādām siltumsūkņu tehnoloģijām un piemērošanas veidiem, ņemot vērā atšķirības klimatiskajos apstākļos, jo īpaši ļoti aukstam klimatam.
